

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bárdudvarnok Községi
Önkormányzata

**2019.
Felülvizsgálva 2021.**

Tartalom

Tartalom	2
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Demográfiai áttekintés	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
Temetési segély:	28
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	73
Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	75
1. A HEP IT részletei	75
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
3. Megvalósítás	88
4. Elfogadás módja és dátuma	92
1. számú melléklet 4.4.12. táblázat	92
5. Felülvizsgálat elfogadásának módja és dátuma	93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bárdudvarnok Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A 2021. évi felülvizsgálat során bekerült részeket ezzel a betűtípussal jelöljük

A település bemutatása

Bárdudvarnok Magyarországon egyedülálló településszerkezettel rendelkezik. Egy közigazgatási területen belül 16 részegység található. Egyes településrészek lakóit több km-es távolság választja el egymástól. A távolság legtöbbször nem csak km-ben mérhető, érezhetően megnyilvánul az ellátottság színvonalában is.

INFRASTRUKTÚRA:

Az úthálózat csak részben kiépített. A külterületeken található még köves és földes út is. Az utak javítása és fejlesztése az önkormányzat folyamatos tevékenységei közé tartozik. A régi vasút nyomvonalán épült kerékpárút az 1992 óta áll a lakosság szolgálatában. A vezetékes ivóvíz ellátás a falu központján kívül a Bányai és a Nagypusztai településrészekeken megoldott. A további külterületi részekben ásott kutak létrehozásával lehet megoldani az ivóvízzel való ellátást – Olajhegy, Kaposdada, Csermány, Szendihegy, Szendpuszta, Zsippó, Öregzsippó. Az áramszolgáltatás a település egészén megoldott, Kopaszhegy kivételével, ahol egy család él jelenleg.

A régi vasút nyomvonalán épült kerékpárút szinte teljes hosszában felújításra szorul, karbantartása a vegetációs időszakban sok munkát igényel.

A község területén 2 vegyesbolt és kettő mozgó ABC üzemel, amely a külterületi lakosságot hivatott ellátni. A helyi kommunikációs rendszer kiépítésre csak részben került kialakításra (pl. kábel tv hálózat, internet).

A községben óvoda és alsó tagozatos általános iskola működik. Az általános iskola tornaterme a község lakossága számára is rendelkezésre áll sport és szabadidős tevékenységek terén. A Községháza épületében került kialakításra az iskolai és községi nyilvános könyvtár, melyre nagy igény van a lakosság körében. A könyvtári szolgáltatás 2015. évben az elkészült faluház épületében kapott helyet. Továbbá a Községháza épülete ad otthont egyes kulturális rendezvényeknek is.

¹Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Intézmények alapító okiratai

Számos már hagyománnyá vált program kerül évről-évre megrendezésre, kizárólag a központi településrészen, mivel csak itt tudunk megfelelő körülményeket, helyszínt biztosítani az érdeklődők számára. 2015. évtől a faluház épülete számos programnak ad otthont.

Legnagyobb volumenű ezek közül a Petörke-Völgyben a falunap. Környezetvédelmi világnap alkalmából 1992-ben került először megrendezésre. A mottója azóta is változatlan „Környezetünkért és gyermekeinkért”.

Az egészségügyi alapellátás személyi, tárgyi feltételei biztosítottak, a rendelő épülete központi helyen található. A külterületeken élők számára problémát jelent az egészségügyi ellátás igénybevétele, tekintettel arra, hogy a rendelési idő nem minden esetben illeszkedik a tömegközlekedési járatok indulásával.

Tanyagondnoki szolgálat működik a községben tekintettel a már említett sajátos település szerkezetre.

A tanyagondnok látja el a község közintézményeibe járó külterületi gyermekek szállítását naponta két alkalommal. A szociális étkeztetés keretében az ételszállítás a szomszéd település általános iskolájának konyhájáról történik.

A külterületen élők fokozottan rászorulnak a tanyagondnok segítségére, mivel a nagy távolság, ami a központi településrésztől elválasztja őket, hátrányt jelent számukra. Nehezen tudják megközelíteni a közintézményeket, orvosi rendelőt stb. Ebben nyújt nagy segítséget a tanyagondnoki jármű.

A szállításon kívül megoldja az orvos által felírt gyógyszerek kiváltását, házhozszállítását az idős betegeknek. A családlátogatások alkalmával az egyedül élő idős embereknek, sok esetben egyetlen segítség a mindennapi gondjaik megoldásában a tanyagondnok (pl. bevásárlás, favágás, ház körüli apró gondok orvoslása, stb.).

A külterületi településrészekben kiemelten magas a mélyszegénységben élő családok száma. Az ott felnövő gyermekek életminősége, szolgáltatások elérése csak külső segítség bevonásával válik elérhetővé. A 16 településrészből nyolc szegregátum nevesíthető, ahol a mélyszegénység jelen van. /Bánya, Lipótfá, Olajhegy, Szendpuszta, Csermány, Zsippó, Nagypuszta, Kopaszhegy.

A 2019. évben készült HEP-ben tévesen szerepel a szegregátumbesorolás, a nevesített településrészek egyike sincs szegregátumnak minősítve. A nevezett településrészek külterületen fekszenek, sokszor akár 10 km-re is a központi településrésztől, részben közművesítettek, és a lakosok jelentős része mélyszegénységben él. Nem rendelkeznek azonban a Központi Statisztikai Hivatal igazolásával arról, hogy szegregátumként tartják nyilván őket, illetve a 314/2012 (XI. 08.) Korm. rendeletben foglalt feltételeknek sem felelnek meg. Leginkább problémás a minimum 50 fő lakos az egyes településrészekben.

Demográfiai áttekintés

Bárdudvarnok lakónépessége 2012-ben 1164 fő volt, ami 2017. év végére 28 fővel csökkent.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1164	bázis év

2013	1202	103,3%
2014	1140	94,8%
2015	1134	99,5%
2016	1149	101,3%
2017	1136	98,9%

Bárdudvarnok község lakónépessége a 2020. december 31-i adatok alapján 1159 fő

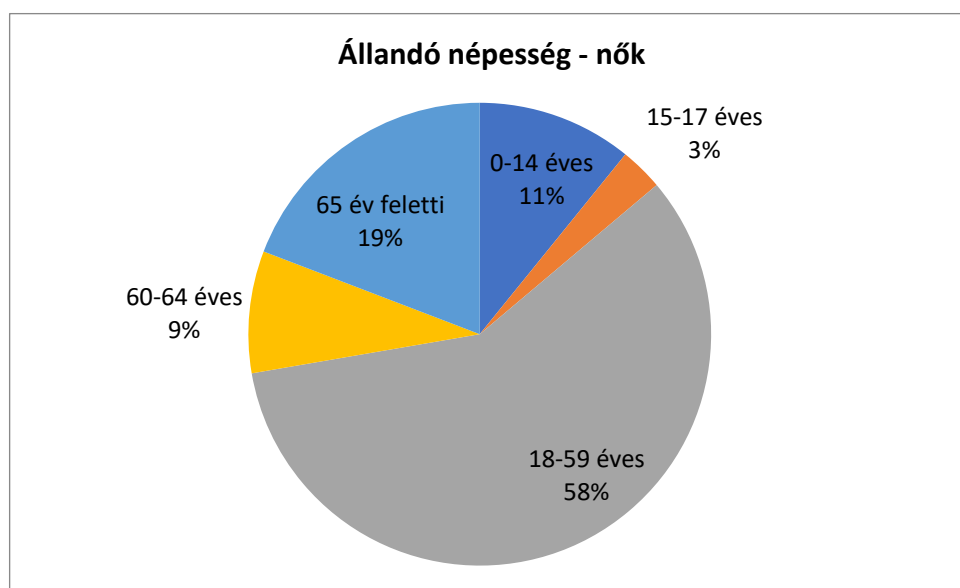
A 2017-es lakónépességtől magasabb számot mutat a település állandónépesség száma, ami 2017 évvégére 1178 fő, amely a településen az állandó bejelentett lakcímmel rendelkező személyeket mutat meg.

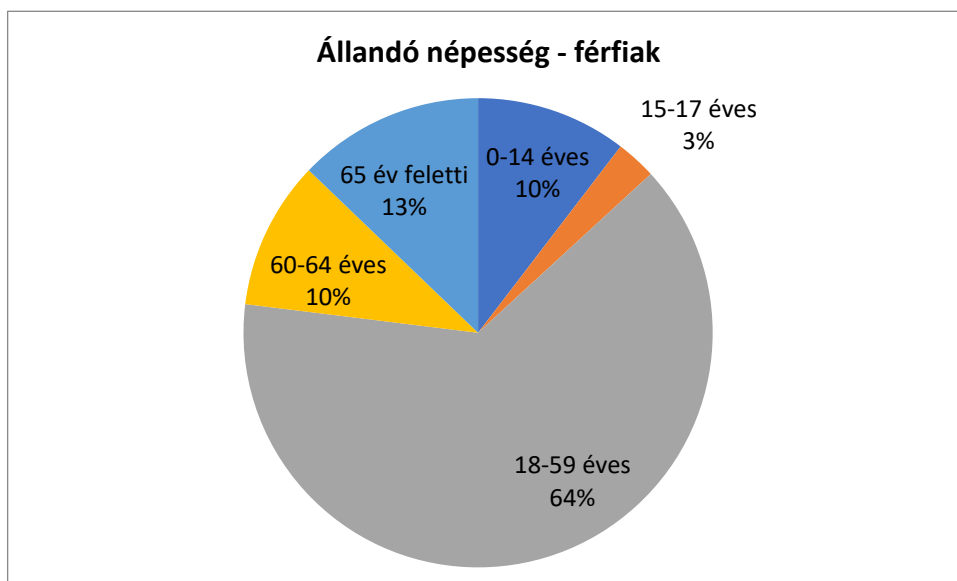
A nemek megoszlása a teljes népesség tekintetében egyenlően oszlik meg. A legnagyobb eltérés a 65 év feletti osztályban található, ahol 108 nő és 74 férfi van. Az össznépességből a 18-59 éves korosztály aránya 59%.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	582	596	1178	49%	51%
0-2 évesek	19	19	38	50%	50%
3-14 éves	61	60	121	50%	50%
15-17 éves	17	16	33	50%	50%
18-59 éves	329	368	697	47%	53%
60-64 éves	48	59	107	48%	52%
65 év feletti	108	74	182	59%	41%

Forrás: Önkormányzati adat

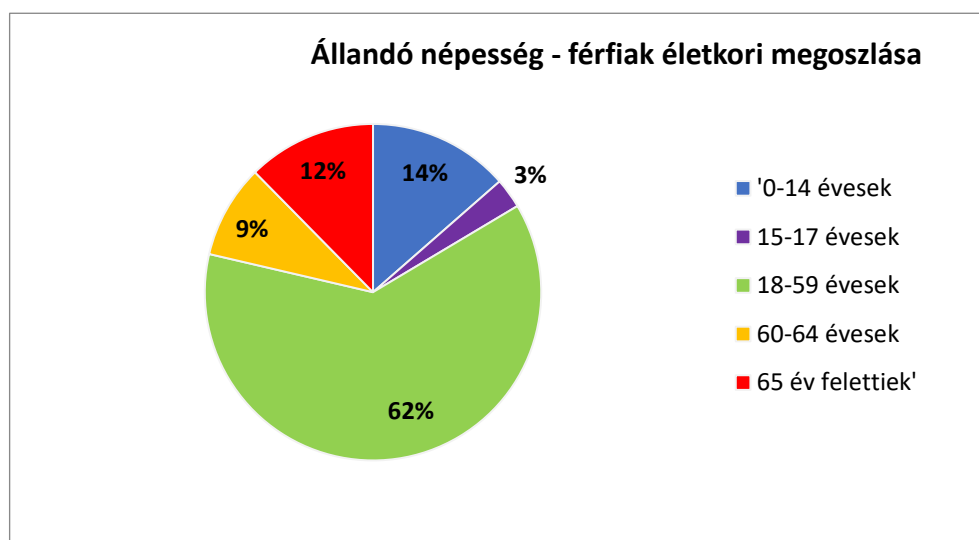

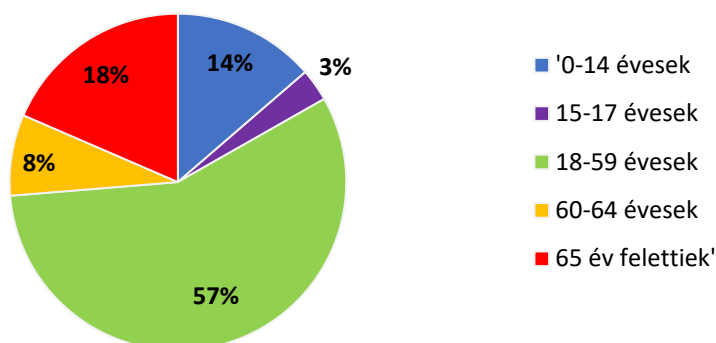
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	590	578	1 168	50,51%	49,49%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	38	3			
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	80	79	159	6,85%	6,76%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	17	18	35	1,46%	1,54%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	367	329	696	31,42%	28,17%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	53	45	98	4,54%	3,85%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	73	107	180	6,25%	9,16%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	na	18	#ÉRTÉK!
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	10	11	1
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	16	15	-1
Összesen	26	44	18

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 3. számú táblázat mutatja az állandó lakosság öregedését. Még 2001-ben 93,6%, addig 2018-ban 114 % az öregedési index mutatója, melyből jól kivehető, hogy a település népességszerkezete előregedő.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	175	156	112,18%
2013	175	156	112,18%

2014	173	170	101,76%
2015	163	166	98,19%
2016	167	155	107,74%
2017	180	159	113,21%

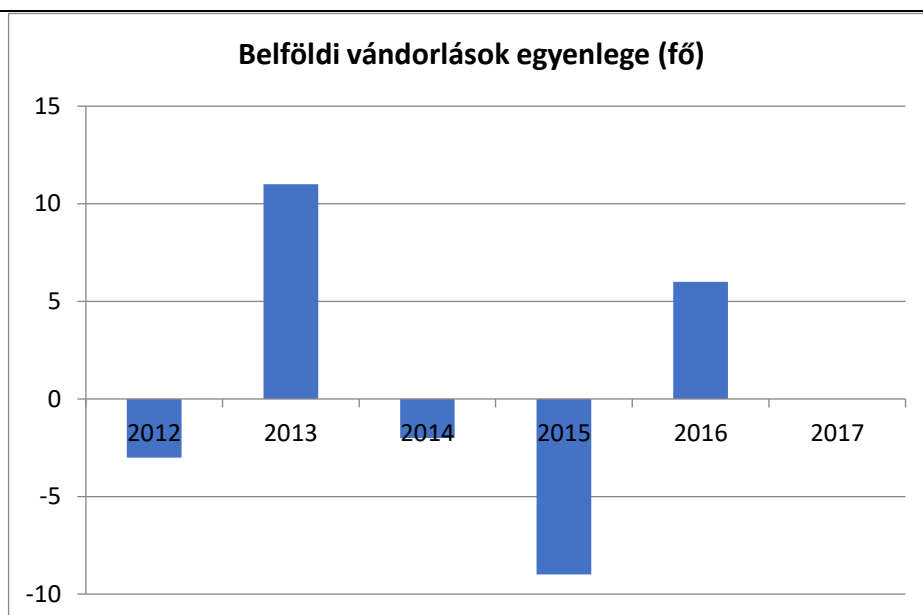
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 4. számú táblázat a belföldi vándorlást mutatja a településen. Összességében 2008-tól – 2016-ig az odavándorlások átlag eléri a 40 főt, addig az elvándorlások száma átlagban 42 fő. 2014. és 2015-ben az elvándorlás aránya emelkedik, amit ellen súlyoz a 2016 évi állandó jellegű odavándorlás 45 fős mutatója. Azonban a falut érzékenyen érinti, hogy a főiskolát, egyetemet végzet fiatalok nem telepednek le a szülőhelyükön, hanem közeli-távoli városokban vállalnak munkát, alapítanak családot. Sok fiatal hosszabb-rövidebb ideig külföldön is dolgozik, de előfordul, hogy nem is tér haza.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	48	51	-3	-2,5
2013	48	37	11	9,1
2014	50	52	-2	-1,69
2015	36	45	-9	-7,63
2016	45	39	6	-5,14
2017	na	na	#ÉRTÉK!	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

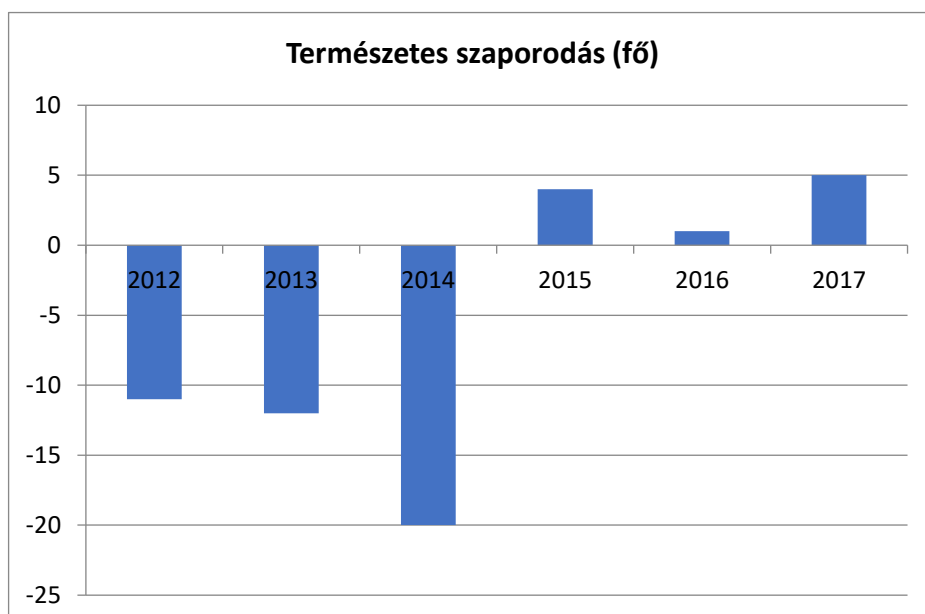
A településen az élve születések száma 2012-től három évig stagnáló, aztán hirtelen emelkedést mutat. Az alacsonyabb gyermekvállalási kedv magyarázható a 2009-es gazdasági válsággal, hiszen az ezt követő évek jelentős mértékű kiadásokat hárítottak sok családra, melynek nyomai mai is érzékelhetők. Gondolunk itt a gazdasági válság következményeként a devizahitelek bedőlésére, mely során sokan elveszítették lakásukat, házukat. 2015. évtől azonban kiemelkedően magas születési számok mutatkoznak. Amely részben magyarázható a folyamatosan bővülő új családtámogatási rendszer bevezetésével.

A halálozások száma 2009-től emelkedik, aztán 2011-re csökken, mégis a 2008 – 2012 évek tekintetében lényeges változás nem mutatkozik. Kiemelkedő év a halálozások tekintetében 2012-től – 2014-ig.

A település vonatkozásában a 2013 – 2014-ben a természetes szaporodás mutatói lényegesen kiugró adatokat mutatnak. Az adatok egyezőséget mutatnak a régióban és a megyében. (5. számú táblázat)

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	6	17	-11
2013	6	18	-12
2014	6	26	-20
2015	14	10	4
2016	12	11	1
2017	11	6	5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Bárdudvarnok Község Magyarország egyik legjellegzetesebb földrajzi elhelyezkedésű, és emiatt az ország egyik leginkább összetett lehetőségű, de nagyon jellegzetes, nehezen behatárolható problémahalmazzal rendelkező települése. Az itt élő 1200 lakos összesen 16 résztelepülésen él, amely résztelepülések különböző társadalmi összetételűek, különböző igényekkel, eltérő lehetőségekkel és eltérő célokkal rendelkeznek. Bárdudvarnok egyik legnagyobb értéke az itt lakók közötti közösségérzet, és az egymás megsegítésére irányuló komoly igény, és hajlandóság. Összefogja az itt élő embereket a közös múlt, a település rendkívüli természeti adottsága, a természetközelség, a tenni akarás, és a jövő generációjának érvényesülése iránti vágy.

Forrás: Bárdudvarnok község hivatalos honlapja

Bárdudvarnok nem csak földrajzi szempontból őríz tehát értékeket, bár a Petörke- völgy és annak környéke Somogy megye egyik legszebb, de ehhez képest leginkább érintetlen természeti képződménye, amely lelket, szépségérzetet ad minden itt élő, és ide látogató számára. Értéket képviselnek lakóink, akik a mai napig ápolják felmenőik szokásait, hagyományait. Számos helyi jellegzetes szokás, rendezvény, és egyéb kultúrörökség gazdagítja az itt élők életét. Kevés kis településről mondható például el, hogy helyi jellegzetes ételeiről receptes könyv került kiadásra. Bárdudvarnokon ez is megtörtént. Az itt élők nem az anyagi javakkal emelkednek ki a sokaságból, hanem a természethez és a művészethez való közvetlen, egyedi kapcsolatuk okán.

Rendkívül szomorú, hogy egy ilyen gazdag szellemi és természeti értékkel bíró településen olyan sokan küszködjenek a napi betevő falatért, mint ahogy az Bárdudvarnokon történik. Sajnos a mai rohanó világ, az urbanizációs folyamatok nem kedveznek az olyan kis lélekszámú településeknek, mint amilyen Bárdudvarnok. Küldetésünknek érezzük nem csupán a település, hanem az itt élők felemelését egyaránt, lehetőségeik bővítését. Fontos lenne minél több munkalehetőséget kínálni a környéken, és fontos lenne megismertetni a világgal azt a kincset, amelyet Bárdudvarnok rejt. Mindezek megvalósítását Bárdudvarnok Községi Önkormányzat küldetésének érzi, és töretlenül ennek megvalósításán dolgozik, se ennek céljából mérlegeli lehetőségeit, amelyeket minden reális körülmény között meg is ragad.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bárdudvarnok település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az 5 fő esélyegyenlőségi terület és célcsoport

1.Családbarát körülmények megteremtése, erősítése település szinten

A gyermekek társadalmi helyzetének javítása, a gyermekszegénység elleni küzdelem.

A gyermeket nevelő családok jövedelemteremtő képességének támogatása az anyagi biztonság megőrzése.

Ahhoz, hogy a szülők munkaerőpiacra történő visszatérését elősegítsük, fokozott hangsúlyt kell helyezni a gyermekek napközbeni, illetve nyári elhelyezésére.

2. Nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése.

A mai világban különösen nehéz helyzetben vannak a nők, hiszen a munkavállalást, családi kötelezettséget el kell látniuk.

2016-ban a 15–64 éves korosztály 66,5%-a dolgozott, a munkanélküliek aránya pedig 5,1% volt. A nők foglalkoztatottsági adatai a férfiakénál kedvezőtlenebbek: míg a férfiak 73,0%-a dolgozik, addig a nőknek csupán 60,2%-a. A férfiak 5,2%-os munkanélküliségi rátájával szemben a nők esetében ugyanez az arány 5,1%-os.

Most már egyre több nő tölt be magasabb beosztást, viszont nőtt azon anyák száma is akik a gyerekek után nem tudnak visszamenni a munkahelyükre, illetve 3. gyermek után otthon vannak főállású anyaként.

3.Fogyatékkal élők életminőségének javítása, az akadálymentesítés előrehaladása.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnagyobb csoport, ezért fontos, hogy a közösségi mindennapi életben megjelenhessenek –az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, beteg, idős emberek is.

4.Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása

Azt a személyt tekintjük romának, ki annak vallja magát. valamely nemzetiséghez való tartozás kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga.

5.Idősek helyzete, esélyegyenlősége

A magyar társadalom előregedő társadalom. Az aktív és méltó időskor érdekében szükség van az idős emberek aktív és széleskörű részvételének széleskörű elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai, társadalmi környezet megteremtése és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Képviselő-testülete helyi rendeletben szabályozta mindazon ellátásokat, amelyekre vonatkozóan a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. évi törvény lehetőséget nyújt. Az arra jogosultak települési támogatás, illetve rendkívüli települési támogatásban részesülhetnek. Az 1997. évi XXXI. törvény előírásainak megfelelően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény is az Önkormányzat által nyújtott rendszeres ellátások közé tartozik. Az Önkormányzat rendkívüli erőfeszítéseket tesz a közfoglalkoztatás minél hatékonyabb, és szélesebb körben való érvényesülésének elősegítése érdekében.

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, amelynek Bárdudvarnok Községi Önkormányzat a kölcsönösen elfogadott és jóváhagyott Együttműködési Megállapodás alapján minden szükséges segítséget megad. Az Együttműködési Megállapodás értelmében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat havi 20 órában térítésmentesen használhatja az Önkormányzat épületét, infrastruktúráját, továbbá az adminisztratív teendőit a Bárdudvarnok Községi Önkormányzat és Kaposszerdahely Községi Önkormányzat által közösen fenntartott Bárdudvarnoki Közös Önkormányzati Hivatal végez.

2019. december 31. napjával a Bárdudvarnoki Közös Önkormányzati Hivatal megszűnt, Bárdudvarnok község 2020. január 1. napjától a Simonfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott. A település ezzel elveszítette gesztor szerepét, azonban Bárdudvarnokon továbbra is működik kirendeltség, ezzel pedig a lakosság számára biztosított a helyben történő ügyintézés.

Bárdudvarnokon az alacsony létszám ellenére a mai napig működik Általános Iskola. Az iskola két összevont alsós osztállyal működik. A jogszabályi változások következtében a köznevelési intézmények fenntartásával

és működésével kapcsolatos feladatok ellátása céljából a KLIK-ből a területi szervei 2017. január 01. napjával kiváltak, és a Kormány rendeletben meghatározott tankerületi központba olvadtak be. A KLIK 2017. január 1. napjával Klebelsberg Központ néven működik. 2016. december 31. -én a települési önkormányzat által működtetett köznevelési intézmény köznevelési feladatainak ellátását szolgáló mindazon települési önkormányzati vagyon és vagyon értékű jog leltár szerint 2017. január 1. napjával a területileg illetékes tankerületi központ ingyenes vagyonkezelésébe került.

A szép korú, segítségre szoruló lakosaink életfeltételeinek javítása, és a szociális alapfeladatok ellátása céljából Bárdudvarnok község a Zselici Szociális Alapszolgáltatási Központ fenntartásáról kötött Társulási Megállapodást tíz település közreműködésével.

Háziorvosi körzet alakításáról is rendelkezett a Képviselő-testület, és a nagyszámú, Kaposvártól viszonylag távol eső lakosság miatt önálló háziorvosi körzet létrehozását rendelte el helyi rendeletében.

A fogyatékkal élők számára az Önkormányzat folyamatosan törekszik a lehetőséget biztosítani, ennek eredményeképpen említhetném a 2012. évben a Községházán végzett felújítást, amelynek eredményeképpen akadálymentesített vizesblokk került kialakításra.

Az óvodás korú gyermekek megfelelő testi, szellemi és értelmi fejlődése céljából Bárdudvarnok Községi Önkormányzat önállóan működtetett óvodát Mesepalota Óvoda elnevezéssel. Az épület a 2015. évben került felújításra és teljes átalakításra.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Helyi Építési Szabályzatáról szóló rendeletében, Gazdasági Programjában, valamint Közép – és hosszú távú vagyongazdálkodási tervében egyaránt a település egyik legfőbb kitörési pontjaként nevesíti az idegenforgalom fejlesztését, illetve legfőbb problémaként határozza meg a település lakosságának egyre inkább megmutatkozó elszegényedését. A települési stratégiai programok megoldásokat keresnek a lakosság anyagi helyzetének javítására a kulturális, művészeti, vallási és egyéb szempontból idegenforgalmi értéket képviselő helyi lehetőségek kiaknázására.

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat törekszik olyan jellegű programok szervezésére is, amelyek szintén lehetőséget jelenthetnek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javítására. Az Önkormányzat helyi termelői piacot is szervez, Petörke Portéka néven a rendezvényt a környéken már sokan keresik. Az Önkormányzat ezzel is a helyi lakosok segítségét tartotta szem előtt, hiszen a nagyrészt mezőgazdasággal foglalkozó lakosok megtermelt árujukat a helyi piacon értékesíthetik. Természetesen a rendezvény már további fejlesztésre szorul, hogy az esélyegyenlőségi célcsoportok mindegyikének egyenlő eséllyel tudjon lehetőségeket biztosítani.

Bárdudvarnok Község Esélyegyenlőségi Programja kapcsolódik a polgármesteri ciklusprogramhoz, a 2019-2024 közötti időszakban.

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat a mélyszegénységben élők számára nagy segítséget jelentő Startmunka Mintaprogram keretén belül 2012. óta szervezi a közfoglalkoztatás rendszerét. A 2013. évtől az Önkormányzat önállóan szervezi e programot, amelynek keretében összesen 49 fő számára tudott munkát biztosítani. A közfoglalkoztatás ilyen módon való megszervezése és fejlesztése az Önkormányzat hosszú távú tervei között szerepelt, így az azt követő években is folytatta. Míg 2017. évben 46 fő, addig 2018. évre már csak 21 fő került bevonásra a közmunkaprogramba. 2016. májusában 11 alapító taggal került megalakításra a Bárdudvarnoki Szociális Szövetkezet, mely foglalkoztatás tekintetében jelenleg 9 főnek biztosít megélhetést.

A közfoglalkoztatási programokba bevont személyek száma az utóbbi években tovább csökkent 2020. évben 17 fő vett részt a programban, 2021. évben eddig 15 fő.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Bárdudvarnok Község sajátos földrajzi elhelyezkedése miatt eleve egy másokkal, más településekkel együttműködésre determinált település, amely sokszínűsége, széttagoltsága ellenére komoly összetartó erővel bíró közösségként bír fellépni.

Az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításában szinte minden területen igyekszik az Önkormányzat térségi, vagy szomszédos településekkel közös módon fellépni a nagyobb, a célcsoportok számára kézzel foghatóbb eredmény céljával.

A szociális feladatok ellátásában jelenleg 10 településsel áll Bárdudvarnok társulásban, Kaposszerdahelyi központtal. Az önkormányzatnak továbbra is fő célja a jövőre vonatkozóan, hogy hozzásegítsék az itt élő idős, rászoruló lakosokat a széles körű és magas színvonalú szolgáltatásokhoz.

A jövő generációjának megfelelő nevelése elsődleges az Önkormányzat számára, így a jövőben is figyelmet szeretne fordítani a helyi óvodásra, az óvodás korosztályra olyan módon, hogy a bölcsődés korosztály számára is képes legyen lehetőségeket adni.

A 2008. évi XXXI. törvény részeként módosított közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatási törvény) 33. § (14) bekezdés hatályba lépésével, bizonyos feltételekhez kötötten vált lehetővé egy új típusú – az egységes óvodai és bölcsődei nevelési feladatokat ellátó intézmény létesítése. Egységes óvoda

- bölcsőde a legalább második életévüket betöltött, továbbá az óvodai nevelésben ellátható gyermekek közös neveléséhez hozható létre.

Az egységes óvoda bölcsőde intézmény megvalósítása a 2013. évben pozitívan elbírált DDOP-3.1.2-12-2013-0019 azonosító számú, projekt eredménye.

Bárdudvarnokon egycsoportos óvoda került átalakításra oly módon, hogy egységes óvoda-bölcsődei csoport működtetésére is alkalmas legyen. Az óvodai csoport létszáma eléri a húsz főt, e csoport mellett került kialakításra egy szervezeti és szakmai tekintetben önálló egységes óvoda-bölcsődei csoporttal működő intézményegység.

A Bárdudvarnoki Egységes Óvoda-Bölcsőde 2015. július 1-től működött fenntartója Bárdudvarnok Községi Önkormányzata. Bárdudvarnok Képviselő testületének célja az új intézményi forma tervezésekor, a településen élő óvodás korú gyermekek színvonalas, családias légkörben történő pedagógiai nevelése, illetve a második életévüket betöltött gyermekek napközbeni ellátása volt.

2018. szeptember 1-jétől egységes óvoda-bölcsőde nem működhet. Az egységes óvoda-bölcsődében ellátott gyermekek 2018. szeptember 1-jétől - az életkoruknak megfelelően - óvodában, vagy a gyermekjóléti alapellátás keretében megszervezett gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben vagy ilyen feladatot ellátó többcélú intézményben láthatók el. Ennek következtében jelenleg az intézmény 2018. szeptember 1-től kétcsoportos óvodaként folytatja működését. Ennek következtében a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása jelenleg nem biztosított a településen.

Bárdudvarnok Község Önkormányzatának nyert pályázata van bölcsőde kialakítására, a TOP1.41. projekt keretein belül.

A Startmunka Mintaprogram 2012. évi indulásakor az Önkormányzat a szomszédos Kaposfő és Kisasszond településekkel kötött Társulási Megállapodás alapján nagymértékű fejlesztésre volt képes, és a 2013. évben a meglévő térségi együttműködés alapján, önálló adminisztráció mellett folytatja a programot, már öt éve a Bárdudvarnokon mélyszegénységben élők megsegítése céljából.

2016. májusában jött létre a Bárdudvarnoki Szociális Szövetkezet. Az Alapító okiratban szereplő tevékenységek közt a vízi létesítmények építése a fő profil. A szövetkezet a tagok vagyoni hozzájárulásából álló tőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, a tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére irányuló tevékenységet végző jogi személy, amelynél a tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személy közreműködésre terjed ki. A tagok a feladatokat közösen végzik, a döntéshozatal demokratikusan, valamennyi tag bevonásával történik. A szövetkezet elnöke Mester Balázs, aki egyben a település polgármestere is, így biztosítva, hogy a település érdekei, a szövetkezet és az önkormányzat lehetőségei és tervei összhangban legyenek. Azoknak az embereknek szeretnénk segíteni, akik a leginkább rászorultak, így kiemelt célcsoportunk az alacsony iskolai végzettségű és a roma lakosság. Fontos, hogy a célcsoport foglalkoztatását helyben legyünk képesek kezelni, ugyanis a falvakra jellemzően sajátos munkaerőpiaci problémákkal szembesülnek. A szociális szövetkezet, mint szervezet, általános missziójának megfelelően az ilyen helyzetbe került lakosságon próbálunk segíteni azzal, hogy helyben kínálunk nekik munka és képzési lehetőséget.

Olyan szaktudással és tapasztalattal ruházzuk fel őket, hogy azt - bár reméljük, minél tovább maradnak a településen - a jövőben bárhol képesek legyenek kamatoztatni. A legmotiváltabb dolgozókat szeretnénk bevonni tagnak is, hogy a tulajdonos szemlélettel érdekeltté tenni a szövetkezeteredményességének előmozdítása érdekében. A jutalmazás egyik eszköze lehet a tagságba bekerülés.

Az Önkormányzat 2011-ben döntött Körjegyzőség létrehozásáról Kaposszerdahely Községi Önkormányzattal, 2013. január 1. napjától pedig továbbra is Kaposszerdahely együttműködése mellett megalakította a

Bárdudvarnoki Közös Önkormányzat Hivatal. Bárdudvarnok Önkormányzatának ezen térségi együttműködése a hivatali, adminisztratív feladatok minél szélesebb körben való településen maradását szolgálta annak érdekében, hogy az egyes esélyegyenlőségi célcsoportok minél több ügyet tudjanak helyben intézni, illetve, hogy a hivatali apparátus minél több olyan helyi fejlesztésben tudjon közreműködni, amely szintén az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javítását szolgálhatja.

2019. december 31. napjával a Bárdudvarnoki Közös Önkormányzati Hivatal megszűnt, Bárdudvarnok község 2020. január 1. napjától a Simonfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott. A település ezzel elveszítette gesztor szerepét, azonban Bárdudvarnokon továbbra is működik kirendeltség, ezzel pedig a lakosság számára biztosított a helyben történő ügyintézés.

Turisztikai, kulturális és idegenforgalmi területen a település szintén a térségi, települési együttműködésekre törekszik, ennek megvalósítása céljából együttműködik több területen is a szomszédos Kaposmérő, Szenna, Zselickisfalud és Patca Községek Önkormányzataival, továbbá az EFOP -1.5.3-16-2017-00099 „Humán szolgáltatások és közösségek fejlesztése a Zselicben projekt konzorciumi tagjaként is együttműködést folytat több környező települési önkormányzattal. Ezen együttműködésektől, a térségi és települési összefogások erejéből Bárdudvarnok Önkormányzata az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javulását várja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Sajnos a település környezeti értékei nincsenek egyenes arányban az itt élők anyagi helyzetével. A Kaposvár várostól való távolság évről évre egyre nehezebb helyzetbe hozza az itt élőket, akik egyre nehezebben kapnak álláslehetőséget. A településen egyre nagyobb számban nyilvánul meg a mélyszegénység, ezt az Önkormányzat által ellátottak számának folyamatos növekedése is mutatja. A település gazdasági szerepe sajnos elhanyagolható, ezért a helyben biztosított munkahelyek száma igen kevés. Lehetőséget csak Kaposvár és Kadarkút jelenthet, ezen felül az Önkormányzat hosszú távon arra törekszik, hogy a település komoly természeti és kulturális erőforrásait kiaknázva, a turizmus fejlesztése során minél több helyben biztosított munkahelyet teremtsen a lakosok jövedelmi helyzetének javítása érdekében.

A település múltjának meghatározó részeként állami gazdaság működött, amely a jelenlegi mezőgazdaságból élők számára meghatározó volt. Az állami gazdaság megszűnése után a mezőgazdaságból élők száma is

csökkent, és lehetőségeik is beszűkültek. Ugyanakkor még mindig jellemző a kistermelői és a háztáji kertek jelenléte, hiszen a falusias környezet erre kiváló lehetőséget nyújt, a mindennapi megélhetés biztosítására viszont nem elégséges. Mindezek alapján elmondható, hogy a településen élők anyagi és vagyoni helyzete sajnos hosszú távon prognosztizálja a mélyszegénységet, és elmondható, hogy az egyetlen lehetőséget a fejlődésre és a nagyobb számú foglalkoztatásra az Önkormányzat, vagy a 2016. májusában megalakult Szociális Szövetkezet tudja biztosítani. A szövetkezet tevékenységével igyekszik a helyi foglalkoztatást elősegíteni és ösztönözni a helyi szintű közösség-szervezést, valamint erősíti a szociális kohéziót.

Aszociális szövetkezet alkalmazásában 2020. évben 8 fő dolgozott, 2021. évben 5 fő

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A munkanélküliség visszaszorítása a fejlett piacgazdaságok egyik állandó feladata. A népesség gazdasági aktivitása, azaz a munkaerőpiaci jelenléte, vagy onnan távolmaradása a gazdaság és a társadalom állapotának fontos mutatószáma. Napjainkban általánosnak tekinthető, hogy a munkaerő-piacról az alacsony képesítésű, vagy képesítéssel egyáltalán nem rendelkező rétegek szorulnak ki elsőként és legnagyobb arányban. A foglalkoztatáspolitikai egyik kulcs feladata a jelentős tömeget képviselő alacsony képzettségű rétegek munkaerő-piaci integrálásának kezelése, átfogó és hatékony megoldások kidolgozása.

A 2020. évben Magyarországra is begyűrűző Covid-19 járvány a gazdaság jelentős visszaesését vonta maga után. A szolgáltatási szektor súlyos hátrányba került a vendéglátóhelyek és szálláshelyek több hónapig tartó kényszerű bezárásával. A világjárvány megjelenése miatt sajnos már nem csak az alacsony iskolázottságú népesség szorul ki a munkaerőpiacról, hanem a szolgáltatási szektor egyre több résztvevője.

A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása

Az intézkedések elsősorban a rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (rendszeres szociális támogatás, alkalmi segély), illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (közmunaprogramok, közhasznú és közcélú munka) irányulnak, de a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, sok esetben roma családok esélyegyenlőségének hosszú távú javításához, a társadalmi hátrányaikat megalapozó és generációkon át újratermelő okok felszámolásához (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) kevésbé járulnak hozzá. Az önkormányzat a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében együttműködik a Kaposvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályával.

a.) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek aránya a településen

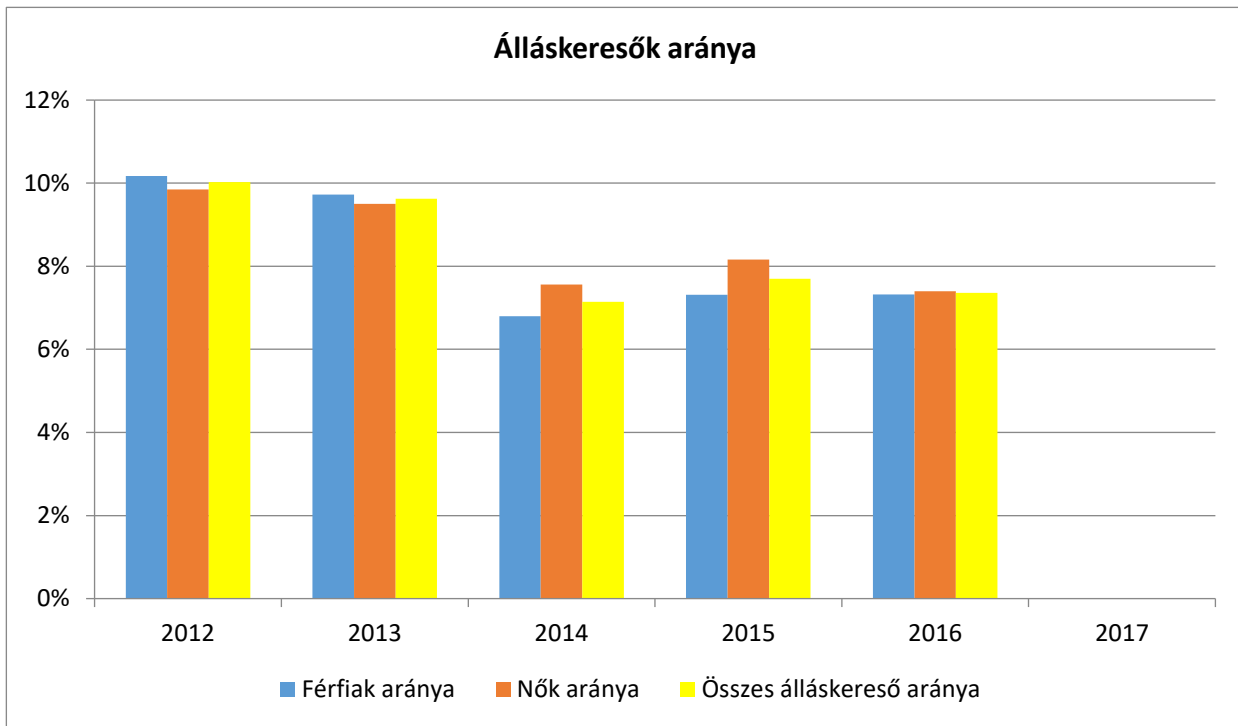
A szociális törvény 2009. évtől nagyon jelentős változásokat hozott. Lehetőség nyílt azoknak a segélyezetteknek a foglalkoztatására is, akik bekerültek a szociális segélyezési rendszerbe, és nem tudtak továbblépni, „beszorultak” az ellátásba, és a fő megélhetési forrást azóta a különböző támogatási formák jelentik számukra. 2009. évben nőttek a közfoglalkoztatási lehetőségek, mind időtartamban, mind pedig létszámban. A törvénymódosítás a foglalkoztatást preferálja, melynek legnagyobb jelentősége az, hogy a „segélyezési létből” átemel a munka világába. A munkalehetőség biztosításánál fontos szempont, hogy a munka visszanyerje értékét.

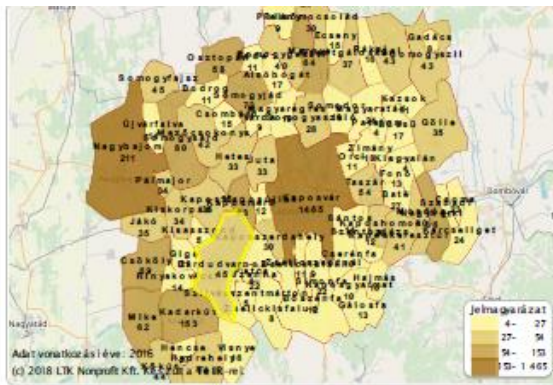
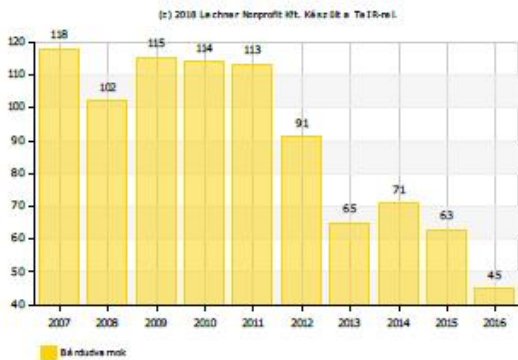
2012- 2017 között a nőknél és férfiaknál is egyaránt csökkenés mutatkozik az álláskereső számában. Összességében azonban lényeges változás tapasztalható a 2017-re. (3.2.1. tábla) Míg 2012 évben a nemek együttesen tettek ki 87 fő álláskeresőt, addig ez 2017. évre 47 főre csökkent, mindez párhuzamba vonható a 15-64 év közötti lakónépesség számának csökkenésével 2012-től 2017-ig. A megyei és régiós adatok hasonlóképpen alakulnak, mind a férfi, mind a női álláskereső vonatkozásában.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	472	396	868	48	10,2%	39	9,8%	87	10,0%
2013	473	400	873	46	9,7%	38	9,5%	84	9,6%
2014	471	397	868	32	6,8%	30	7,6%	62	7,1%
2015	465	392	857	34	7,3%	32	8,2%	66	7,7%
2016	437	392	829	32	7,3%	29	7,4%	61	7,4%
2017	na	na	#ÉRTÉK!	28	#ÉRTÉK!	19	#ÉRTÉK!	47	#ÉRTÉK!

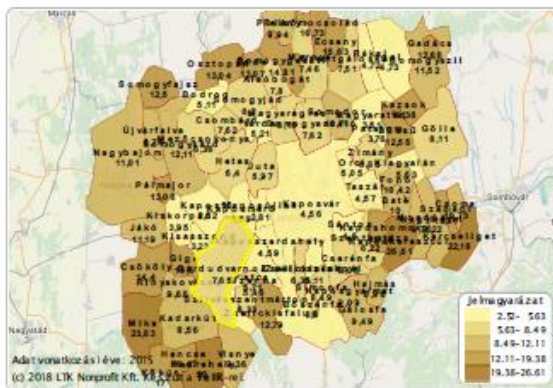
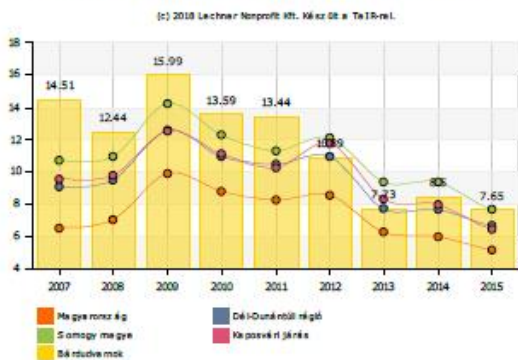
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

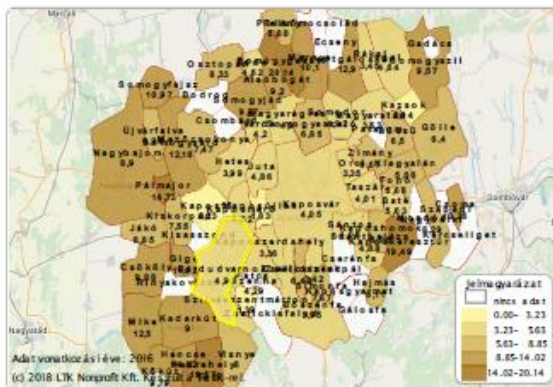
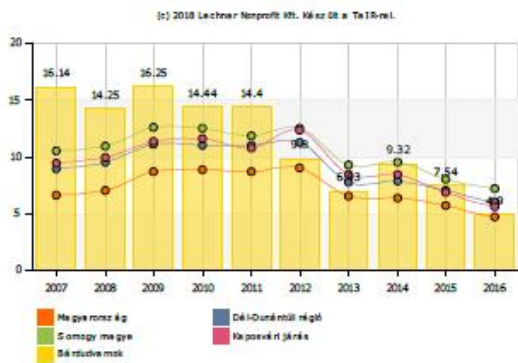
Munkanélküliségi ráta (%)

Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.

Női munkanélküliségi ráta (%)

Regisztrált munkanélküli nők száma száz 15-59 éves állandó női lakosra.

Amennyiben a regisztrált munkanélkülieket korosztályonként vizsgáljuk (3.2.2. táblázat) azt tapasztaljuk, hogy a nyugdíj előtt álló álláskeresővé vált korosztály (55 év felett) elhelyezkedési esélyei a legrosszabbak. Míg a 2012. - 2017. közötti időszakban az álláskeresők együttes száma csökkenést mutat számot addig a korosztályos bontás 20 év alatti álláskeresőtől az 59 év feletti álláskeresőig folyamatos emelkedést mutat. Ki kell emelnünk a 40 – 49 éves korosztályt, bár létszámban folyamatosan csökkenő tendencia figyelhető meg a 2017. évre azonban az összes álláskereső közel 16%-át ők teszik ki.

A nyugdíj előtti álláskeresői segély célja: A munkaerő-piaci változások hatására egyre több munkavállaló kerül abba a helyzetbe, hogy bár szeretne munkát vállalni, de idős kora miatt nehezebben talál megfelelő álláslehetőséget. Az álláskeresői segély azoknak a nyugdíjhoz közel álló álláskeresőknél nyújt segítséget az életvitelükhöz, akik tartósan nem tudnak elhelyezkedni.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		87	83	64	66	60	38
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	1	1	2	2	1
	%	3,4%	1,2%	1,6%	3,0%	3,3%	2,6%
20-24 év (TS 1003)	Fő	14	9	9	7	7	2
	%	16,1%	10,8%	14,1%	10,6%	11,7%	5,3%
25-29 év (TS 1004)	Fő	8	10	5	5	5	2
	%	9,2%	12,0%	7,8%	7,6%	8,3%	5,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő	9	7	6	7	3	3
	%	10,3%	8,4%	9,4%	10,6%	5,0%	7,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	9	6	3	4	5	3
	%	10,3%	7,2%	4,7%	6,1%	8,3%	7,9%
40-44 év (TS 1007)	Fő	12	15	10	9	7	6
	%	13,8%	18,1%	15,6%	13,6%	11,7%	15,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	10	9	11	10	8	6
	%	11,5%	10,8%	17,2%	15,2%	13,3%	15,8%
50-54 év (TS 1009)	Fő	9	13	8	9	7	5
	%	10,3%	15,7%	12,5%	13,6%	11,7%	13,2%
55-59 év (TS 1010)	Fő	11	10	7	6	7	3
	%	12,6%	12,0%	10,9%	9,1%	11,7%	7,9%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	3	4	7	9	7
	%	2,3%	3,6%	6,3%	10,6%	15,0%	18,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számában jelentős változás csak a 2014. és 2015. évre mutatkozik, ahol 16 fővel csökkent egy év alatt a regisztrált munkanélküliek száma. A nemek szerinti megoszlásról nincs adatunk. A 108 napon túli nyilvántartott álláskeresők számát közel 50 %-os csökkenés figyelhető meg a vizsgált 6 év viszonylatában. Ez a megyei és régiós szintre jellemző tendenciával azonos, hisz ott is jelentős csökkenés mutatkozik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	24	na	na	91	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	28	na	na	65	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	36	na	na	71	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	20	na	na	63	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	27	na	na	45	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	27	na	na	na	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b.) Alacsony iskolai végzettségük foglalkoztatottsága

2001-ben a 15 évnél idősebb lakosságszám 891 fő volt, ez 2011-re 46 fővel csökkent. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma a 15 évnél idősebb korosztály tekintetében 2001. évben férfiak esetén 90 %, míg nők esetén ez csak 82 %, ami azt jelent, hogy lényegesen több nő nem rendelkezett iskolai végzettséggel. 2011. évre azonban a férfiak esetén ez a százalék 6, míg nők esetén 11 százalékkal emelkedett. Ha összehasonlítjuk a lakosságszám nemenkénti százalékos bontását, valamint az általános iskola végzettséggel nem rendelkező nemek szerinti százalékos bontást, megállapíthatjuk, hogy a nők 7 %, míg a férfiak 4%-a az adott korosztály tekintetében rendelkezik általános iskolánál alacsonyabb végzettséggel. (3.2.5. táblázat)

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	90,0%	82,0%	10,0%	18,0%
2011	96,0%	93,0%	4,0%	7,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

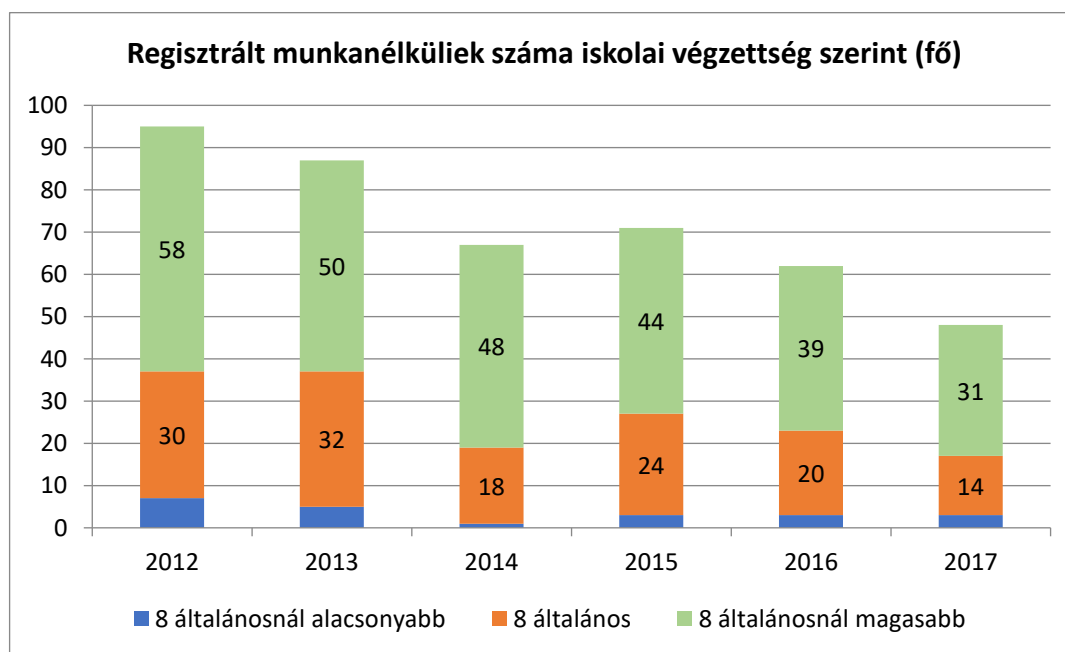
2012 – 2017 időszak vonatkozásában a nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettségét tekintve a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők esetén 2012. év jelentős, mely a nyilvántartott álláskereső 7 %-a, a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők tekintetében szintén a 2013-as év emelkedik ki 36,8%-kal, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők esetén 2014-es év emelkedik ki a 71,6%-kal. Az álláskeresők száma a 2012. évtől történő folyamatos csökkenésében nem jelent változást a 2014-ről 2015-re történő 4 fős emelkedés. Ha összeségében nézzük 50 %-os csökkenés tapasztalható az álláskeresők számában.

A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a regisztrált álláskeresők között a legnagyobb százalékot a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők teszik ki. 2014. évben ez a százalék elérte a 71%-ot. Az általános iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek százalékos arány lényegesen nem változott az elmúlt öt évben. (3.2.6. táblázat)

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	95	7	7,4%	30	31,6%	58	61,1%
2013	87	5	5,7%	32	36,8%	50	57,5%
2014	67	1	1,5%	18	26,9%	48	71,6%
2015	71	3	4,2%	24	33,8%	44	62,0%
2016	62	3	4,8%	20	32,3%	39	62,9%
2017	48	3	6,3%	14	29,2%	31	64,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A rendelkezésre álló adatok alapján a település vonatkozásában nem vett részt senki általános iskolai felnőttoktatásban. A fenti 3.2.6. táblázat 2017-es adatából kitűnik, hogy 3 főt lehetne az élethosszig tartó tanulásra ösztönözni, a felnőttoktatásba bevonni. (3.2.7 táblázat).

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A felnőttoktatás keretében középfokú iskolában résztvevők számáról nincs adat. (3.2.8. táblázat)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2012	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2013	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2014	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2015	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2016	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2017	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c.) Közfoglalkoztatás

A közhasznú, közcélú foglalkoztatás keretében átlagosan évente 10 – 15 fő alkalmazása csökkentette a munkanélküliség arányát településünkön. Ez a szám 2012-ben a Start mintaprogram bevezetésével lényegesen emelkedett.

Bárdudvarnok Községi Önkormányzata jelenleg 21 fő részére biztosít munkalehetőséget a közfoglalkoztatás keretében, ami lényegesen elmarad az előző évekhez képest, hisz 2014. évben 79 fő, míg 2017. évben 44 fő vett részt a helyi közfoglalkoztatásban. A 2012 évben kezdődő program beváltotta a hozzá fűzött reményeket, elősegítve így a munkanélküliek számának csökkenését, segítve továbbá településünk gazdaság előre mozdulását.

2017. évben két egész éves közfoglalkoztatási programot indítottunk el. A **mezőgazdasági programban** 28 főt, az **erdőgazdálkodási programban** 16 fő közfoglalkoztatott dolgozott. A programban beszerzésre került egy teherautó, ágvágó, bozótívágó, tartály, munkaruha, fejsze, ék, stb.

Az önkormányzat a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási programot jelenleg is működteti. 2020. évben 17 fő, 2021. évben eddig 15 fő vett részt a közfoglalkoztatásban.

A közfoglalkoztatás keretein belül valósult meg a nyári diákmunka program, melynek keretében 2 hónapban – július, augusztus – 2-2 fő diák dolgozott az Önkormányzat számára.

d.) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A településen élők számára a foglalkoztatáshoz jutás jelenti az egyik legnagyobb problémát. Az Önkormányzat a település legnagyobb foglalkoztatója, a jelenleg folyamatban lévő Közfoglalkoztatás vonatkozásában összesen 21 főnek biztosít munkát az Önkormányzat. Nehezíti a közfoglalkoztatáshoz való mobilitás kérdését a sajátos településszerkezet, hiszen a közigazgatási területünkön belül némely településrészek között 10 km-es távolság is előfordul. Ez a földrajzi adottság és a közfoglalkoztatásban elismert munkába járási szabályok sajnos nem kedveznek a foglalkoztatási mobilitás területén. Egyértelműen nehezítő körülményt jelent a megoldatlan közlekedés, és az egyes településrészek közötti nagy távolság. A közfoglalkoztatás adott településen belül ismer el utazási költséget, vagyis csak helyi tömegközlekedési eszköz igénybevételével például. Bárdudvarnok településrészei között viszont helyközi autóbuszjáratok közlekednek, amelyekkel való munkába járás költsége azonban a közfoglalkoztatási program nem elszámolható. Az Önkormányzat saját költsége terhére vásárolt kerékpárokat, amelyeket a külterületen élő közfoglalkoztatottak térítésmentesen használhatnak, illetve 50 %-os bérlet kedvezményt nyújt szintén saját forrásból. A foglalkoztatáshoz jutás komoly gátját jelenti tehát a közlekedés, és a sajátos földrajzi helyzet.

A településen élők foglalkoztatáshoz való hozzáférést információs hiányosságok is nagyban csökkentik. Az internetes hálózati lefedés ugyan biztosított, de a jellemző mélyszegénység miatt sajnos nagyon sok otthonban nem rendelkeznek számítógéppel, így annak információs előnyeivel sem tudnak élni. A hagyományos, papír alapú hírforrások (újság, hirdető, szórólap) a mai világban már nem nyújtanak elegendő információt, és leginkább nem gyorsan nyújtanak információt. A település Önkormányzatára is igaz ez az állapot, hiszen az Önkormányzat és az intézmények számítógépes infrastrukturális ellátottsága is nagyon hiányos. Nem rendelkezünk olyan közösségi térrel, ahol az itt élők információhoz való jutását megkönnyíthetnénk, ezáltal a foglalkoztatásukhoz hozzásegíthetnénk őket. Nagyon nagy szükség lenne önkormányzati szinten is, és az egyes háztartásokban is komoly informatikai fejlesztésre, továbbá olyan kulturált közösségi térre, ahol az itt élők információhoz juthatnának, és foglalkoztatási lehetőségeiket ezzel növelni tudnák.

A koronavírus járvány az információs hiányosságok területén is növelte a hátrányt a lakosság egészéhez képest. A digitális munkarendben történő oktatás feltételezte az elektronikai eszközök birtoklását és használatát, valamint a szükséges internet kapcsolatot. Bárdudvarnokon több településrészen egyáltalán nincs internet, a mélyszegénységben élő családoknak pedig digitális eszközeik sincsenek, illetve ha eszközzel rendelkeznek is, akkor nincsenek meg a szükséges ismeretek azok kezeléséhez. Az

oktatásban a digitális oktatás rendszere mindenképpen hozzájárult a különbségek elmélyítéséhez, a leszakadók még nagyobb hátrányba kerültek

e.) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településre; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A település jövőjét a jelen kor fiataljai határozzák majd meg, ennél fogva, és a település hosszú távú fejlődését szem előtt tartva Bárdudvarnokon évek óta komoly figyelmet fordít az Önkormányzat a helyi fiatalokra. A helyi Ifjúsági Klub keretén belül a Községháza épületben kaptak elhelyezést, ahol már oktatásuk alatt figyelemmel kísérjük jövőbeni szándékaikat, segítjük önszerveződő képességük fejlesztését, és az Önkormányzat természetesen gyakorlati idejük eltöltésére, szakmai előmenetelük fejlesztésére is lehetőséget szeretne adni. Ebben az évben a Somogy Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályának közreműködésével az Önkormányzat a helyi intézményekben diákmunkára biztosít lehetőséget, amely az itt élő fiatalok számára kitörési pont lehet. Ezen felül az Önkormányzat partneri kapcsolatot ápol olyan szervezetekkel, akik például számítástechnikai ismeret növelésére szolgáló képzést tartott a településen, első sorban a helyi fiatalok munkaerő piaci helyzetének megkönnyítése érdekében.

Az Ifjúsági Pont 2020. december 31. napjával befejezte a működését. Az önkormányzat pályázatot nyújtott be a további működés érdekében, ennek elbírálása folyamatban van.

A település legnagyobb foglalkoztatója az Önkormányzat, amely a közfoglalkoztatás és egyéb intézményi programok megvalósulása során kiemelt figyelmet fordít a helyi fiatalok képzésére, továbbképzésére. Erre vonatkozóan szükség lenne nagyobb infrastrukturális kapacitásra, ahol a fiatalok kulturált körülmények között, fejlett informatikai hálózat segítségével minél több információhoz jutnának, ezáltal a köztes állapotot követően a munkaerő piaci helyzetük minél előnyösebbé válna.

f.) Munkaerő piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat nem pusztán a közfoglalkoztatási programok igénybe vételével, hanem egyéb szervezetekkel való együttműködés útján is arra törekszik, hogy minél szélesebb körben nyújtson lehetőséget a munka világában elhelyezkedni szándékozók számára. Ezen szervezetek feltérképezése érdekében az Önkormányzat együttműködik a Somogy Megyei Kormányhivatal szakigazgatási szerveivel, a Munkaügyi Központtal, és tőlük tájékoztatásban részesülünk az együttműködő szervezetekről. Ezen felül a környékbeli Önkormányzatokkal való szoros együttműködés útján is gyakorta látóköreinkbe kerül olyan szervezet, amelynek segítségével több lehetőséget biztosíthatunk a munkaerő piaci integráció elősegítése érdekében.

g.) Mélyszegénységben élők és a romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása.

A mélyszegénységben élőkkel, kapcsolatos adatokkal nem rendelkezünk. A település lakosságának kb: 7 %-a roma származású, erre vonatkozóan pontos adat nem áll rendelkezésre. Az önkormányzatnak saját fenntartású intézménybe történő foglalkoztatásra jelenleg nincs lehetősége, de a közfoglalkoztatásba bevonja őket, akik szívesen fogadják a foglalkoztatás lehetőségét, biztosítva ezzel családjuk biztosabb megélhetését. A 2016. évben létrejött Bárdudvarnoki Szociális Szövetkezet szintén foglalkoztat a lakosság ezen rétegéből.

h.) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén tekintetében nem rendelkezünk helyi adatokkal.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a helyben biztosított szociális ellátásokról szóló 2/2015. (II.26) számú önkormányzati rendeletébe épített be.

A korábban sok munkát igénylő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1. napjától az illetékes járási hivatalok hatáskörébe tartozik.

2020. évben Bárdudvarmokon új szociális rendelet készült, amely 2020. október 1-től lépett hatályba. Ennek előzménye a Simonfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz való csatlakozás volt, a bárdudvarmoki szociális rendelet is a társult települések rendeleteinek mintájára került átalakításra, de figyelembe véve természetesen a helyi adottságokat.

2021. évben a Somogy Megyei Kormányhivatal kiemelt feladatként kezelte a helyi szociális rendeletek törvényességi vizsgálatát. Ennek megfelelően iránymutatást adott ki, amelynek megfelelően ismét új szociális rendelet készült. Bárdudvarmok Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021. (IV. 30.) számú rendelete a szociális ellátásokról 2021. május 1. napjától hatályos.

2015. évtől fogva jelentősen változott a szociális ellátások finanszírozása. A települések szociális normatívát kapnak, amelyet a település adóerő-képessége alapján állapítanak meg. Bárdudvarmokon jelentős összegű a szociális normatíva összege, ezért a jelenleg hatályos rendelet többféle speciális élethelyzet esetén is lehetőséget ad a támogatásra.

Települési támogatás:

A Képviselő-testület az Szocvtv. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli ellátások kiegészítéseként települési támogatást nyújt.

A települési támogatást természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A Képviselő-testület a villanyáram-, a gázfogyasztás, a vízhasználat, valamint az albérleti díj költségeihez – az e rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak – települési támogatást nyújt.

Települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, egyedül élő esetén 200%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

2017. évben megközelítőleg 21 család volt jogosult a támogatás igénybevételére, akik így az egy főre jutó havi jövedelmüktől függően havonta 2.000 Ft – 5.000 Ft közötti támogatásban részesültek.

2021-ben települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A települési támogatás összege 3000 Ft-tól 8.000 Ft-ig terjedhet az együtt élő lakosok számától, az egy főre jutó jövedelentől és a lakás nagyságától függően.

Rendkívüli települési támogatás:

A polgármester rendkívüli települési támogatásban részesíti azt a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, tartósan vagy időszakosan létfenntartási gonddal küzdő személyt, családot ahol az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200%-át, egyedül élő esetében 250 %-át.

A polgármester egyedi mérlegelés alapján különös méltánylást érdemlő körülmény esetén a meghatározott jövedelemhatártól, továbbá a meghatározott egyszeri összeghatártól eltérhet.

A rendkívüli települési támogatás egyszeri összege alkalmanként nem lehet kevesebb 3.000,- Ft-nál és nem haladhatja meg személyenként a 30.000,- Ft-ot, a temetési támogatás esetén a 30.000,- Ft-ot.

2017. évben 77 alkalommal 61 család részére állapított meg a polgármester rendkívüli települési támogatást pénzben vagy természetbeni formában, megközelítőleg 837.500 Ft összegben.

2021-ben rendkívüli települési támogatásban részesíthetők kérelemre vagy hivatalból azok, akik önmaguk, illetve családjuk életfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadásuk miatt anyagi segítségre szorulnak és

a) akinek családjában az egy főre jutó jövedelem legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-a vagy

b) egyedülálló személy esetén jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének legfeljebb 500%-a.

A rendkívüli települési támogatás ugyanazon kérelmezőnek évente legfeljebb hat esetben adható. Az egy alkalommal nyújtott rendkívüli települési támogatás legalább 5000.-Ft és legfeljebb 30.000 Ft.

Temetési segély:

A rendkívüli települési támogatáson belül van lehetőség temetési segély igénylésére.

Rendkívüli települési támogatásra jogosult az elhunytak a halálest időpontjában bárdudvarnoki állandó lakóhellyel rendelkező közeli hozzátartozója, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó nettó havi jövedelem összege nem éri el egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250 %-át, családban élő esetén 200 %-át.

A helyben szokásos legolcsóbb temetés összege 300.000 Ft.

2017. évben 9 család részesült temetési segélyben, rendkívüli települési támogatás formájában.

2021-ben kérelmező családjában történt halálest miatt beállt krízishelyzet enyhítésére a temettető részére legfeljebb a temetési költség 30%-a állapítható meg támogatásként, amennyiben a temettető családjában az egy főre eső havi jövedelem nem éri el a temetési költség összegét.

Iskolakezdési támogatás

Iskolakezdési támogatást kérelmezhet a család jövedelmi viszonyaitól függetlenül az a személy, aki szülői felügyeleti jogot gyakorol a vele közös háztartásban élő óvodás, általános iskolás, nappali oktatás rendje szerint középfokú tanulmányokat folytató gyermek/tanuló felett. Kérelmet nyújthat be továbbá az a nagykorú tanuló, aki felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat.

Az iskolakezdési támogatás mértéke gyermekenként, illetve nagykorú kérelmező esetében egyszeri legfeljebb 10.000,- Forint.

Az iskolakezdési támogatás iránti kérelmeket a családsegítő véleményezi, és döntési javaslatot fogalmaz meg a polgármester részére, amely javaslattól azonban a polgármester eltérő döntést is hozhat.

Az ellátást 2016. óta lehet igénybe venni, mely egyértelműen a legkeresettebb ellátás, hiszen jövedelmi viszonyoktól független. 2016-ban 136 gyermek jogán lett megállapítva támogatás, melyet 2017-ben is meghirdetett az önkormányzat. 2017-ben már valamivel többen vették igénybe az ellátást, 160 gyermek iskolakezdését segítette az intézkedés.

2020. évben képviselő-testületi döntés alapján valamennyi gyermeket nevelő család részesült beiskolázási támogatásban.

2021. évben ismét kérelmet kell benyújtania az igénylőnek, de az óvodai, illetve iskolai nevelési év megkezdésére tekintettel felmerülő többletkiadásokat méltányolva a Képviselő-testület egyszeri, pénzügyi támogatásban részesítheti az óvodába, általános iskolába és a középfokú oktatási intézményekbe járó gyermekeket nevelő személyeket, ha a háztartásban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 450%-át.

Anyasági támogatás

Az önkormányzat anyasági támogatásban részesíti az anyát, vagy a szülői felügyeletet gyakorló személyt, amennyiben a gyermek születésének időpontjában a kérelmező Bárdudvarnok községben állandó lakóhellyel rendelkezik, és életvitelszerűen Bárdudvarnokon lakik. A támogatás összege gyermekekenként 65.000 Forint. 2017. évben 8 család részére tudta az önkormányzat biztosítani a támogatás igénybevételét.

2021. évben a gyermek fogadásának előkészítéséhez szükséges költségek támogatására rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak az anyának, akinek a szülés várható időpontja a kérelem benyújtásától számított 30 napon belülre esik, és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át. A támogatás összege nem változott, viszont a születési támogatást a gyermek születése előtt 30 nappal is lehet igényelni. Így a babakelengye beszerzésében is segítséget nyújthat a nehezebb sorsú családok esetében.

Gyógyszertámogatás

Az önkormányzat évente 4 alkalommal gyógyszer-, valamint gyógyászati segédeszköztámogatásban részesítheti azt a közgyógyellátási igazolvánnyal nem rendelkező tartósan beteg személyt, akinek a családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a rendeletben foglalt jövedelemhatárt, valamint ha a krónikus betegsége kezelésére szolgáló rendszeres havi gyógyszerköltsége eléri a rendeletben szabályozott összeget. A gyógyszertámogatás alkalmankénti összege legfeljebb 15.000 Forint, tehát maximum évi 60.000 Forint támogatásban részesülhetnek a rászoruló személyek.

Az elérhető támogatási formák közül ezt a segítyt veszik legkevesebben igénybe. 2017-ben 7 fő kérte a támogatás megállapítását.

2021. évben az egészségi állapot megőrzése és helyreállítása érdekében gyógyszer kiváltáshoz, gyógyászati segédeszköz beszerzéséhez hozzájárulás állapítható meg annak, akinek gyógyszerköltsége illetve gyógyászati segédeszköz költsége eléri vagy meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 40%-át. Az egy naptári évben nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg az 57.000 Ft-ot.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot lehet megállapítani annak a gyermeket nevelő családnak, amelyben a család egy főre eső jövedelme nem haladja meg a nyugdíjminimum 135 %-át,

gyermekét egyedül nevelők, vagy tartósan beteg gyermeket nevelők, valamint nagykorú nappali tanulmányokat folytató kérelmezők esetében a nyugdíjminimum 145%-át.

2017. év végén 29 család, 47 gyermek volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ebből 16 gyermek hátrányos helyzetűnek, 7 halmozottan hátrányos helyzetűnek minősült.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint évente két alkalommal jogosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők alapösszegű (6.000 Ft), míg a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek emelt összegű (6.500 Ft) értékű Erzsébet-utalványra.

2016 óta fenti törvény biztosítja a hátrányos helyzetű gyermekek részére a szünidei gyermekétkeztetés lehetőségét, melynek jogosultságát az önkormányzat kiterjeszthet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére is.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági feltételei nem változtak. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy jogosultak száma évről évre kevesebb. Ennek több oka is van: egyrészt a jogosultsági feltételek évek óta nem változtak, azonban a jövedelmek lassan emelkedtek, másrészt a településen egyre kevesebb gyermek születik, így a gyerekek gyakorlatilag „kinőnek” a gyermekvédelmi kedvezményből.

Ösztöndíj pályázat:

Bursa Hungarica Ösztöndíj pályázathoz 2012. évben csatlakozott először a település, mellyel a felsőoktatásban tanuló hallgatók számára nyújt anyagi támogatást. A jogosultak számában jól látható, hogy nagy változás nem történt, a támogatási összeg azonban az elmúlt évben a 2012-es évhez képest a triplájára emelkedett.

	Jogosultak	Havi támogatási összeg
2012	8 fő	3.000 Ft
2013	10 fő	3.000 Ft
2014	10 fő	3.500 Ft
2015	8 fő	5.000 Ft
2016	11 fő	7.000 Ft
2017	8 fő	10.000 Ft

Bárdudvarnok település mindig is fontosnak tartotta a felsőoktatásban tanuló fiatalok támogatását. A Bursa Hungarica ösztöndíjprogram továbbra is nagyon népszerű az egyetemisták körében. 2020. évben 5 fő, 2021. évben 7 fő nyújtott be pályázatot, az önkormányzat valamennyit támogatta.

Természetbeni ellátások

A jól célzott segélyezési rendszer egyik fő pillére a természetbeni ellátások köre, amellyel elérhető, hogy a szociális juttatások valóban a családok alapvető megélhetéséhez nyújtsanak támogatást, segítséget.

Természetbeni támogatást a kérelmezők rendkívüli települési támogatás formájában tudnak igényelni, élelmiszer-csomag és tűzifa formájában.

Az önkormányzat az elmúlt években a helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló BM pályázatot is elnyerte. Az önerőt igénylő támogatási forma elnyerése esetén a településen lakóhellyel rendelkező személyek kérelmezhetik a szociális tüzelő megállapítását minden év decemberében, egy a képviselő-testület által alkotott rendeletben foglaltak szerint.

A táblázat jól mutatja, hogy az elmúlt 4 évben a település minden alkalommal nagyobb támogatást kapott, hogy segítse lakosai téli fűtését.

	Elnyert, rászorulóknak részére kiosztható szociális tűzifa
2015	78 m ³
2016	85 m ³
2017	97 m ³

2018	109 m ³
------	--------------------

2019. évben 90 m³, 2020. évben 94 m³ tűzifa állt az önkormányzat rendelkezésére.

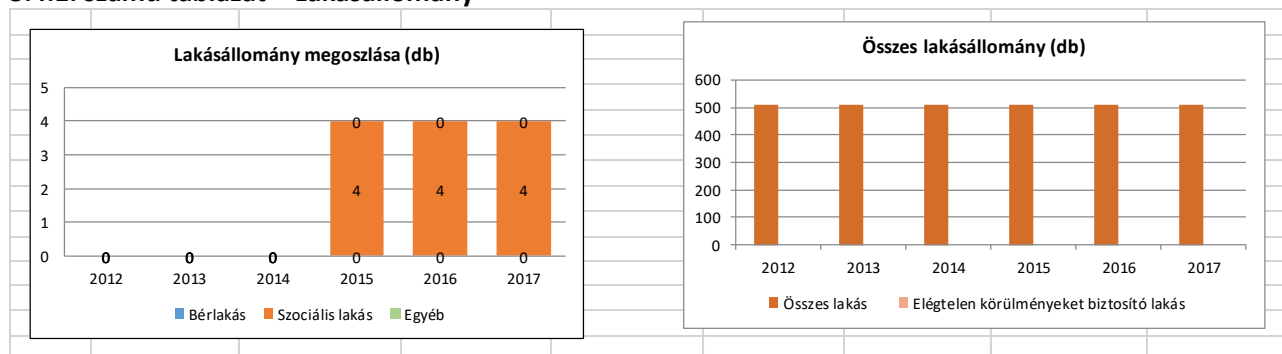
Rendeletben nem szabályozott, azonban mindenképpen tájékoztatást igénylő kezdeményezés az önkormányzat részéről a karácsonyi ajándécsomag osztás.

2015 óta az önkormányzatnak lehetősége van arra, hogy minden bárdudvarnoki lakóingatlanhoz (megközelítőleg 430 ingatlan) eljuttathat egy tartós élelmiszerekből álló csomagot. A csomag értéke 5.000-7.000 Ft között mozog, ami magában foglalja például a mindennapokban használatos olajat, lisztet, cukrot, tésztát, egyébek mellett mézet, citromlevet, teát, háztartási kekszet, néhány konzervet, kakaóport és a gyermekek kedvéért a karácsonyi időszak alatt nem mellőzhető szaloncukrot.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Bárdudvarnok község lakott ingatlanok száma 2017.évre 430-ra csökkent. Arra vonatkozóan nincsenek adatok, hogy mennyi a magántulajdonú, vagy esetlegesen bérlakás és az egyéb lakáscélra használt ingatlanok száma. Lakásállomány állapotáról nincsenek adatok, azt azonban meg kell említeni, hogy településrészek nagyrészen jelenleg nincsen vezetékes ivóvíz, illetve gázszolgáltatás. A település egészére jellemző a szennyvízhálózat hiánya, melyek együttes hiánya lényegesen csökkenti komfortfokozatot.

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adat

a) Bérlakás-állomány

Bárdudvarnok Község Önkormányzat Képviselő –testülete a 90-es évek közepén értékesítette bérlakásinak nagyrészt, 2011-ben pedig az egyetlen orvos lakás is eladásra került, így bérlakás állománnyal az önkormányzat nem rendelkezik.

b) Szociális lakhatás

Bárdudvarnok községben 2015. évben adták át a 4 db vályogból felépített önkormányzati szociális bérlakást, melyet pályázat útján lehet elnyerni, és 3 évre bérelni alacsony költségek ellenében. Napjainkban minden ingatlan lakott. Megfigyelhető, hogy a lakások iránti igények megemelkedtek, mivel a korábbi 1-2 pályázóhoz képest, a legutóbbi, 2018-as pályázati kiírás alkalmával már 6 család pályázott a felszabadult ingatlan elnyerésére. Célunk a jövőben is a hasonló pályázati lehetőségek felkutatása és megvalósítása, elősegítve ezzel a családok jobb életkörülményeit, ha még csak átmeneti jelleggel is.

2020. évben egy szociális bérlakás üresedett meg, erre öt pályázat érkezett, tehát továbbra is nagy az igény ezekre a lakásokra.

Szociális bérlakások átadása 2015.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Erre vonatkozóan nincsenek adatok.

d.) Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanok

Az elégtelen lakhatási körülmények, feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetekre vonatkozóan nincsenek adatok. (3.4.2. táblázat)

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	84	0
2013	91	0
2014	79	0
2015	81	0
2016	29	0
2017	25	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adat

e) lakhatást segítő támogatások

A Képviselő-testület az Szocvtv. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli ellátások kiegészítéseként települési támogatást nyújt. A települési támogatást természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező

lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A Képviselő-testület a villanyáram-, a gázfogyasztás, a vízhasználat, valamint az albérleti díj költségeihez – az e rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak – települési támogatást nyújt.

Települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, egyedül élő esetén 200%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

2017. évben megközelítőleg 25 család volt jogosult a támogatás igénybevételére, akik így az egy főre jutó havi jövedelmüktől függően havonta 2.000 Ft – 5.000 Ft közötti támogatásban részesültek.

2021-ben települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A települési támogatás összege 3000 Ft-tól 8.000 Ft-ig terjedhet az együtt élő lakosok számától, az egy főre jutó jövedelemtől és a lakás nagyságától függően.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Bárdudvarnok egyes településrészei között markáns különbségek mutatkoznak meg, ami a lakhatási körülményeket illeti. Bárdudvarnok ugyanis egyedülálló módon rendelkezik minden típusú besorolási övezettel, még külterületi lakó övezettel is, de ugyanakkor némely településrészen üdülőövezet is kialakult.

Az eltérő földrajzi helyzet eltérő lakhatási körülményeket, és sajnos eltérő infrastrukturális háttérrel jelent Bárdudvarnok egyes településrészein. Jellemzően üdülési céllal, és jellemzően tehetősebb személyek vásároltak ingatlanokat a Petörke – völgyben, Kaposszentbenedeken, továbbá Bányán. Ezen településrészek a közszolgáltatások színvonala is megfelelő, bár a fejlesztésre itt is mindig szükség van. A település központi része a Bárd lakótelep, illetve Bárdibükk, ahol jövedelmi és vagyoni szempontból a közepes kategóriába tartozó háztartások jelentétre figyelhető meg. A külterületi településrészek viszont már nem pusztán földrajzi, hanem jövedelmi, és munkaerő piaci szempontból egyaránt távolabb helyezkednek el a központi településrészeketől. Szendpuszta, Olajhegy, Lípótfá, Zsippó, Nagypuszta már azon településrészeink közé tartoznak, ahol nem csak a lakók mélyszegénysége jelent állandó problémát, hanem a közműellátottság komoly hiánya is. Legfontosabb kérdés a vezetékek ivóvíz, amely sajnos Bárdudvarnok némely településrészén a mai napig nem biztosított. Ráadásul ezen lakott külterületi területeken a lakosság a helyközi autóbussz közlekedés miatt is kiszolgáltatott, hiszen több kilométeres távolságok mutatkoznak az egyes településrészek között. A közművekkel való ellátottság és a településrészek közötti közlekedés tehát ezen településrészek komoly problémát okoz. Az Önkormányzat tulajdonában és kezelésében lévő helyi közúthálózat igen széles kiterjedésű, annak állagmegóvása, karbantartása az Önkormányzat részéről fizikailag lehetetlen, hiszen éves szinten több tíz milliós forint kifizetését tenné szükségessé. Ezen feladat megfelelő minőségű megoldására az Önkormányzat a rendelkezésre álló kevés forrás miatt jelenleg képtelen.

Sorszám	Településrész neve	Bel-terület	Kül-terület	Központi település-résztől való távolsága (km)	Bekötő utak minősége		Infrastruktúra-val való ellátottsága			Lakosok száma (fő)	
					műút	földút	víz	villany	gáz	0-18 év	19-100 év
1.	Bánya	X		10	10		x	x		12	80
2.	Bárd belterület	X		0	8		x	x	x	120	664
3.	Cseberki erdészet		x	6	6		x	x			2
4.	Csermányi hegy		x	8		2		x			13
5.	Kaposdada		x	10		2		x		12	45
6.	Kopaszhegy		x	16		8					1
7.	Olajhegy		x	5		1		x		11	50
8.	Kisolajhegy		x	4		2		x		6	13
9.	Szendpuszta		x	4	4			x		1	11
10.	Szendihegy		X	10		6				2	9
11.	Zsippó		X	8		3		x		1	22
12.	Nagypuszta		X	10	10		x	x		13	32
13.	Mihálypuszta		X	3	3		x	x			4
14.	Lipótfá	x		8	8		x			1	50
15.	0-18 év	133	45							Mindösszesen:	178
16.	19-100 év	794	202								996

Önkormányzati adat

/2018. január 1. állandó lakosság szám/

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Bárdudvarnok közigazgatási területe már önmagában is sajátos helyzetet mutat, hiszen a település összesen 16 részterületből áll, amelyek egymástól földrajzilag elkülönülten helyezkednek el, némelyeik településrész optimális időjárás keretek között is nehezen megközelíthető, és a lakosság összetétele is teljesen eltérő.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Bárdudvarnok településrészei között Olajhegy említése fontos. Ezen településrész a Kadarkúthoz vezető főútról közelíthető meg, földrajzi környezete egyenlőtlen, és a településrész infrastrukturális ellátottsága nagyon alacsony. A településrész csak földes úton közelíthető meg, és némely részen még az ivóvíz hálózat sem került kiépítésre. Rendkívül nagy problémát okoz ez a kérdés az Önkormányzat vezetőinek, hiszen ivóvíz hálózat fejlesztésére van ugyan pályázati lehetőség, de sajnos új hálózat építésére nincsen. Az Önkormányzat már több ízben próbálta orvosolni ezt a kérdést, azonban a hálózat kiépítésére közel 100 millió Forint értékben kapott csak árajánlatot. Ezt a fejlesztést az Önkormányzat önerőből, pályázati forrás nélkül képtelen megvalósítani, ezzel viszont komoly infrastrukturális hátrányt szenvednek el a településrész lakói. Olajhegy településrészen 70 telek található, amely közel 17 hektár területen fekszik.

Bárdudvarnok község széttagoltsága ellenére sem jelenthetjük ki egyértelműen egyik településrésztől sem hogy szegregátum tekintettel arra, hogy sem az 50 fős minimális lakólétszámnak nem felel meg, sem a KSH által elvégzendő vizsgálatok sem készültek. A településrészek közül Olajhegy, Bánya és Lipótfá haladja meg lakólétszám tekintetében az 50 főt, azonban egyéb vizsgálatok itt sem készültek.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Az Olajhegyen élők egyrésze roma származású, illetve alacsony iskolai végzettségű. A kissé elszeparált és kieső földrajzi elhelyezkedés miatt pedig sajnos táptalaja az átmenő bűnözésnek, gyakorta fordul elő betöréses lopás, amely csak még jobban megnehezíti az amúgy is mélyszegénységben élő lakosok helyzetét. A településrész életkori megoszlása vegyes képet mutat, de egyéb településrészekhez hasonlóan itt is jellemző az időskorúak számának egyre inkább megnyilvánuló csökkenése. Sajnos a településrészen a mélyszegénységgel párhuzamosan a munkanélküliség mértéke is igen jelentős, és mindezek alapján a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma is felülreprezentált.

2020-2021. években Olajhegyen nem tartott nyilván az önkormányzat hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

c) Szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Bárdudvarnok a sajátos földrajzi elhelyezkedése miatt sajnos több szempontból is veszélyeztetett, hiszen a földrajzi sajátosságai szépen lassan az előregedést, és a mélyszegény állapot masszív állandósulását eredményezhetik az egymástól elszeparált, és fizikailag távol elhelyezkedő településrészek miatt. A városok fizikai távolságának és ezzel összefüggésben a munkahelyek számának csökkenése sajnos hosszú távon az egyes településrészek elszeparálódását, esetleges szegregátummá válását predesztinálja.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a.) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz , szakellátáshoz való hozzáférés

A községben 1 orvosi praxis működik, vegyes körzettel. A házi orvos látja el a csecsemőket, gyermekeket, felnőtteket, öregeket. A munkáját 1 asszisztens segíti. A központi településen mindennap van rendelés, ill 2 hetente Lipótfán. (3.6.1. táblázat)

Lipótfán megszűnt a rendelés, csak a központi településrészen van, emiatt a lakosok egy jelentős része újabb hátrányt szenved, mivel a házi orvoshoz történő eljutás is problémát okoz.

Fogorvosi ellátás az 5 km-re lévő Kaposmérő településen történik. A fogorvosi szakellátáshoz tartozik, Kaposfő, Kaposmérő, Kiskorpád, Kaposújlak és Bárdudvarnok.

Havonta egy alkalommal a Kaposi Mór Oktató Kórház gyermekosztályáról jön ki szakorvos, aki a csecsemőket megnézi, megvizsgálja. A gyermekek behívását a védőnő végzi.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b.) Prevenációs és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

(Pl: népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez)

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. Behívóleveles szűrések ajánlottak. De mind a méhnyakrák-, mind az emlőrákszűrésen alacsony a nők részvételi aránya. A védőnő az önkormányzattal közreműködve megszervezi a 40 feletti nők szűrését, így a részvétel arány tekintetében emelkedés mutatkozik.

Népegészségügyi szűrések az alábbi korosztályra és vizsgálatokra terjednek ki:

- 1./ A 45–65 év közötti nők két évenként végzett emlőszűrése lágyszűrés-röntgenvizsgálattal (mammográfia);
- 2./ A 25–65 közötti nők egyszeri negatív szűrővizsgálata után 3 évenként megismételt, sejtvizsgálatot (citológia) is alkalmazó nőgyógyászati szűrővizsgálata;
- 3./ Tudószűrés a 40 év felettiiek esetében évente egyszer ingyenesen biztosított.

A körzetben kötelező védőoltást megtagadó családok nincsenek, a kötelező gyermekkorai szűrővizsgálatokon mindenki részt vesz.

c.) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ha a háziorvos szakorvosi konzíliumot kér, akkor a lakóknak a 15 km-re lévő Kaposi Mór Oktató Kórházba kell menniük. A további vizsgálatok, beavatkozások, rehabilitáció ott valósul meg.

d.) Közétkeztetésben és egészséges táplálkozás szempontjának megjelenése

Az általános iskola, valamint az óvoda közétkeztetését a kaposmérői konyhán keresztül látja el az önkormányzat a tanyagondnoki szolgálat közreműködésével. A gyermekek rendszeresen kapnak friss zöldséget, gyümölcsöt, tejterméket.

A szociális étkezők esetén a Zselici Szociális Alapszolgáltatási Központ működési engedélyében foglaltaknak megfelelően Bárdudvarnok község közigazgatási területén étkeztetési feladat-ellátást biztosít a helyi önkormányzat. Az étkeztetési feladat-ellátáshoz szükséges napi egyszeri meleg ételt a Kaposmérő Iskola konyháján keresztül biztosítja.

e.) Sportprogramokhoz való hozzáférés

A település vezetése évek óta azon fáradozik, hogy minél szélesebb körben biztosítson a bárdudvarnoki emberek száma hozzáférési lehetőséget a különböző sportprogramokhoz. Ennek érdekében az iskola épülete mellé még 2008-ban tornacsarnokot építtetett az Önkormányzat pályázati forrásból, amelyet azóta is napi rendszerességgel használ az iskolásokon kívül még bármely bárdudvarnoki lakos az Ifjúsági Klub működése vonatkozásában. A tornateremben nem csak a labdajátékok szerelmesei találhatnak maguknak aktív kikapcsolódási lehetőséget, hanem a ping-pong kedvelői is. A Kadarkúti – Nagybajomi Többcélú Kistérségi Társulás által elnyert pályázat eredményeképpen pedig az Ifjúsági Klub működése a Községházán az ún. Ifjúsági Pont keretében zajlik, amelyhez kapcsolódóan a pályázati forrásból igen színvonalas sporteszközök is segítik az aktív sportolási lehetőséget. Az Ifjúsági Pont természetesen szívesen fogadja Bárdudvarnok minden lakosát.

A település két pontján is található futballpálya, amelyek használata bárki számára lehetőséget nyújt. A 1992 évben átadásra került kerékpárút lehetőséget biztosít a kerékpározást kedvelőknek, azonban jelentős mértékű karbantartási munkálatokra lenne szükség, melyet az önkormányzat pályázati forrásból tudna megvalósítani.

A Bárdudvarnokon működő Sportegyesület és Horgászegyesület egyaránt szívesen látja a sportolni vágyókat a szabadidő hasznos, és egészséges eltöltése szempontjából.

A települést több túraútvonal is keresztezi, amelyeken való túrázás szintén bárkinek lehetőségében áll, és bárki által hozzáférhető. Természetesen a felsoroltakon felül nagyon sok olyan fejlesztési lehetőség merül fel a sporthoz való hozzáférés terén, amelyek megvalósítását az Önkormányzat hosszú távon a tervei között szerepelteti.

f.) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Zselici Szociális Alapszolgáltatási Központtal való intézményfenntartói társulás útján látja el Bárdudvarnok Községi Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális feladatokat. Ennek keretében a településen biztosított a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés, viszont sajnos nem megoldott a nappali ellátás kérdése. A jelenleg biztosított szociális ellátások pedig nem elegendő mértékben biztosítottak, jóval többen szorulnak mind a házi segítségnyújtásra, mind pedig a szociális étkeztetésre, mint amit az Önkormányzat jelenleg biztosítani tud. A nappali ellátás biztosításának kérdése pedig jelenleg egyáltalán nem megoldott Bárdudvarnok, így erre vonatkozóan is komoly fejlesztési igények mutatkoznak.

g.) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Erre vonatkozóan nincs adat.

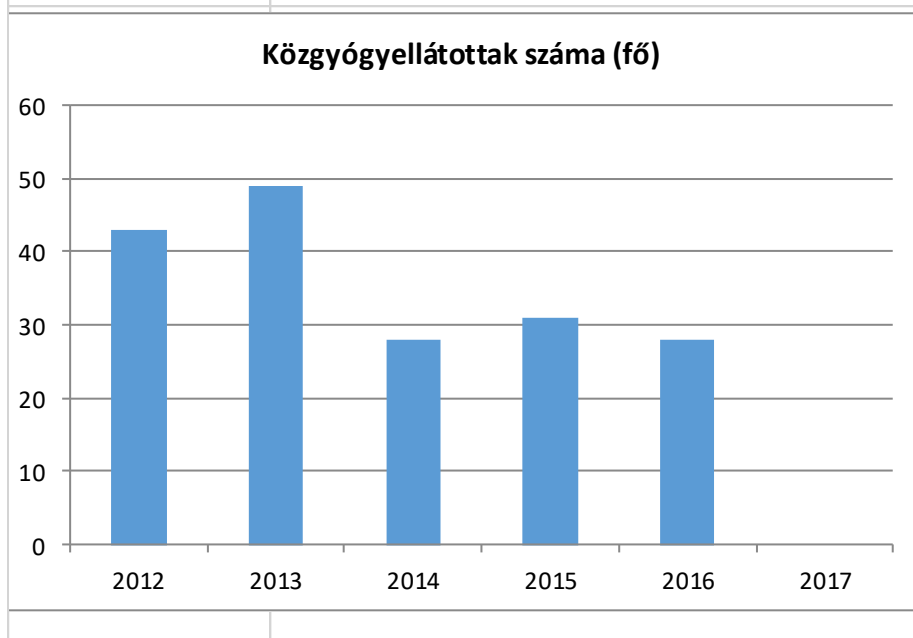
h.) Pozitív diszkrimináció a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A közgyógyellátásra és az ápolási díjra való jogosultság normatív és alanyi jogon történő megállapítása 2013. évtől a Járási Hivatalok hatáskörébe tartozik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	43
2013	49
2014	28
2015	31
2016	28
2017	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Községi viszonyok, helyi község bemutatása

a) községi élet színterei, fórumai

A községi élet színterei Bárdudvarnokon nem koncentrálódnak egy művelődési házba és nem csak egy személy a felelős, hanem többirányú községi élet tapasztalható. A községi élet meghatározó résztvevői az önkormányzat, különböző civil szervezetek, az egyház és egyéb önszerveződő községi csoportok.

A községi élet mozgatói az önkormányzat foglalkoztatásában álló ifjúsági referens, a művelődésszervező munkatárs, a védőnő, a családgyógyozó, a könyvtáros, civilszervezeti vezetők és önkéntes szülők és fiatalok.

Jelenleg a településen a faluház és a Községháza ad otthont a település programjainak/rendezvényeinek.

A községház épületében működik az alsó tagozatos általános iskola az ifjúsági pont, valamint itt található a helyi sportegyesület öltözője. A faluházban található a községi és iskolai könyvtár a családgyógyozó és gyermekjóléti szolgálat, valamint a Szociális Szövetkezet irodája. Mint látható a multifunkcionális feladatokat két épületnek kell biztosítani így a községi együttélés komoly logisztikai és szervezési feladatot igényel, hogy a rendezvények, illetve programok ne ütközzenek egymással. A Dr. Ereky Istvánról elnevezett emlékház

kultúrházként is funkcionál Lipótfai településrészünkön, mely számos kulturális programnak ad otthont főként a központi településtől távol élő lipótfai és bányai lakosok részére. A Digitális Jólét Program pontok kialakítása pályázat keretében a Lipótfai emlékházba került telepítésre 3 db laptop, 2 db okostelefon, 2 db tablet, 1 db projektor, 1db multifunkciós fénymásoló, 1 kültéri – 1 beléti wifi, valamint 1 db router. Ezzel is biztosítva a rendezvényekhez szükséges ilyen jellegű tárgyi eszközöket.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Egy közösségben a békés együttélésnek az íratlan szabályai nagyon fontosak, hiszen egy közösség nagyon könnyen kiközösítheti azt a személyt, vagy klikket (kisebb csoportot), akik ezeket a szabályokat nem tartják be.

Működik a településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat és más civil szervezet is, akik az etnikai érdekvédelmet biztosítják, ezáltal a helyi etnikum identitása sem sérül, emellett a roma és nem roma emberek közötti integráció is erősödik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

- Alkalmanként adományozás, gyűjtés
- Önkéntes munka
- Társadalmi munka; civil szervezetek tagjai által
- Karitatív tevékenység: Élelmiszerosztás, ruhaosztás, közterület virágosítás stb.

Az önkéntesség kiváló eszköz a negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására, a szegénység, a kirekesztettség elleni küzdelem előmozdítására, a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok esélyeinek növelésére. Tartós munkanélküliek számára is felértékelődik az önkéntes munkavégzés lehetősége, mivel az ebben a formában igazolt 30 napos munkavégzés megteremti a lehetőséget a foglalkoztatást helyettesítő támogatás tovább folyósítására.

Adományozás: a településen a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat közreműködésével jelentős mennyiségű ruha, cipő és bútor adomány cserél gazdát.

2017. december hónaptól bővült a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat adományközvetítő feladata, a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében a szegénység csökkentése érdekében rendszeres segítségnyújtás formájában élelmiszert, vagy alapvető fogyasztási cikket tartalmazó csomagok osztása révén:

1. Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú pályázati felhívására RSZTOP-1.1.1-16- 2016-00002 azonosító számon regisztrált pályázat. RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002 azonosítószámú „Rászoruló személyek számára természetbeni juttatás biztosítása az RSZTOP-1.1.1-16 felhívás 2. szakasz keretében” elnevezésű kiemelt projekt megvalósítása során szegény gyermekes családok számára élelmiszer csomagok beszerzése”. Havonta történő kiosztásban való közreműködés.

2. RSZTOP-2.1.1-16 – „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú pályázati felhívás „Keretmegállapodás az RSZTOP - 2.1.1 - 16 2017 - 00001 azonosítószámú kiemelt projekt keretében alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára”. Évente egy alkalommal történő kiosztásban való közreműködés.

3. RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001 azonosítószámú kiemelt projekt megvalósítása során „Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára”. Éves szinten három havonta történő kiosztásban való közreműködés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Bárdudvarnokon első alkalommal a 2010. évben alakult Cigány Kisebbségi Önkormányzat, amely a 2012. évi törvényi módosítás után Roma Nemzetiségi Önkormányzatra módosult. A nemzetiségi önkormányzat megalakulása óta együttműködést folytat Bárdudvarnok Községi Önkormányzattal a roma nemzetiséghez tartozók érdekeinek minél magasabb szinten való érvényesülése érdekében.

Első sorban tehát a roma nemzetiséghez, mint célcsoporthoz tartozó esélyegyenlőségi tevékenység mutatható be a nemzetiségi önkormányzat részéről. Szűkös anyagi lehetőségeik ellenére eddigi működésük minden évében komoly anyagi forrásokat biztosítottak a roma nemzetiséghez tartozó családok karácsonyi ételmisszerksomagjára. Ezen felül a nemzetiségi önkormányzat mindig támogatta – akár saját humánerőforrása útján – azon rendezvényeket, amelyeken az esélyegyenlőségi célcsoportok kulturált szórakozási lehetőségére, kikapcsolódására nyílt lehetőség. Elmondható, hogy a nemzetiségi önkormányzat ezen tevékenysége vonatkozásában Bárdudvarnok Községi Önkormányzattal folyamatos partneri kapcsolatot ápol, hiszen eleve az Önkormányzat által fenntartott tanyagondnoki szolgálat segítségét veszi igénybe az ételmisszerksomagok eljuttatásában, és az egyéb, szervezői feladatokban. Szűkös lehetőségeihez mérten a nemzetiségi önkormányzat igyekszik segíteni a létbizonytalanságban élők helyzetén is, partnerségben áll az Önkormányzattal a közfoglalkoztatás rendszerének működtetésében, és számos, az Önkormányzat által benyújtott pályázatban jegyzett ellen Együttműködési Megállapodást a település fejlődése, az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javítása céljából.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas munkanélküliek aránya, képzettség hiánya	Szakmaszerzés, betanított munka, közfoglalkoztatás, álláskeresésre felkészítő tanácsadás
Ideiglenes lakhatási problémák megoldása, elősegítve az újrakezdést	Szociális bérlakások építése

A településen élő roma származásúak számának és arányának tekintetében a valóságot pontosan tükröző adatok nem állnak rendelkezésre.

A roma társadalmi beilleszkedése nagymértékben függ iskolázottsági szintjüktől. Az érintett populáció iskolázottsági hátrányainak számos oka van: a roma gyermekek családi szocializációja, a cigányság és a többségi társadalom – család által közvetített kulturális mintáinak különbözősége; nyelvi hátrányok; a roma népesség szociális helyzete; területi elhelyezkedése, hátrányos megkülönböztetés. Az elmondottak következtében a többségi társadalomhoz képest kis arányú a szakképzésben résztvevők aránya, még elenyészőbb az érettségizéshez kötött képzésben, valamint a felsőoktatásban résztvevők hányada.

A roma származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a foglalkoztatási főosztály számos eszközzel és munkaerő-piaci programmal igyekszik elősegíteni. Az önkormányzat a közhasznú foglalkoztatás maximális kihasználtságával erősíti munkavállalási esélyeiket.

A kisebbségi önkormányzattal, a szociális, egészségügyi intézményekkel együttműködve törekszik az önkormányzat a romák életminőségének javítására, a jobb lakhatási körülmények biztosítására, a testi-lelki egészségük megőrzése, az élethosszig tartó tanulás ösztönzésére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Sajnos Bárdudvarnok is elöregedő falu. A 65 év feletti állandó lakosok száma 2017. évben 180, míg a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 159 fő, ezzel az öregedi index 113,21%-os, ami a 2012-es évben is hasonlóan alakult, hisz az akkori öregedési index 112,18 %. (3.számú táblázat)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel hatósági döntés alapján előírt együttműködési kötelezettség, melynek célja a gyermek fokozott kontroll mellett megvalósuló, de családban történő nevelkedésének támogatása. Alapját az egyéni gondozási-nevelési terv képezi, melyben a család és a bevont szakemberek meghatározzák a problémákat, a feloldásukhoz megteendő lépéseket, a szülő és gyermek továbbá a bevont szakemberek feladatait és a végrehajtás ütemezését.

A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat a jogszabályban rögzítetteknek megfelelően jelző és észlelő rendszert működtet. A jelzőrendszer mind teljesebb körű működtetése a szolgálat egyik alapvető célkitűzése, hiszen ez a veszélyeztetett, illetve potenciálisan veszélyeztetett gyermekeknek nyújtott hatékony, és időben biztosított segítség fontos, nélkülözhetetlen feltétele.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapközü iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek”

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek az esetében a fenti körülményekből legalább kettő fennáll.

A védelembe vett gyermekek száma 2016 évben kiemelkedő. A 2008 – 2012 időszak azt a tendenciát mutatta, hogy a védelembe vett gyermekek száma arányos a veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának emelkedésével. Az adatok hiányában ezt jelenleg csak feltételezni tudjuk. (4.1.1. számú táblázat)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	4	17
2013	0	na
2014	0	na
2015	0	na
2016	5	na
2017	0	na
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Az utóbbi évekhez képest a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma jelentősen csökkent. Míg a nyilvántartás szerint 2014-ben még 93 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek volt a településen, 2017. év végén már csak 29 család, 47 gyermek volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ebből 16 gyermek hátrányos helyzetűnek, 7 halmozottan hátrányos helyzetűnek minősült, 1 tartósan beteg.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

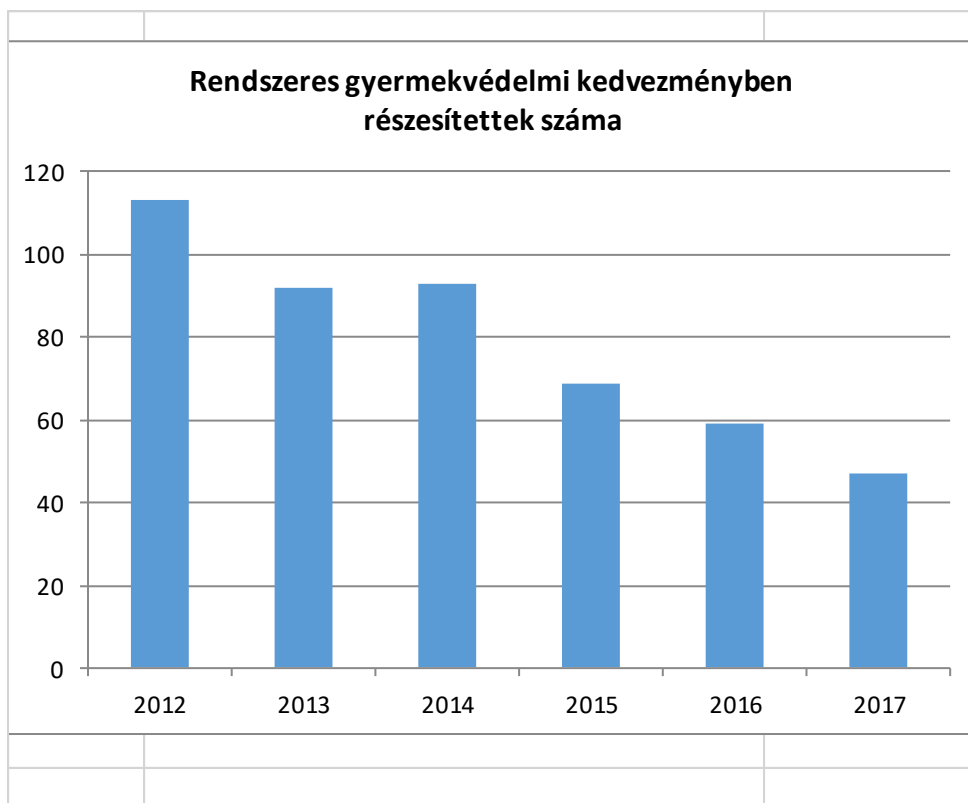
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	113
2013	92
2014	93
2015	69
2016	59
2017	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az utóbbi évek mutatói is a korábbi évek tendenciáját erősítik, ennek oka kettős: egyrészt évről évre kevesebb gyermek születik, a gyerekek ezért gyakorlatilag „kinőnek” a kedvezményből, másrészt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításához szükséges jövedelemhatár tíz éve nem emelkedett jelentősen, a bérek azonban lassan, fokozatosan emelkedtek.

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma
2018	27
2019	26
2020	17

Forrás: önkormányzati nyilvántartás

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma
2014	93	0
2015	69	1
2016	59	1
2017	47	1

Forrás: önkormányzati nyilvántartás

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az állandó lakosság vonatkozásában a 3-14 éves korosztály 2017-es adatainak figyelembevételével (121 fő) megállapíthatjuk, hogy közel 40%-a részesül ingyenes étkezésben, bár a 2014-es adatokhoz viszonyítva (93 fő) csökkent az 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma, ami 2017 évben 47 fő. Ez nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a csökkenés azért mutatkozik, mivel az 50%-os támogatási keretből egyes gyermekek családi körülményeik miatt az ingyenes étkezésben részesülők közé kerültek. Erre bizonyítottan nincsenek adataink.

Az ingyenes tankönyvtámogatásban részesülők száma arányos az ingyenes, valamint az 50%-os étkezési támogatásban részesülők számával.

A településen a nyári gyermekétkeztetés egy részét állami támogatásból finanszírozza az önkormányzat. A nyári gyermekétkeztetés évről – évre szükségesebbé válik, ez kitűnik a táblázat növekvő adataiból is. (4.1.3. táblázat)

4.1.3. Kedvezményes óvodai és iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	17	59	18	67	2	32
2013	na	9	5	67	0	na
2014	na	11	9	93	0	na
2015	32	9	11	69	0	na
2016	29	7	4	59	0	20
2017	35	8	4	47	0	29

Forrás: önkormányzati adat

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Mind az óvodában, mind az iskolában magas az ingyenes étkezésben, valamint az 50 % os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma. Ez összefügghet a családokban előforduló tartós munkanélküliség következtében kialakult rossz anyagi körülményekkel. (4.1.3. táblázat)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nincs olyan 14 év alatti gyermek, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Bárdudvarnok közigazgatási területe már önmagában is sajátos helyzetet mutat, hiszen a település összesen 16 részterületből áll, amelyek egymástól földrajzilag elkülönülten helyezkednek el, némelyeik településrész optimális időjárás keretek között is nehezen megközelíthető, és a lakosság összetétele is teljesen eltérő.

Bárdudvarnok településrészei között Olajhegy említése fontos. Ezen településrész a Kadarkúthoz vezető főútról közelíthető meg, földrajzi környezete egyenlőtlen, és a településrész infrastrukturális ellátottsága nagyon alacsony. A településrész egy része csak földes úton közelíthető meg, és némely részen még az ivóvíz hálózat sem került kiépítésre. Rendkívül nagy problémát okoz ez a kérdés az Önkormányzat vezetőinek, hiszen ivóvíz hálózat fejlesztésére van ugyan pályázati lehetőség, de sajnos új hálózat építésére nincsen. Az Önkormányzat már több ízben próbálta orvosolni ezt a kérdést, azonban a hálózat kiépítésére közel 100 millió Forint értékben kapott csak árajánlatot. Ezt a fejlesztést az Önkormányzat önerőből, pályázati forrás nélkül képtelen megvalósítani, ezzel viszont komoly infrastrukturális hátrányt szenvednek el a településrész lakói. Olajhegy településrészen 70 telek található, amely közel 17 hektár területen fekszik.

Az Olajhegyen élők egyrésze roma származású, illetve alacsony iskolai végzettségű. A kissé elszeparált és kieső földrajzi elhelyezkedés miatt pedig sajnos táptalaja az átmenő bűnözésnek, gyakorta fordul elő betöréses lopás, amely csak még jobban megnehezíti az amúgy is mélyszegénységben élő lakosok helyzetét. A településrész életkori megoszlása vegyes képet mutat, de egyéb településrészekhez hasonlóan itt is jellemző az időskorúak számának egyre inkább megnyilvánuló csökkenése. Sajnos a településrészen a

mélyszegénységgel párhuzamosan a munkanélküliség mértéke is igen jelentős, és mindezek alapján a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma is felülreprezentált.

Bárdudvarnok a sajátos földrajzi elhelyezkedése miatt sajnos több szempontból is veszélyeztetett, hiszen a földrajzi sajátosságai szépen lassan az előregedést, és a mélyszegény állapot masszív állandósulását eredményezhetik az egymástól elszeparált, és fizikailag távol elhelyezkedő településrészek miatt. A városok fizikai távolságának és ezzel összefüggésben a munkahelyek számának csökkenése sajnos hosszú távon az egyes településrészek elszeparálódását, esetleges szegregátummá válását predesztinálja.

Mindezek szempontok sajnos hatványozottan hatnak ki a gyermekekre, akik az adott településrészen élnek, hiszen testi, lelki és szellemi fejlődésük meghatározó elemei kapcsolódnak a környezethez, ahol felnőnek, és a szolgáltatások, amelyekhez még gyermekként jutnak. Ezen gyermekek sajnos hátrányos helyzetből indulnak, és az esélyegyenlőségük megteremtéséhez igen sok fejlesztési igény merül fel az Önkormányzat részéről.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

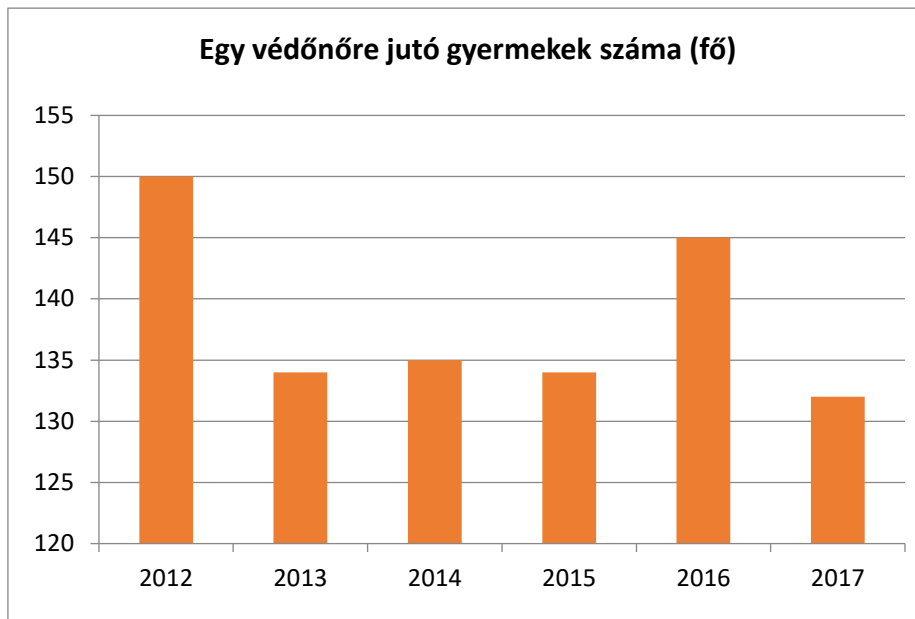
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A körzetben egy védőnői szolgálat működik, egy védőnő látja el a feladatokat. A védőnő ellátási területe nemcsak Bárdudvarnok községet, hanem Kaposmérő egyes részeit is érinti, ezért a táblázat adatai a teljes ellátási körzet adatait tartalmazza.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	150
2013	1	134
2014	1	135
2015	1	134
2016	1	145
2017	1	132

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A védőnő feladata a váradósgondozás 0-6 éves korú gyermekek gondozása, növédelem, illetve az általános iskolában és óvodában az egészségügyi szűrések, egészségnevelések ellátása. A védőnői szolgáltatnak jó a kapcsolata a családgondozói szolgálatokkal, szükséges esetén gyakoriak a fokozott gondozást igénylő családok együttes látogatása.

A grafikonokból kitűnik, hogy a körzetünkben a gyermekvállalási kedv a gyermekek születési szám stagnál. 2019. január 1. napjával a községünkben is elindul a védőnő által végzett méhnyakszűrési vizsgálat, ami 25 – 65 év közötti nők szűrésére irányul. Eddig is a védőnő részt vett és szervezte a népegészségügyi szűrvizsgálatokat, ami a 45 – 65 közötti nőket érint. nekik lehetőségük van mammográfiai, nőgyógyászati citológiai vizsgálatra és tüdőszűrésre. A két évente szervezett szűréseken 2016. évben 34 fő, míg 2018 évben 30 fő vett részt. A vizsgálatok helyszínére történő bejutást Bárdudvarnok Községi Önkormányzat biztosítja részben saját forrásból.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A körzetben gyermekorvos nincs, ezt a feladatot a házi orvos látja el. A munkájukat segíti a Kaposi Mór Oktató Kórház által finanszírozott mozgó szakorvosi szolgálat, mely keretében gyermek szakorvos tart szakrendelést meghatározott időben.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvoda iskola kihasználtsága nem 100%-os, több gyermeket el tudnának látni. Az intézményekben a tárgyi felszerelés, személyi feltételek megfelelőek. Az óvodának már van külön tornaszobája, a testnevelési foglalkozások itt illetve, kint az udvaron valósulnak meg. Korai fejlesztés helyben nem megoldható. Speciális igény esetén a közeli város szakosodott intézményeiben kerül sor a megfelelő terápiára.

Óvodánk kihasználtsága a 2017-2018-as nevelési évben 87%-os volt. Nagyrészt helybeli gyermekek veszik igénybe az óvodai nevelést. Környező településekről 7 gyermeket hoztak ide óvodába szülei.

Az óvoda felújítását követően több helyiséggel is bővült az intézmény: a csoportszobák mérete lehetővé teszi az óvodás gyermekek biztonságos környezetben való nevelését: gyermekétkezővel, tágas gyermeköltözővel, tornaszobával, a nap során megbetegedő gyermekek számára „elkülönítő” helyiséggel, fejlesztő szobával, nevelő irodával, dolgozó öltözővel, zuhanyzóval mozgáskorlátozottak számára, illetve szülői részre mosdóval, valamint egy udvarrészsel bővült. Az intézmény teljes egészében akadálymentesített. A pedagógia munka feltételei kiválóak. Sajnos nevelési igényű gyermekek nevelés az óvoda alapító okirata szerint esetekben biztosított.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Zselici Szociális Alapszolgáltató Központ alkalmazásában a településen egy fő látja el főállásban a gyermekjóléti és családsegítői feladatokat. Hangsúlyt fektet a családsegítő a Hivatallal való együttműködésre, amelynek célja első sorban a gyermekjóléti alapellátás körében a felmerült veszélyeztetettség megszüntetése, és lehetőség szerint a gyámügyi eljárás lefolytatásának megelőzése. A gyermekjóléti feladatokat végző munkatárs a helyi gyermekintézményekkel is együttműködik természetesen. A gyermekjóléti alapellátás azon ellátási forma, amelynek eredményessége nagy mértékben biztosított, hiszen a szülő eleve vállalja a családsegítővel való együttműködést az eljárás elején. A gyermekek veszélyeztetettségének, a hátrányos helyzetben lévő gyermekek esélyeinek növelésére a gyermekjóléti alapellátás alkalmas, annak még hatékonyabb megvalósulása azonban csak infrastrukturális fejlesztések útján valósítható meg.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem szintén a családsegítéssel összefüggésben valósul meg, amely feladatot a gyermekjóléti ellátás biztosítása mellett a családsegítő végez. Természetesen ebben a feladatkörben nyilvánul meg első sorban a preventív szempont, hiszen a jelzőrendszer egyes tagjai (gyermekintézmények, házi orvos, védőnő stb.) és a családsegítő az arra utaló jelek észlelését követően hatósági eljárás indítása nélkül is elkerülhetik a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulását. Ennek érdekében egymással szoros együttműködésben kapcsolatot tartanak, információkat osztanak meg egymással és esetmegbeszéléseket tartanak. Ezen szempontok megvalósulása emberi oldalról biztosított, hiszen a Bárdudvarnokon dolgozó szakemberek mind elhivatottak a gyermekvédelem területén, azonban a gyermekvédelem megvalósulásának infrastrukturális feltételeinek fejlesztése a Faluház felújításával - mely a Van Közünk Egymáshoz Alapítvány együttműködve pályázati forrásból valósult meg - csak részben oldódott meg. A Faluház épülete irodai helyet biztosít a területen dolgozó szakember számára. Egyes infrastrukturális fejlesztések, azonban, mint például infokommunikációs eszközök, számítógépek, megfelelő számú gépjármű az Önkormányzat részéről önerőből sajnos továbbra sem volt megvalósítható.

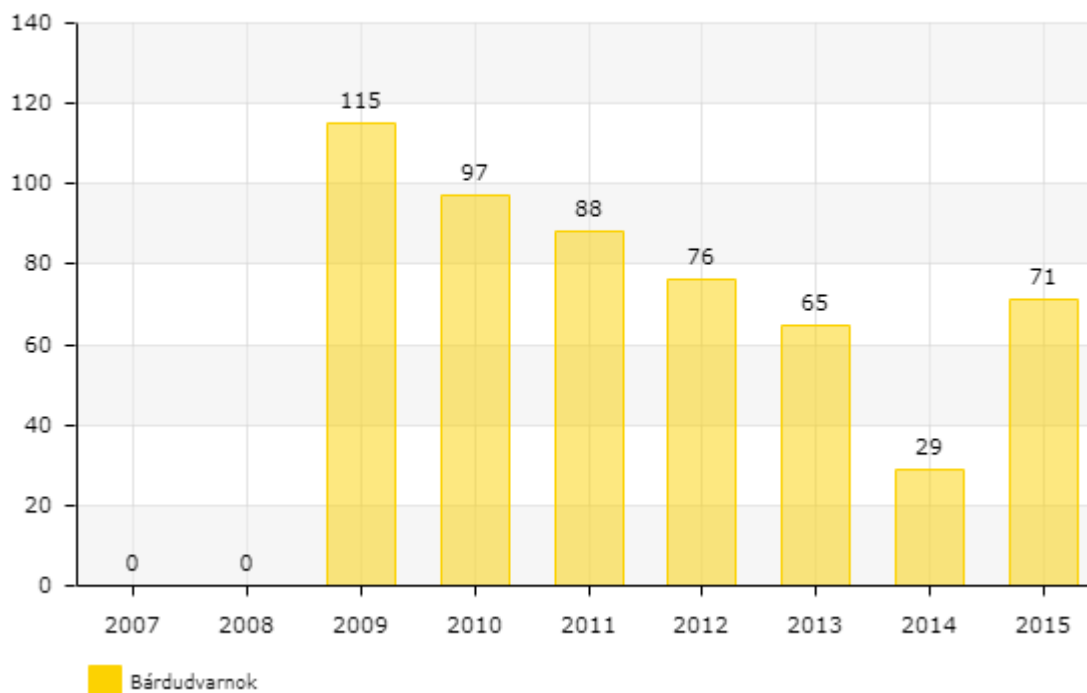
f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A gyermekvédelem terén kifejtett erőfeszítések sajnos nem minden esetben vezetnek eredményre, és szükségessé válik a kialakult krízishelyzet azonnali kezelése. Korábban a településen működött olyan anyaoththon, amely védelmet, menedéket is jelentett a bajba jutott édesanyáknak, mostanra viszont sajnos ez a szolgáltatás a forráshiány miatt megszűnt. A tanyagondnoki szolgálat révén tudunk némi segítséget nyújtani, továbbá, ha a krízis anyagi természetű, úgy az Önkormányzat is segítséget tud nyújtani a gyermekek számára. Ezen felül a legközelebbi lehetőséget a kaposvári Borostyánvirág Anyaoththon jelenti, amellyel

nagyon jó együttműködés alakult ki a gyermekvédelem és a krízishelyzetek kezelése során kifejtett munka vonatkozásában.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A 2012-es adat kizárólag azokat az igénybe vevőket tartalmazza, akik esetében a szakmai tevékenység az első találkozás kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, tehát akikről a családsegítő szolgálatok esetenaplót vezettek.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A település vezetése évek óta azon fáradozik, hogy minél szélesebb körben biztosítson a bárdudvarnoki emberek száma hozzáférési lehetőséget a különböző sportprogramokhoz. Ennek érdekében az iskola épülete mellé még 2008-ban tornacsarnokot építtetett az Önkormányzat pályázati forrásból, amelyet azóta is napi rendszerességgel használ az iskolásokon kívül még bármely bárdudvarnoki lakos az Ifjúsági Klub működése vonatkozásában. A tornateremben nem csak a labdajátékok szerelmesei találhatnak maguknak aktív kikapcsolódási lehetőséget, hanem a ping-pong kedvelői is. A Kadarkúti – Nagybjajomi Többcélú Kistérségi Társulás által elnyert pályázat eredményeképpen pedig a közel jövőben az Ifjúsági Klub működése a Községházán az ún. Ifjúsági Pont keretében zajlik majd, amelyhez kapcsolódóan a pályázati forrásból igen színvonalas sporteszközök is segítik az aktív sportolási lehetőséget. Az Ifjúsági Pont természetesen szívesen fogadja majd Bárdudvarnok minden lakosát.

A település két pontján is található futballpálya, amelyek használata bárki számára lehetőséget nyújt – sajnos az elmúlt években nem volt pályázati lehetőség karbantartási munkálatokat eszközölni a település kerékpárút hálózatán, ami nagy segítség lenne a kerékpározást kedvelőknek.

A Bárdudvarnokon működő Sportegyesület és Horgászegyesület egyaránt szívesen látja a sportolni vágyókat a szabadidő hasznos, és egészséges eltöltése szempontjából.

A települést több túraútvonal is keresztezi, amelyeken való túrázás szintén bárkinek lehetőségében áll, és bárki által hozzáférhető. Természetesen a felsoroltakon túl nagyon sok olyan fejlesztési lehetőség merül fel a sporthoz való hozzáférés terén, amelyek megvalósítását az Önkormányzat hosszú távon a tervei között szerepelteti.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Bárdudvarnokon a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által a Szennai Fekete László Általános Iskola telephelyeként működtetett, alsó tagozatos általános iskola működik, ezen felül jelenleg két csoportos óvoda is működik. Az Önkormányzat mindkét intézményben megoldja hét közben a gyermekek napi étkeztetését. A nyári szünidő vonatkozásában az Önkormányzat évek óta mindig pályázatot nyújtott be a Magyar Államkincstárhoz a nyári gyermekétkeztetés támogatására vonatkozóan, és ezen igény eddig mindig támogatást is kapott, így a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára nyáron is biztosítani tudtuk a napi meleg ebédet. Természetesen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság tankönyvtámogatást is magában foglal, ezen felüli támogatás nyújtására azonban az Önkormányzatnak nincsen lehetősége.

Negyedik éve törvény biztosítja a hátrányos helyzetű gyermekek részére a szünidei gyermekétkeztetés lehetőségét, melynek jogosultságát az önkormányzat kiterjesztheti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére is, ahol már nemcsak a nyári, hanem mind a négy iskolai szünetben igényelhetik a rászoruló gyermekek szülei az ingyenes étkeztetést.

2020. évben a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételét az alábbi táblázat mutatja:

Szünet	Gyermekek száma	Napok száma	Adagok összesen
Tavaszi	9	2	18
Nyári	9	45	405
Őszi	10	5	50
Téli	10	7	70
Összesen			543

A települési önkormányzat jegyzője minden egyes szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon, valamint az intézményi gyermekétkeztetést biztosító intézményeken keresztül felhívja a jogosultak figyelmét a szünidei gyermekétkeztetésre, annak időtartamára és helyszínére. A 2016-os évhez képest 2018-ban már többen veszik igénybe a gyermekek szünidei étkeztetését, melyet a tanyagondnok segítségével juttat el az önkormányzat a többségében külterületen élő gyermekek részére.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Önkormányzatunkhoz ilyen jellegű észrevétel ez idáig még nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek a vonatkozó jogszabályok adta lehetőségek alapján részesülnek plusz juttatásokban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodai és az általános iskolai – alsó tagozatos – ellátás Bárdudvarnokon biztosított.

A Kaposvári Tankerületi Központ által fenntartott iskola működik, ahol a hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek ellátására egyaránt van lehetőségünk. A sajátos nevelési igényű gyermekek vonatkozásában sajnos nem tudjuk biztosítani a megfelelő szintű feladatellátást.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelés az óvoda alapító okiratában foglaltak szerint biztosított, az óvoda nevelőtestülete és minden dolgozójának gyermekszerető, elfogadó, befogadó személyisége és az utazó gyógypedagógus hálózat szakembereinek speciális fejlesztése által.

Az iskola 2018. szeptember 01-től megváltozott névvel működik. A Kaposvári Tankerületi Központ, mint fenntartó előterjesztése alapján a miniszteri döntés értelmében nem tagintézményként, hanem telephelyként funkcionál; Szennai Fekete László általános Iskola Bárdudvarnoki telephelye. A névváltozás a gyermekek szempontjából nem hozott változást. A fenti időponttól kezdődően a tanügy-igazgatási kérdések intézése Szennába került, ezért a szülőknek – amennyiben ilyen irányú kérésük, problémájuk van – Szennába kell utazniuk, mely nehézséget jelent.

Forrás: Bárdudvarnok község hivatalos honlapja

Az iskolában jelenleg 2 összevont osztályban folyik a nevelés – oktatás 3 pedagógus irányításával.

Gazdag tanórán, iskolán kívüli programkínálat szolgálja a gyermekek igényeit.

Az iskola biztosítja a teljes szakszolgálati ellátást is: iskolapszichológus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelés, logopédus.

A 2010/2011 tanévben 14 fő gyermeklétszámmal indult meg a szeptemberi oktatás, addig a 2014/2015. tanévben már 30 gyermek kezdte meg általános iskolai tanulmányait a helyi iskolában. A 2017/2018 tanévre az előző 23 fő lényegesen csökkent, mely részben magyarázható adott tanévre iskolakötelezettséget elért gyermekek létszámának csökkenésével.

Az intézménybe jelenleg 13 tanuló jár, ebből 1 gyermek hátrányos helyzetű, HHH nincs. Az iskolában egy olyan tanuló van, aki sajátos nevelési igényű. Sajátos nevelési igényről beszélünk azoknál a gyermekeknél, akiknek a nevelhetősége eltér a többi gyermekétől. Ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése-oktatása eredményességének érdekében biztosítani kell az óvodai, iskolai tanterv módosítását és a szokásoktól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást. (4.4.7. 4.4.8 táblázat)

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő		fő	%
2011/2012	19	0	19	13	68,4%
2012/2013	19	0	19	18	94,7%
2013/2014	28	0	28	28	100,0%
2014/2015	30	0	30	30	100,0%
2015/2016	20	0	20	20	100,0%
2016/2017	24	0	24	24	100,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	na	1	1
2012/2013	na	1	1
2013/2014	na	2	1
2014/2015	na	2	1
2015/2016	na	2	1
2016/2017	na	2	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az óvodába beíratott gyermekek létszáma jelenleg 37 fő. A két óvodai csoport férőhelyeinek száma 50 fő. (2018-2019 nevelési évben 74%-os kihasználtság. A személyi ellátottság 100%-os, 4 fő óvodapedagógus és 2 fő dajka, valamint 1 takarító dolgozik az intézményben. (4.4.1 , 4.4.2. táblázat)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	3
Óvodai férőhelyek száma	2
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7:00-17:00

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodások száma az elmúlt évekhez képest jelentősen változott. Míg 2012-ben 25 fő volt a csoportban addig ez 2017-re 39 főre emelkedett. A 2017-018 évben a gyermeklétszámból 4 fő hátrányos helyzetű, 3 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább négy órában óvoda foglalkozáson vesz részt. Az óvoda nevelésben való részvétel teljes mértékben megvalósul a településen. (4.4.4. táblázat)

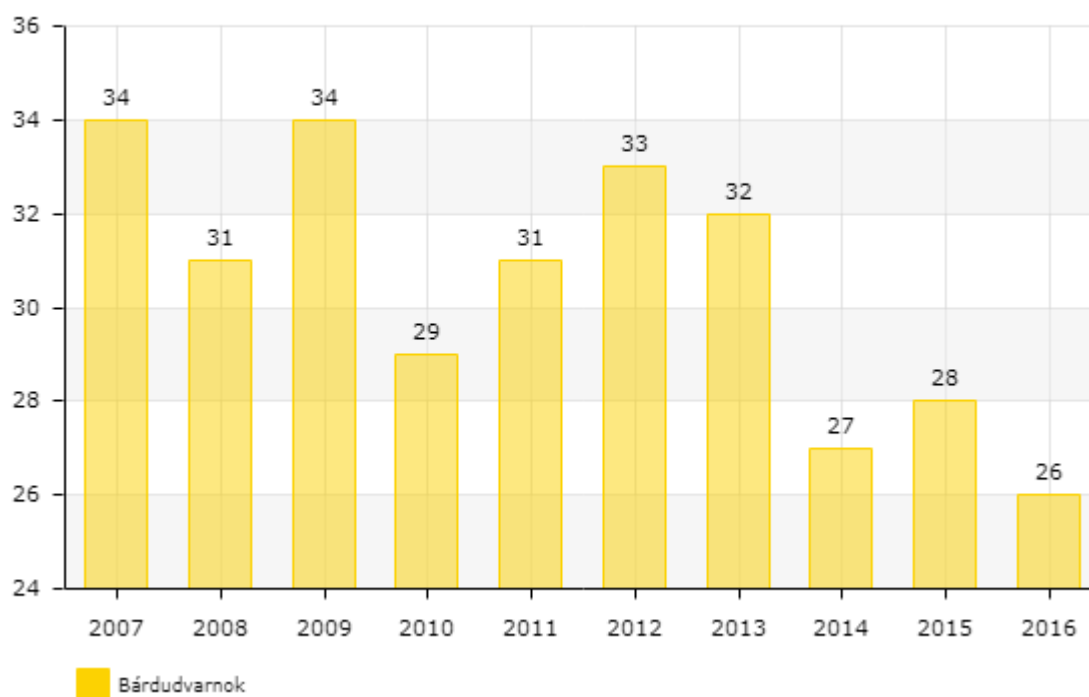
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	35	1	50	1	25	0
2013	32	1	50	1	19	0
2014	27	1	50	1	23	0
2015	32	2	45	1	32	0
2016	37	2	45	1	31	0
2017	39	2	45	1	39	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)										
település	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bárdudvarnok	34	31	34	29	31	33	32	27	28	26

Forrás: TeIR

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Az óvodai ellátás igénybevétele

2017-2018. év	3 éves, vagy az alatti	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	11	11	11	6	0	39
Más településről bejáró gyermekek létszáma	3	2	3	2	0	7
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	1	1	0	0	4
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	0	0	0	3

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodai ellátás igénybevétele

2020-2021. év	3 éves, vagy az alatti	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	13	8	12	4	0	37
Más településről bejáró gyermekek létszáma	1	1	1	1	0	4
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	0	0	0	0	1
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	2	0	0	0	2

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskolában 3 fő pedagógus van. A munkájukat segíti logopédus, gyógytornász, pszichológus és fejlesztőpedagógus.

A bárdudvarnoki óvodában az utazó gyógypedagógusi hálózat szakemberei hetente több órában foglalkoznak sajátos nevelési igény, illetve a logopédiai terápiát igénylő gyermekekkel. Gyógytestnevelő heti rendszerességgel jön az óvodában.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az iskolai tanulók különböző tanulmányi, sport és kulturális versenyeken és rendezvényeken eredményesen szerepelnek. A tanulmányi eredmény eléri a négy egészes átlagot. A tanórán kívüli elfoglaltságok: furulyaoktatás, kézműves – foglalkozások, lovaglás, angol szakkör. A továbbtanulás során a tanulók sikeresen veszik az akadályokat, mely megmutatkozik későbbi eredményeikben.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek a vonatkozó jogszabályok adta lehetőségek alapján részesülnek pluszjuttatásokban.

Egyre elterjedtebb, hogy maga az önkormányzat, a köznevelési, gyermekjóléti szolgálat adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában. A feladatok ellátásában civil szervezetek, egyházak részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok a munkanélküli családfő, így sok a nehéz anyagi körülmények között lévő gyermek	Helyben foglalkoztatás, közfoglalkoztatási Élelmiszer segélycsomag

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben új problémát és fejlesztési lehetőséget nem tártunk fel.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a.) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet.

A mai modern anyáknak össze kell egyeztetni a munkahelyi feladatokat, a családi értékeket. A fiatal nők egyre tovább tanulnak, később vállalkoznak családalapításra, kevesebb gyermek születik. Sok családban 1 gyermek van, sokszor a szülők is úgy érzik, hogy 1 gyermeket tudnak megfelelően ellátni, iskoláztatni, elindítani az életben.

A mi falunkban az ellenkezője is megtalálható több nagycsalád van, sok értelmiségi családnál is 3 vagy több gyermek van. De a munkahely elvesztése, elhelyezkedési nehézségek miatt is vállalnak 3 gyermeket. Itt a Gyes, családi pótlék, gyermekellátási támogatás lesz a család megélhetési forrása. Ez idő alatt van anya, aki próbálkozik tanulással, átképzéssel, álláskereséssel. A jogszabályi változások miatt az egységes óvoda bölcsőde megszűnésével a 2-3 év közötti gyermekek nappali ellátása nem biztosított. Településünk folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket, hogy a kisgyermek napközbeni ellátását a jövőben is biztosíthassa, elősegítve ezzel a nők munkavállalását.

Ha összehasonlítjuk a munkavállalási korú férfiak és nők arányát 2012. – 2016. időszakban megállapíthatjuk, hogy lényegesen több férfi tudna munkát vállalni, mint nő. Ehhez viszonyítva a férfiak munkanélküliségének aránya 2012. évben 10 % között mozog, ami 2017. évre lecsökken 7,5 %-ra. Nők esetében ez 9,8 %-ról 7,3 %-ra csökken. Ebből megállapíthatjuk, hogy egyenesen arányosan csökken a munkanélküliség minkét nem

esetében. Magyarázható ez a 2012. évben bevezetett start munkaprogrammal, valamint a 2016. évben megalakult szociális szövetkezet létrejöttével. (5.1.1 táblázat)

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	472	396	424	357	48	39
2013	473	400	426	362	47	38
2014	471	397	439	366	32	31
2015	465	392	431	360	34	32
2016	437	392	404	363	33	29
2017	0	0	na	na	28	19
Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés						

b.) Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Munkavállalást elősegítő képzési programokban való részvételi adatokról nem rendelkezünk. Képzési programokat a *Kaposvári Járási Hivatal Járási Foglalkoztatási Főosztály* TÁMOP pályázatok keretében biztosít az igénybe vevők részére.

c.) Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

2001-ben az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma a 15 évnél idősebb korosztály tekintetében férfiak esetén 10 %, addig ez a nők esetén 18 %-os volt.

A lakosságszám nemenkénti bontása, valamint az általános iskola végzettséggel nem rendelkező nemek szerinti bontásának figyelembevételével megállapíthatjuk, hogy 2011 évre a nők 7 %, míg a férfiak 4%-a az adott korosztály tekintetében rendelkezik általános iskolánál alacsonyabb végzettséggel. (lásd: 3.2.5. táblázat) Friss adattal nem rendelkezünk e tekintetben.

d.) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Erre vonatkozóan bejelentés nem történt az önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetés tekintetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetés segítő szolgáltatások (bölcsőde, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhely hiány)

Az Önkormányzat által a 2013. évben elnyert óvoda felújítási pályázat eredményeként olyan új, vegyes csoport jöhetett létre az óvodában, amelyben legfeljebb 5 fő bölcsődés korú gyermek elhelyezését is biztosítani tudtuk. Ez a szolgáltatás nagyon sok segítséget nyújtott az itt élők szülők számára. Sajnos egy jogszabályi változás következtében 2018. szeptember 01. napját követően egységes óvoda bölcsőde nem működhet. Ezt követően az egységes óvoda-bölcsődében ellátott gyermekek - az életkoruknak megfelelően

- óvodában, vagy a gyermekjóléti alapellátás keretében megszervezett gyermekek napközbeni eltartását biztosító intézményben vagy feladat ellátó többcélú intézményben látható el.

Igy jelenleg bölcsődei feladatellátást vagy családi napközit sajnos még nem tudunk biztosítani a településen, pedig nagy komoly igény mutatkozik. Továbbiakban is szándékunkban áll fejleszteni az ilyen jellegű szolgáltatásainkat és felkutatni az ehhez kapcsolódó pályázat lehetőségeket,

A településen a bölcsődei ellátás jelenleg nem biztosított.

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat sikeresen pályázott mini bölcsőde kialakítására (TOP-1.4.1-19-SOI-2019-00001). A projekt célja a gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása Bárdudvarnokon. A fejlesztés eredményeként 8 új bölcsődei férőhely kerül létrehozásra, javítva ezzel a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni elhelyezését szolgáló intézményi kapacitáshiányokat a településen. A projekt által 2 új munkahely létrehozása is megvalósul.

A projekt műszaki-szakmai eredményeként létrejön egy teljeskörűen akadálymentesített 109,06 m² alapterületű, új építésű épület a mini bölcsődei csoport működéséhez. Emellett az új intézményegység felszereléséhez és nevelési és gondozási tevékenységhez ellátásához szükséges eszközök, használati tárgyak, bútorok kerülnek beszerzésre. A projekt műszaki eredményei szolgálják a minőségi munkavégzés hátterét, a mini bölcsődebe kerülő kisgyermek neveléséhez szükségesek családias légkör megteremtését. A fejlesztés hozzásegíti a kisgyermekes szülőket, kiemelten a kisgyermekes édesanyjak, munkaerőpiacra történő visszatérését a településen. A projekt tervezett befejezési dátuma: 2022.12.29.

Forrás: Bárdudvarnok Községi Önkormányzat hivatalos honlapja

5. 3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Bárdudvarnokon egy védőnő foglalkozik a 0-6 éves korosztály gondozásával. Míg 2008. évben 73 gyermek volt, addig ez a szám 2012-re 40 főre csökkent. Ez összefüggést mutatott azzal, hogy egyre több családban csak egy gyermek született. Az új családtámogatási program megjelenése is hozzájárul a folyamatosan emelkedő születések számához.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	40	40
2013	1	32	32
2014	1	33	33
2015	1	35	35
2016	1	38	38
2017	1	na	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen jelenleg nem folyik.

2020. január 1. óta egy jogszabály-módosítás eredményeként a családvédelmi koordináció jegyzői hatáskörbe került. A távoltartási döntésről az ügyészség tájékoztatja a jegyzőt, ennek kapcsán kerül sor az érdekelt felek meghallgatására. A családvédelmi koordináció szerepe egyfajta mediáció vagy közvetítés, illetve a szükséges tájékoztatás elvégzése annak érdekében, hogy a bántalmazott a lehetséges segítséget megkapja.

A jogszabály változás óta eltelt időszakban nem Bárdudvarmokon nem került sor családvédelmi koordinációra.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Kaposváron érhetőek el. 1998-ban nyitotta meg kapuit a Borostyánvirág Anyaothton, amely családok átmeneti otthonaként működik, de csak gyermekeket és anyákat fogad az ország egész területéről. Az otthonban 11 lakószobában összesen 34 főt tudnak egyidejűleg elhelyezni.

A kaposvári anyaothton nemcsak a bántalmazott nőknek nyújt oltalmat. Fontos segítség azoknak az egyedülálló vagy egyedül maradt nőknek is, akik az anyagi ellehetetlenülés szélére jutottak és nem tudnák eltartani gyermekeiket. Akár bántalmazott, akár egyedülálló anyáról van szó, a legtöbbjük számára az az elsődleges, hogy együtt maradhassanak gyermekeikkel, azok ne kerüljenek távol tőlük, ne kerüljenek intézetbe vagy nevelőszülőkhöz. Az anyaothton esélyt ad nekik, hogy gyermekeikkel együtt maradva próbálják meg rendezni az életüket.

A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb. Az átmeneti intézményben az egyszülős családok átlagosan 12 hónapig tartózkodhatnak. A gondozási időszak alatt a gyermekek teljes körű ellátást kapnak (étkezés, iskoláztatás költsége, ruházat, szabadidős tevékenység járulékos költség), a felnőttek szükség szerinti ellátásban részesülnek. A gondozottak folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék.

Az EFOP – 1.2.5-16 kódszámú „Biztos Menedék” című projekt keretében új intézménytípussal, úgynevezett Kríziskezelő Ambulanciák kialakításával bővült az áldozat segítő ellátórendszere. A megyeszékhelyen 2018. februárjában nyitotta meg kapuit.

három fő feladatkört végez. A Kaposvári Krízisambulancia új szolgáltatásai Baranya, Somogy, Tolna megyékre terjednek ki. Az új központ a feladat jellegét tekintve három fő feladatkört végez. Segítő munka, amely magába foglalja a pszichológiai, jogi-, mentálhigiénés, - életviteli tanácsadást, és amelyet a bántalmazással érintettek és családtagjaik vehetnek igénybe. Az áldozattá válás megelőzése érdekében prevenciók foglalkozásokat, tájékoztatókat tartanak iskolás korosztály számára, továbbá munkájukkal igyekeznek elősegíteni a társadalmi szemléletváltást a kapcsolati erőszak témájában.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Bárdudvarnok meghatározó közéleti szereplői között mindig is komoly szerepet töltöttek be a nők, habár nem mindig a tisztség birtoklásának útján. A polgármesteri tisztséget például még sohasem töltötte be nő, és a helyi orvos is mindig férfi volt. A Képviselő-testületben viszont a 2006. évtől felülreprezentáltak a nők, sőt, a jelenlegi Képviselő-testületben ez olyannyira érvényesül, hogy a polgármester mellett három férfi tölt be szerepet a testületben. Bárdudvarnokon megmutatkozik az a tipikus jelenség, miszerint „Minden sikeres férfi mögött ott egy nő”, hiszen a vezetői pozícióban, a komoly közéleti tekintéllyel dolgozó férfi polgármesterek keze alá például leginkább női munkatársak dolgoznak. A köztisztviselők körében jelenleg csak nők dolgoznak, mint ahogy az óvodában is. Az iskolában tanító pedagógusok többsége is nő. Jelenleg a polgármester és a Képviselő-testület munkáját segítő, és a Hivatalt vezető jegyzői tisztet is nő tölti be.

A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2010	4	4
2014	3	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A 2019. évben megválasztott képviselő-testületnek is 4 nő a tagja.

Bárdudvarnok egyik leghíresebb női alakja, Goszthony Mária festőművész, akinek életútja és munkássága, a közéletben betöltött emléke a mai napig komoly hatást gyakorol Bárdudvarnok lakosságára.

A bárdudvarnoki közéletben a nők szerepe tehát meghatározó, de nem túlnyomó vagy elnyomó. Érvényesül az a bizonyos egészséges összhang, amely a nemek egyéb szempontú összehasonlításánál is szerepet játszik. A bárdudvarnoki közéletben a nők türelmükkel, kitartásukkal, és lelkiismeretes, tenni akaró hozzáállásukkal segítenek mindazon elképzelések megvalósításában, amelyet a közéletben markánsan jelen lévő férfiak megálmodtak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Erre vonatkozóan nincsenek adatok.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szülést követően nem tudnak visszatérni a munkaerőpiacra	Helyben történő foglalkoztatás – Közfoglalkoztatási program, Bölcsődei ellátás biztosítása
Alacsonyszámú részvétel a szűrővizsgálatokon	Szűrővizsgálatok helyben, illetve szállítással történő megszervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Bárdudvarnokra is jellemző az elöregedő népesség, mint az egész országra. A nyugdíjas korosztály egy speciális helyzetben lévő korcsoport, hiszen vidéki kistelepülés lévén nem a szellemi foglalkozású nyugdíjasok a jellemzők, hanem jelentős többségben azok az idősek, akik fizikai munkából éltek aktív korukban. Ennek a korosztálynak az életéből kimaradt a digitális tudás, és a technikai forradalom újdonságainak használata. Az idősek közül nagyon kevesek azok, akik tudják a számítógépeket kezelni, mert ez a lehetőség vagy anyagi okokból, vagy más okokból kimaradt az életükből. Nálunk is egyre nagyobb arányban alkotják a lakossága részét a nyugdíjasok, ill a nyugdíjszerű ellátásban részesülők.

6.1 Az időskori népesség főbb jellemzői

Jelenleg a községünkben nincs olyan időskorú, aki valamilyen ellátást ne kapna. A táblázatból kitűnik, hogy a nyugdíjas korú nők jelentősen többen vannak, mint a férfiak. 2016. évben a nyugdíjasok 58%-át tették ki a nők és csak 42 %-át a férfiak. Az ezt megelőző években sem mutatkozik lényeges változás. Ebben szerepet játszik a férfiak életmódja, alkoholfogyasztás, dohányzás, ami korai elhaláláshoz vezet.

2012 évhez képest a nyugdíjasok száma 2016. évre 13%-os csökkenést mutat (6.1.1. táblázat).

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	129	189	318
2013	122	187	309
2014	109	173	282
2015	112	167	279
2016	115	161	276
2017	na	na	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a.) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitétt a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori. A regisztrált 59 év feletti munkanélküliek száma jelentősen növekedett. Őket a foglalkoztatásba nehéz vissza integrálni.

A regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők száma korosztályonkénti vizsgálatánál (lásd: 3.2.2. táblázat) azt tapasztaltuk, hogy településünkön a nyugdíj előtt álló álláskeresővé vált korosztály (59 év felett) elhelyezkedési esélyei a legrosszabbak. A 2012-es 2,3 %-ról 2017-re elérte 18,4%-ot.

A tartósan munkanélküli, de nyugdíj előtt álló lakosság körében többen élnek a nyugdíj előtti álláskeresői segély ellátással. Az ellátás feltétele, hogy 20 év igazolt munkaviszonya legyen a kérelmezőnek és maximum 5 éve a nyugdíjkorhatár betöltéséig. Az ellátás összege minimálisan haladja meg a közfoglalkoztatási bért.

b.) Tevékeny időskor

A nyugdíjasok számára az élethosszig tartó tanulás, mint igény csak kevesekben fogalmazódik meg, ugyanakkor az idősek élettapasztalatukat és hagyományait adják át a felnövekvő nemzedéknek.

Jelenleg a településen nincs lehetőség nyugdíjasok foglalkoztatására a közintézményekben.

c.) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén az 50-55 év feletti korosztályt érinti, amely a nyugdíjkorhatár előtti kor, amely talán a munkavállalás szempontjából a legkritikusabb, hiszen a munkaerőpiacon amúgy sem egyszerű helyzetben a nyugdíjazás időszakáig tartó időben, nem könnyű új szakmát tanulni, más munkamorált felvenni és felkészülni lenni. Ennek a korosztálynak már az egészségügyi problémák is megnövekedett terhet jelentenek, amelyek szintén nehezítik a foglalkoztatást. Jelentős problémát okoz az idősek informatikai jártasságának hiánya, hiszen ha az informatikai tudás birtokában lennének, akkor nagyobb esélyük lenne a foglalkoztatásra még akár a nyugdíjaskor betöltése után is.

A tartós munkanélküliek számának csökkenésével fokozatosan csökkent az 55 év felett tartós munkanélküliek száma. 2012. évtől az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma inkább stagnált, mint emelkedett, de kiemelkedőnek tekinthető a 2016. év, ahol az összes regisztrált munkanélküli 26%-át tették ki. (6.2.3. táblázat)

6.3. A közszolgáltatáshoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a.) Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A táblázatból jól látható, hogy a 65 év feletti lakosok száma a településen 2012. évben 178 fő volt, addig 2014. évre 15 fős csökkenést mutat, de az öt év adatait figyelembe véve a 2016-os évben sem említhetünk meg lényeges emelkedést, hisz nem éri el a 2 %-ot.

Nappali ellátás jelenleg nincs a településünkön.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	178	0	0,00%
2013	173	0	0,00%
2014	163	0	0,00%
2015	167	0	0,00%
2016	180	0	0,00%
2017	na	0	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A településen időkorúak járadékában 2012- 2017. időszakban egy fő részesült. (6.3.2 táblázat)

6.3.2. számú táblázat - Időkorúak járadékában részesítettek átlagos száma

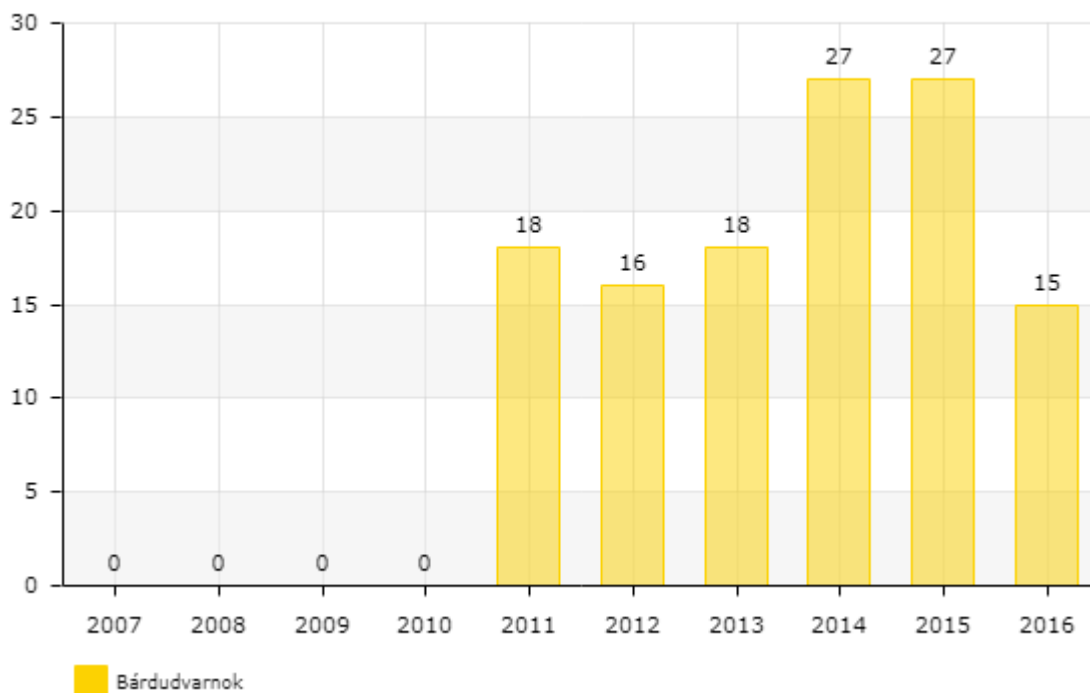
Év	Időkorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	1
2016	1
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A betegségeikkel a háziorvoshoz fordulnak, további vizsgálatok, rehabilitációk a Kaposvári Kaposi Mór Oktató Kórházban történik. Jelenleg a Zselici Szociális Alapszolgáltatási Központtal társulásban házi segítségnyújtással foglalkozó szociális gondozó végzettséggel rendelkező 2 fő összesen 18 időskorú ember mindennapjait segíti.

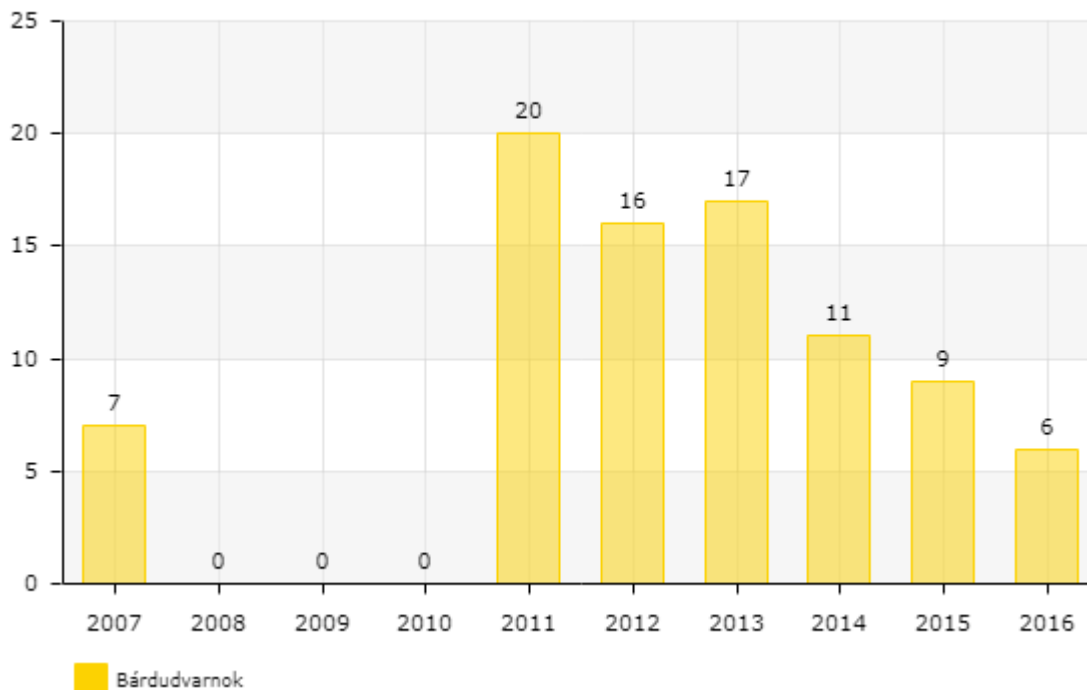
A házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében gondoskodni kell azokról az időskorúakról, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, ill. azokról a fogyatékos személyekről, pszichiátriai betegekről, szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de amúgy képesek önmaguk ellátására.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A szociális étkeztetés olyan alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A településen működő tanyagondnoki szolgálat, melynek fő céljai:

- az önkormányzat települési hátrányának csökkentése,
- a településen az életfeltételek javítása,
- a településen a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése,
- az önkormányzat által nyújtandó szociális alapellátások kiépítésének és működtetésének elősegítése,
- a településre nézve kedvező gazdasági folyamatok elindítása,
- a települési funkciók bővítése,
- a közösségfejlesztés, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése,
- a településen a jobb életminőség elérése.

A tanyagondnoki szolgálat e célok megvalósítása érdekében ellátja a különféle, a szociális alapellátás körébe tartozó, és egyéb szolgáltatás jellegű feladatokat.

A tanyagondnoki szolgálat szociális alapszolgáltatások körébe tartozó feladatai különösen:

- Közreműködés az étkeztetésben
- Közreműködés a házi segítségnyújtásban
- Közreműködés a szociális és közösségi információszolgáltatásban,
- családsegítő szolgálat igénybevételéhez történő személyszállítás.

A szolgáltatás az önkormányzat kötelező feladatai között nevesített egészségügyi alapellátás igénybevételéhez kapcsolódik.

A rendszeres kezelésre, illetve hirtelen ellátásra szorult betegek háziorvoshoz történő szállítását a tanyagondnoki szolgáltatnak kell biztosítania.

Településünk egyedi településszerkezetből adódik, hogy a külterületen élő idős emberek orvoshoz jutását, gyógyszerkiváltását a tanyagondnoki szolgálat működésével tudjuk megoldani, mivel leginkább számunkra a közlekedés okozza a legnagyobb problémát.

b.) Kulturális, közművelődési szolgáltatáshoz való hozzáférés

Településünkön nappali ellátás, illetve nyugdíjas klub nem működik. A településen számos kulturális rendezvény kerül megszervezésre, ahol mind a szórakozás, mind a tevékeny közreműködés lehetőséget nyújt az idősebb korosztály számára, elősegítve ezzel a közösségi kommunikációt és kapcsolattartást, de még mindig sokan élnek elszigetelődve, elzárkózva. A közlekedésben ilyenkor is segítséget nyújt a tanyagondnoki szolgálat. Elsősorban a külterületen élők szállításában nyújt segítséget.

A település falunapja 1992-től minden év június első szombatján kerül megrendezésre, ahol számos alkalommal bizonyította az idősebb generáció pozitív hozzáállását és vette ki részét a szervezésből. Az augusztus hónapban megrendezésre kerülő kulturális hét egy héten keresztül számos programmal nyújt kikapcsolódást. Az EFOP -1.5.3-16-2017-00099 „Humán szolgáltatások és közösségek fejlesztése a Zselicben projekt konzorciumi tagjaként településünk együttműködést folytat több környező települési önkormányzattal. A program lehetőséget biztosít 3 fő 24 hónapos foglalkoztatására nyílt lehetőség, így 1 fő művelődésszervező, 1 fő ifjúsági referens és 1 fő alapszolgáltatásban dolgozó szakember segíti elő a kulturális élet előmozdítását. A projekt számos olyan rendezvényt is támogat, mely előmozdítja a helyi esélyegyenlőséget. A projekt keretein belül eszközbeszerzésre és beruházás megvalósítására is nyílt lehetőség.

2010-től a Községházán, majd 2015. évtől a Faluházban működik a mozgókönyvtár, bár ezt az idősebb korosztály még nem igazán látogatja. A vallásgyakorlás még mindig az idősebb generáció aktív időtöltéséhez tartozik.

idős emberek informatikai jártassága

- A nyugdíjas korosztály minimális százaléka rendelkezik informatikai jártassággal
- Nagyon hiányos digitális írástudás, de nemcsak a nyugdíjasok körében tapasztalható, hanem 45-50 éveseknél is felzárkóztatásra szorul.
- településünkön két alkalommal került sor ingyenes informatikai tanfolyamra, melyre 65 éves korig lehetett részt venni, ezzel is elősegítve a digitális világba való bekapcsolódást.
- Javasolt lenne a későbbiekben ismételt számítógép-ismereti tanfolyamot szervezni, az igények függvényében.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A társadalmi adottságok nagymértékben befolyásolják ezen korosztály szociális helyzetét, életfilozófiáját. Ezen a téren jelentős változtatásokra van szükség, ilyen a nyugdíjak reálértékének növelése, illetve szintfenntartása, az időskorúak biztonságérzetének növelése, az elszegényedés elleni védekezés. Kezdeményezni vagy segíteni kell egy bentlakásos idős emberek otthona létrehozását.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedüllét, anyagi nehézség	Közösségi programokba történő bevonás
Rossz általános állapot	Szűrővizsgálatok megszervezése
Idősek nappali szociális elhelyezés hiánya	Nappali ellátás idősek számára (pl: idősek klubja)
Digitális írástudatlanság	Számítógépes ismeretek időseknek (pl: tanfolyam)
Tanyás térség mérete és elöregedés miatt az idősek egyéb, szolgáltatási keretek között történő segítése	Tanyagondnoki szolgálat bővítése, jelzős és észlelő rendszer fejlesztése, kiterjesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A veleszületett fogyatékossgal élő személyeken túl, az egyes fogyatékossgai csoportokban különböző mértékben kell számolni a betegségből, balesetből szerzett fogyatékossg miatt akadályozott személyekkel is. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak az aktívkorúak. Foglalkoztatásuk és munkába állásuk jelenleg szinte lehetetlen.

A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei erősen korlátozottak, elsősorban rossz egészségi állapotuknak, másodsorban iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt. A nem dolgozók számára az egyetlen jövedelemforrás az alacsony összegű öregségi nyugdíj, vagy járadék, segély.

Fizikai akadálymentesítés Ez a fogalom magában foglalja az akadálymentesség klasszikus értelmét, azaz az épített környezet konform kialakítását, vagyis azt, hogy bárki fizikai akadályok nélkül legyen képes a közlekedésre, az egyes közszolgáltatások elérésére, és azok teljeskörű használatára. Mindez elsősorban az épített környezet megfelelő adaptációjában nyilvánul meg.
Infokommunikációs akadálymentesítés Az infokommunikáció fogalma az informatika (számítástechnika) és távközlés (kommunikáció) összetartozását és összevonását fejezi ki. Azonban a technika fejlődésével egyre mélyebb szakadék keletkezik a többségi társadalomtagjai és a fogyatékos emberek között a különböző infokommunikációs eszközök (rádió, tv, elektronikus sajtó, honlapok stb.) használatában.

Komplex akadálymentesítés: Teljeskörű vagy komplex akadálymentesítésről kétféle szempontból beszélhetünk. Az akadálymentesség "komplexitását", teljeskörűségét egyrészt értelmezhetjük valamennyi használoi (azaz fogyatékosági) csoport kontextusában, másrészt az adott épületben (épített környezetben) található valamennyi funkció, szolgáltatás tekintetében is.

Bárdudvarnokon a megváltozott munkaképességűek száma 2012. – 2016. között folyamatosan csökkent. 2017. évtől nem rendelkezünk adatokkal, mint ahogy az egészségkárosodott személyek szociális ellátásban részesülő személyek számáról sem. (7.1.1. táblázat)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	32	28	60
2013	27	28	55
2014	25	28	53
2015	27	26	53
2016	23	24	47
2017	na	na	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Férfiak	Nők
2012	32	28
2013	27	28
2014	25	28
2015	27	26
2016	23	24

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve, ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek.

Településünkön a hátrányos megkülönböztetés vonatkozásában bejelentés nem történt.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Bárdudvarnokon önálló életvitelt támogató helyi intézmény nincs. A szolgáltatások közül egyedül a tanyagondnoki szolgálat tud eseti jelleggel segítséget nyújtani. Fogyatékosok nappali intézménye Bárdudvarnokon nem működik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők számára a magasabb szintű jogszabályok nyújtanak olyan pénzbeli és természetbeni ellátásokra lehetőséget, amelyek érvényesítése természetesen Bárdudvarnokon is lehetséges. Ezen ellátások megállapítása azonban nem a helyi Önkormányzat hatásköre, így arra vonatkozóan érdemben lehetősége sincsen. Természetesen ezek érvényesülése az Önkormányzat szempontjából minden szinten támogatott, és azok elősegítése, a jogok érvényesülése az Önkormányzat számára is elsődleges feladat, ebben lehetőségéhez mérten segítséget is tud biztosítani a fogyatékkal élők számára.

A tanyagondnoki szolgálat és a családsegítő szolgálatjelenleg 4 fő vonatkozásában nyújt segítséget. A fogyatékkal élő emberek a szolgálatoktól egyénenként más – más jellegű segítséget kapnak, az igényüknek megfelelően. Ilyen például a szociális étkezés biztosítása, gyógyszerek kiváltása, orvoshoz szállítás. A civil szervezetek esetén az Európai Realitás Egyesület élelmiszersegély csomagot osztott, ezzel támogatta a fogyatékkal élőket is.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat tulajdonában lévő épületeket között az akadálymentesítés még teljes egészében nem megoldott. Az Önkormányzat tulajdonában lévő óvoda felújítására az Önkormányzat 2013. évben nyert egy pályázatot, amelynek következtében a teljes körű akadálymentesítés valósult meg. Egyebekben a Községháza, és az Önkormányzat épülete egyaránt az akadálymentesítés hiányában szenved. Az orvosi és a védőnői rendelő a felújítást követően teljes egészében akadálymentes. Megvalósítása pályázati forrásból történt.

2021. évben került átadásra az új polgármesteri hivatal épülete, amely minden tekintetben akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Bárdudvarnokon a közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége sajnos szintén csak részben megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Bárdudvarnokon az Önkormányzat testesíti meg a legnagyobb munkáltatói szerepet, amelynek épülete sajnos nem felel meg az akadálymentesítés követelményeinek. Bárdudvarnokon olyan ipartelep, gyár, vagy egyéb munkahely, amely lakosoknak, dolgozóknak nagy számban adna munkalehetőséget, sajnos sincsen.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Bárdudvarnokon rendkívül széles közúthálózat, és járdafelület áll a lakosok rendelkezésére, amelyek fenntartásáról az Önkormányzatnak kell gondoskodnia. A rendkívül kiterjedt közúthálózat sajnos nem kielégítő minőségű, és sajnos a járda sem vezet el minden szükséges területre, ez komoly fejlesztési igényeket rejt magában.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Bárdudvarnokon sajnos a fogyatékos személyek számára semmilyen helyi szolgáltatás nem biztosított, egyedül a tanyagondnoki szolgálat segítségével az Önkormányzat tulajdonában lévő kisbusz útján tudunk a közlekedésben eseti jelleggel segítséget nyújtani. Fogyatékosok nappali intézménye Bárdudvarnokon nem működik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Bárdudvarnok Községi Önkormányzat a fogyatékkal élők számára a vonatkozó jogszabályokban megfogalmazott ellátásokon túl sajnos egyéb juttatást biztosítani nem tud. A helyi szociális rendeletben szabályozott, helyi mérlegelést igénylő ellátások ugyanis szociális helyzetük alapján bárki részéről igénybe vehetőek, nem pusztán a fogyatékkal élők élhetnek tehát ezzel a lehetőséggel. Pénzbeli juttatások terén tehát az Önkormányzat a fogyatékkal élők számára az egyebekben szabályozott eseteken túli támogatást nyújtani nem tud.

Az Önkormányzat a fogyatékkal élők számára is biztosítani szeretné minél szélesebb körben a helyi szintű szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségét. Első sorban a mozgáskorlátozottak számára nyújt előnyt az, amikor az Önkormányzat egyes intézmények akadálymentesítés érdekében hajt végre például egy fejlesztést. A 2012. évben az Önkormányzat a Községháza felújítására vonatkozóan pályázatot nyert el, és ennek keretében többek között akadálymentesített vizesblokk kialakítását is megvalósította.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiánya középületeknél – csak részben biztosított	Akadálymentesítés biztosítása
Települési honlap továbbfejlesztése	Vakok és gyengén látók, valamint hallássérültek számára is elérhető információ bővítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a.) A 3-7 pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek önszerveződések feltérképezése

Európai Realitás Közhasznú Egyesület: 2011. évben kötött együttműködési megállapodást az önkormányzat az Európai Realitás Közhasznú Egyesülettel, melyben vállalja, hogy a község fiataljainak alkoholelles és drogreprenció programokat szervez, valamint a település hátrányos helyzetű lakosai részére felzárkóztató, munkahelyteremtő, szociális, valamint lakhatást elősegítő pályázatait megírja, támogatás elnyerése esetén

megvalósítja. Különös figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű nehéz körülmények között élő gyermekekre, illetve az egyedül álló idős nyugdíjasokra. Az egyesület számos területen segíti az önkormányzat munkáját, mint kulturális, mint karitatív tevékenységével.

Társégi Együttműködés Társasága:

A bárdudvarnoki székhelyű és bárdudvarnoki lakosok tagságát megtestesítő egyesület működése hosszú évekre nyúlik vissza, s tevékenységi köre első sorban a helyi művészeti élet és a kulturális hagyományok útján a helyi értékek őrzése, azok népszerűsítése, s ezáltal a helyi kulturális élet, a turizmus, az idegenforgalom fellendítése. Éves szinten több rendezvényt tart az egyesület, ezek közül kiemelkedik az augusztusban tartandó Kulturális Hét, amelynek szervezését az egyesület az Önkormányzattal együttesen valósítja meg a minél szélesebb körű együttműködés jegyében. Az egyesület tevékenysége tehát első sorban a kulturális hagyományok ápolása miatt a település hírnevének öregbítését célozza meg, amely az idegenforgalom növekedése mellett a társadalmi felelősségvállalás mértékét növelheti a helyi lakosok körében.

Bárdudvarnoki Sportkör:

A helyi futball társadalom összefogása mutatkozik meg a szintén hosszú évek óta töretlenül működő Bárdudvarnoki Sportkör életében. Helyi foci csapatunk koordinálása, ennél fogva a helyi gyermekek, fiatalok és „öregfiúk” egészséges, sportot kedvelő életre nevelése az egyesület egyik fő célja, amelynek érdekében szervezi önzetlenül egész éves munkáját. Az Önkormányzat együttműködő partnere az egyesületnek, hiszen a helyi lakók egészséges élethez való jogát hivatott szolgálni ezen szervezet, és amelyet ennek folytán az Önkormányzat természetesen támogatásra méltónak értekel. Az egészséges testi fejlődés a gyermekek számára kiemelkedően fontos tényező, és ezt a Bárdudvarnoki Sportkör kimagasló színvonalon képes biztosítani. A gyermekek egészséges fejlődése, a szabadidejüket hasznosan, sporttal eltöltött idejük nagysága meghatározó lehet a későbbiek során a munkavállalás szempontjából, hiszen a sport nem pusztán az egészség megőrzésére alkalmas, hanem növeli a csapatszellemet, a terhelhetőséget, és az egészséges öntudatot, amely tulajdonságok a munka világában kiemelkedően fontosak.

Bárdok Útja Hagyományőrző Egyesület:

A szintén hosszú évek óta működő Bárdok Útja Hagyományőrző Egyesület a helyi értékek kiaknázását és népszerűsítését tekinti fő céljának. Fontos szempontként jelenik meg a helyi értékek eljuttatása nem pusztán a helyi lakosokhoz, hanem a településre látogatók, és a vidéki lakosok részére egyaránt. Az egyesület az elmúlt években több olyan fejlesztést valósított meg, amely növeli a település szerepét az idegenforgalomban, és növeli a település értékeit. A 2012. évben elnyert Petörke Portéka piactér fejlesztése című pályázatuk nagy mértékben járult hozzá a helyi termelők helyzetének javításához, ezáltal a megélhetésükön való segítségnyújtáshoz. Az Önkormányzat a Bárdok Útja Hagyományőrző Egyesület munkásságát is támogatja, hiszen az általuk képviselt értékek népszerűsítése hosszú távon meghatározhatja a település idegenforgalmi arculatát, növelheti annak vonzerejét, ennél fogva alkalmas lehet az itt élők anyagi helyzetének javítására is.

Ifjúsági Klub:

Önszerveződő közösségek testesítik meg első sorban egy adott település arculatát. A Bárdudvarnoki Ifjúsági Klub olyan helyi fiatalokat tudhat tagjai között, akik a szabadidejük hasznos eltöltésének igénye mellett a település érdekében és a településért tett önkéntes munkától sem idegenkednek. Egymás segítségét és a közösség boldogulását is megkönnyítheti az ilyen jellegű összetartozás, ezért az Önkormányzat támogatja az Ifjúsági Klub működését is. A helyi fiatalok jelentik a település jövőjét, ezért kiemelkedően fontos, hogy figyelmünk irányukba terelődjön, kiemelkedően fontos, hogy megfelelő értékrend kerüljön számukra átadásra, és hogy már fiatalon megismerkedjenek az egymás iránt érzett felelősség, a köztelhivvelés, és egyéb fontos tulajdonságokkal, amelyek később a munka világában és a felnőtt élet keretén belül értékes, dolgos, a településért és a családjáért tenni akaró felnőtté tehetik fiataljainkat.

Polgárőr Egyesület: Az egyesület célja elsősorban a közrend és közbiztonság védelme, a személy és vagyonvédelem, a bűnmegelőzés hatékonyságának, az emberi és állampolgári jogok védelmének elősegítése.

Az egyesület a fentiekén kívül aktív résztvevője, valamint elősegítője a helyi rendezvények eredményességének.

Bárdudvarnok Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata:

A kisebbségi önkormányzati rendszert életre hívó kisebbségi törvény rögzíti a kisebbségek kollektív jogait, kulturális autonómiáját, létrehozta a kisebbségi képviselői rendszert, de a kisebbségi önkormányzatok jog- és hatáskörét szűken szabta meg. Mindettől függetlenül a kisebbségi önkormányzatok működése hasznos lehet, mivel megfogalmazhatják az adott közösség érdekeit, szükségleteit, elősegíthetik a közösség reális helyzetmegítélését is, meghúzva az elvárható, illetve az irreális igények határát.

Képviselője: Orsósné Tóth Emília, elnök

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselője: Orsós Mária.

b.) Az önkormányzatai nemzetiségi önkormányzati egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az együttműködés minden irányból megnyilvánul, leginkább a közös rendezvények, a megemlékezéseken való közös megjelenés, és a mélyszegénységben élők közös segítése jellemzi az említett szervezetek közötti együttműködést.

c.) Önkormányzatok közötti, illetve térségi területi társulásokkal való partnerség

Mind az Önkormányzatok, mind a térségi társulások arra törekzenek, hogy a kötelező feladatok társulás útján kerüljenek ellátásra, hiszen így az Önkormányzatok olyan többlet támogatásokban részesülhetnek, amelyeket önálló feladat ellátás esetén nem lenne lehetőségük.

d.) A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok elsősorban a mélyszegénységben élő célcsoport támogatására vonatkozóan működnek együtt.

e.) A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek mind a gyermekek, mind az idősek számára gyakorta szerveznek olyan akciókat, amelyek lehetőséget nyújtanak esélyegyenlőségi szempontból a helyzetük javítására.

f.) For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Mind az egyesületek, mind a települési gazdasági szereplők komoly feladatokat vállaltak magukra a településen élők, az esélyegyenlőségi szempontból a célcsoportokhoz tartozó személyek helyzetének javítására vonatkozóan.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a.) A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes és online kapcsolattartás az egyes

esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a program tervezet véleményezésére koncentrált.

b.) az a.) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Bárdudvarnok község honlapján www.bardudvarnok.hu az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas munkanélküliek aránya, képzettség hiánya Ideiglenes lakhatási problémák megoldása, elősegítve az újrakezdést	Szakmaszerzés, betanított munka, közfoglalkoztatás Szociális bérlakások építése
Gyermekek	Sok a munkanélküli családfő így a sok a nehéz anyagi körülmények között lévő gyermek	Helyben foglalkoztatás – Közfoglalkoztatás, munkahelyteremtés, élelmiszer segélycsomag
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Egyedüllét, - anyagi nehézség, - rossz általános állapot, - idősek nappali szociális elhelyezés hiánya, - digitális írástudatlanság - Tanyás térség mérete és elöregedés miatt az idősek egyéb, szolgáltatási keretek között történő segítése 	<ul style="list-style-type: none"> - Közösségi programokba történő bevonás, - Szűrővizsgálatok megszervezése, - Nappali ellátás idősek számára, pld: Idősek klubja, - Számítógépes ismeretek időseknek (pld: tanfolyam) - Tanyagondnoki szolgálat bővítése, jelzős és észlelő rendszer fejlesztése, kiterjesztése
Nők	Szülést követően nem tudnak visszatérni a munkaerő piacra. Alacsony részvétel a szűrővizsgálatokon.	Helyben történő foglalkoztatás, szűrővizsgálatok helyben, illetve szállítással történő megszervezése, Bölcsődei ellátás biztosítása
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya középületeknél – csak részben biztosított	Akadálymentesítés biztosítása
	Települési honlap továbbfejlesztése	Vakok és gyengén látók, valamint hallássérültek számára is elérhető információ bővítés

Jövőképünk:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a nem romákkal együtt azonos értékeket képviselve, és saját megélhetésük biztosítására való törekvésük mellett a munkaerő piacon egyenértékű tényezőként tudnak megjelenni. Célunknak tartjuk, hogy a romák számára ne az Önkormányzat által biztosított szociális ellátások rendszere legyen az egyetlen megélhetési forrás, hanem hogy a roma lakosok körében a munkanélküliség aránya ne legyen nagyobb, mint a nem roma lakosok körében. Bárdudvarnokon a nemzetiségi hovatartozás jelenleg sem jelent hátrányt senki számára, de kétségkívül felülreprezentált a romák körében a munkanélküliség és a mélyszegénység. Ezen változtatni csak az aktív munkára nevelés útján van lehetőségünk, és nem engedhetjük, hogy úgy növekedjen felnőtté egy egész generáció, hogy a szüleit egyszerűen nem látja munkába járni. Olyan településen kívánunk tehát élni, ahol a romák a társadalom aktív részeseiként a közteherviselés és a munkavállalás terén nem válnak el semmilyen szempontból a nem roma lakosoktól.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők anyagi helyzetén már rövid távon segíteni legyünk képesek, és fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők részére ne a segélyezési lehetőségek jelentsék az egyetlen megoldást élethelyzetük javítására, hanem a munkavállalás, és ezáltal a felelős, önfenntartó, biztos megélhetés legyen számukra biztosított. Saját boldogulásuk kulcsa a saját maguk által végzett munka kell, hogy legyen, ehhez viszont nélkülözhetetlen, hogy a településen élők számára jóval szélesebb körben nyíljon lehetőség a munka vállalására. Mind a mezőgazdaság, mind az idegenforgalom, mind az egyéb gazdasági feladatok ellátása terén fokozott növekedést szeretnénk látni, hiszen csak ennek útján látunk lehetőséget a mélyszegénységben élők anyagi helyzetének javítására, amely nem csak a probléma akut kezelésére, hanem annak orvoslására is alkalmas lehetne.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges szellemi, lelki és testi fejlődésének előmozdítását segítő intézkedések megtételét, azok támogatását. A gyerekek jelentik a mai felnőttek és a település jövőjét, ezért rendkívül fontos, hogy mit adunk át számukra, milyen értékeket tudunk biztosítani, és a munkavállalás területén milyen példát nyújtunk számukra.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek megfelelő életszínvonalának biztosítására, hiszen aki egy életen egy dolgozott, az a lehető legtermészetesebb módon megérdemli, hogy a kevésbé aktív időszakában a méltó élethelyzetek biztosítására segítséget kapjon szükség esetén. Bárdudvarnokon az idősek mutatnak tükröt a jelen kor felnőttjei számára, hiszen ők neveltek fel bennünket, ők dolgoztak a család és a település fejlődéséért, ezért ha gyengévé, megtörtté, elesetté válnak, akkor a méltóságteljes életvitelük biztosításáról kötelesek vagyunk gondoskodni. Mindezen okok miatt folyamatosan figyelemmel szeretnénk kísérni az idősek élethelyzetét, és szükség esetén azonnali, megnyugtató és méltó segítséget szeretnénk számukra nyújtani.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi munkamegosztás rendszerében való aktív közreműködést, és ehhez elengedhetetlenül fontos az esélyegyenlőség biztosítása a nők számára mind a munkahelyhez jutás, mind pedig az életfeltételek biztosítása terén. A nők társadalmi szerepvállalása a család mindennapi életfeltételeinek biztosításánál kezdődik, és ehhez kapcsolódóan szükséges minden segítséget megadunk számukra. Ha például a kisgyermekes anyuka azért nem tud visszatérni a munka világába, mert a 2 éves kisgyermekét nem tudja megfelelő, nappali ellátást nyújtó intézményben elhelyezni, az a település felelőssége. Bárdudvarnokon a 2013. évben elnyert óvoda felújítási pályázat eredményeként az új óvodai csoportszoba került kialakításra, amely vegyes jellege miatt legfeljebb 5 fő bölcsődésé korú kisgyermek elhelyezésére volt alkalmas.

Az elmúlt három évben az egységes óvoda bölcsődei csoport teljes mértékben kielégítette a településen a 2-3 év közötti gyermekek nappali ellátást, kihasználtsága 100%-os volt. A köznevelési törvény változásának értelmében az egységes óvoda – bölcsődei intézményi forma 2018. szeptember 01. napjával megszűnt.

A jogszabály változást követően továbbra is célunk a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátást biztosító intézmény működésének létrehozása.

A fogyatékos emberek általában kevésbé kvalifikáltak, mint a nem fogyatékosok, magasabb közöttük a szakképzetlenek aránya is. Kiemelt fontosságú így a foglalkoztatási rehabilitáció területén a képzés, átképzés. Elő kell segíteni a fogyatékkal élők napközbeni ellátását végző intézmény létrehozását. A szociális ellátórendszerrel, támogató szolgálatokkal együttműködve elő kell segíteni, hogy a fogyatékkal élők is részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

A helyi civil szervezetek kezdeményezéseit, rendezvényeit a fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni. Fokozott figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek megfelelő kihasználására, a fogyatékos ellátás és feltételrendszer kialakítása érdekében. A fogyatékos gyermekek nem részesülhetnek hátrányos megkülönböztetésben, illetve kirekesztésben, ezért szükséges az esteleges szegregáció csökkentése. A speciális oktatás területén felhalmozódott tudást át kell vinni az integrált területre. Az oktatásban elsődleges forma az integráció. A korai felkutatás, speciális terápia megkezdése, a szülői tanácsadás kiemelten fontos feladat, mely a jövőképünk fő eleme.

A fogyatékos emberek kapcsolatlétesítése, és az érintkezés feltételeinek biztosítása érdekében közlekedésük könnyítése, az akadálymentesítés, szállító szolgálatok, távközlés, jelnyelvi tolmácsok, olvasható információk létesítése szükséges.

Kiemelt területként kell kezelni a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése feltételeinek megteremtését. Ennek megvalósítása érdekében a korlátozott közlekedőképességű emberek (a kerekesszékekkel közlekedők, a vakok és csökkentlátók, a korlátozott mozgásképességűek, a középsúlyos mozgásfogyatékosok, hiányos mozgásszervű testi fogyatékosok, illetőleg egészségkárosodás miatt korlátozott mozgásképességű személyek, valamint a nehezen járó idősorúak, a terhes nők, a gyermekek 6 éves korig és az értelmi fogyatékosok) számára akadálymentes, épített környezetet kell kialakítani, amely kényelmes, biztonságos és önállóan használható.

Tömegközlekedési megállók és állomások használatát az akadálymentes burkolt járdán történő megközelíthetőséggel, a tömegközlekedési járműbe beszállás, illetve abból kiszállás lehetőségével (alacsony padlójú tömegközlekedési jármű használatával),

Az akadálymentesen kialakított létesítmények, berendezések használatát megfelelő tájékoztató- útbaigazító jelzéssel kell elősegítenünk.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Élelmiszersegély program	A családok nehéz anyagi körülménye, rendszertelen táplálkozás.	Rendszeres és egészségesebb táplálkozás.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjajomi Kistérség Szociális Tükrével	Rászorult családok élelmiszersegély - csomaggal történő segítése	Európai Realitas Közhasznú Egyesület - Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.01.31.	70 család élelmiszer csomaggal történő ellátása	Pályázati forrás	Rendszeresség megfelelő pályázati lehetőségekkel.
2	Szociális tűzifa program	Nehéz anyagi körülmények között élő családok nem tudják megvásárolni a téli tűzifát	A nehéz anyagi körülmények között él családok fűtési költségeinek csökkentése.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjajomi Kistérség Szociális Tükrével.	Téli tűzelő biztosítása a rászoruló családoknak.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.01.31.	Legalább 30 család részére lakásfenntartási költségeik csökkentése érdekében 1-2 m3 tűzifa biztosítása.	pályázati forrás és önerő	Rendszeres pályázati lehetőségekkel.
3	Szakképzettség megszerzése, esetleges átképzések, álláskeresésére felkészítő tanácsadás	Szakképzettség, tudás és ismeretbővítés, valamint felzárkóztatás hiánya. Magas munkanélküliség aránya.	Nagyobb szakmai ismerettel, szakképzettséggel jobb elhelyezkedési lehetőségek biztosítása.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjajomi Kistérség Szociális Tükrével. EFOP - 1.5.3.-16-2017-00099 projekt	Szakképzettségre, felzárkóztatásra irányuló képzések felkutatása, lehetőség szerint szervezése.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.03.31.	A településen legalább 10 fő szakképzettséghez való hozzáférése. Legalább 30 fő álláskeresésre felkészítő tanácsadáson való részvétel	Pályázati forrás.	Az eredmény fenntartható, további pályázati forrásból bővíthető.
4	Szociális bérlakások építése	Lakhatási probléma, eladósodás miatti ingatlan elvesztés	Segíteni a családoknak az újra kezdésben	Gazdasági program	szociális bérlakások építése	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2021.12.31	A településen legalább 4 család részére szociális bérlakás biztosítása	Pályázati forrás.	Az eredmény fenntartható, további pályázati forrásból bővíthető.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Egészséges ivóvízellátás	Több településrészen nincs vezetékes ivóvíz, a jelenlegi fűrt kutak kiapadnak. A gyermekek egészséges nitrátmentes ivóvízellátása alapkövetelmény.	Bárdudvarnok teljes közigazgatási területén biztosítva legyen a vezetékes ivóvíz.	Gazdasági program	Pályázati lehetőségek felkutatása az érintett témában.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	Ivóvízhálózat kiépítése az elmaradt településrészekben. Pályázati úton történő megvalósítás.	Pályázati forrás	Pályázati forrás a kiépítésre, majd a fenntartás önerőből, a fejlesztés pedig szintén pályázati úton.
2.	Szüniidei gyermekétkeztetés	Nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek a szüniidő alatt hiányosan táplálkoznak.	A szüniidő alatt is legalább egyszeri meleg ételhez jussanak a hátrányos helyzetű gyerekek.	költségvetés, gazdasági program	Szüniidei gyermekétkeztetés biztosítása.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2019.08.31.	Legalább 20-25 gyermek szüniidő alatti napi egyszeri meleg ételhez jutása.	Pályázati forrás	Rendszeres pályázati lehetőségekkel.
3.	Közösségi tér kialakítása	Gyermekek szüniidőben való felügyeletére nincsen lehetőség, és az idősek nappali ellátására sincsen megfelelő tér.	Iskolai és óvodai szünetekben a gyermekek napközbeni felügyelete, a fiatalok kulturált kikapcsolódása megoldott lenne, és az idősek nappali ellátására is lenne lehetőség.	Összhang a Kadarkúti - Nagybajomi Kistérség Szociális Tükrével és Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdaság Programjával.	Közösségi tér elhelyezésére alkalmas épület kialakítása	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	30 gyermek és 20 idős személy nappali felügyeletének biztosítása.	Pályázati forrás.	Pályázati forrásból és feladatalapú támogatásból.
4.	Ösztöndíj pályázatok	Nehéz anyagi körülmények miatt nagyon sok gyermek tanulmánya alatt nehezen tudja megoldani fenntartási költségeinek fedezetét.	Kitörési lehetőség, biztosabb anyagi háttér a tanulmányi időszak alatt.	Összhang a Kadarkúti - Nagybajomi Kistérség Szociális Tükrével.	Ösztöndíj pályázatok	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2019.12.31.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat - Családsegítő Szolgálat	Pályázati forrás	Rendszeres pályázati lehetőség.
III. A nők esélyegyenlősége										

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1.	Szűrővizsgálatok megszervezése	A szűrővizsgálatokon való részvételi arány alacsony.	Magasabb részvételi arány a szűrővizsgálatokon.	Összhang a Kadarkúti Nagybjajomi Kistérségi Szociális Tükörrel EFOP - 1.5.3.-16-2017-00099 projekt	Szűrővizsgálatok propagálása, tudatosítás, szervezés. Átfogó egészségügyi szűrő- és állapotfelmérő vizsgálatok elvégzése, prevenciók előadásoktartása	Védőnői Szolgálat és a Családsegítő Szolgálat	2020.03.31.	A részvételi arány 50 %-kal történő növelése. Prevenciók előadások: 47 fő Mentálhigiénia, lelkiegészségfejlesztés: 59 fő	Humán erőforrás, Kaposi Mór Oktató Kórházzal történő együttműködés.	A vizsgálatok folyamatossága.
2.	Minibölcsőde létrehozása	Bölcsődés korú gyermekek nappal elhelyezése nem megoldott.	bölcsődés korú gyermekek elhelyezésének biztosítása	Összhang Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdasági programjával.	Minibölcsőde létrehozása	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.03.30.	Legfeljebb 7 fő kisgyermek elhelyezése az bölcsődében	Pályázati forrás.	Feladatalapú támogatás, a fejlesztésre pályázati forrás.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Időskorúak fokozott egészségügyi gondozása	A szűrővizsgálatok valamennyi lakos számára elérhetőek, viszont nagyon kevesen élnek a lehetőséggel. Az idősebb korosztálynak alacsony a részvételi aránya.	Részvételi arány növelése.	Kadarkúti - Nagybjajomi Szociális Tükör	Meg kell vizsgálni, mely tényezők hátráltatják a szűrővizsgálatokon történő részvételt, azokra megoldást szükséges kidolgozni. Személyesebb és nyilvánosabb propagálás.	Védőnői és Családsegítő szolgálat	2020.12.31.	50 fő időskorú évente legalább egyszer jusson el háziorvosi vizsgálatra.	Humán erőforrás	Házi orvossal, védőnővel való együttműködés.
2.	Nyugdíjas klub létrehozása	Társadalmi elszigetelődés.	Aktív időskor, közösségi életbe való bekapcsolódásuk.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjajomi Kistérségi Szociális Tükörrel és az Önkormányzat Gazdasági programjával.	Nyugdíjas Klub szervezése	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	15 fővel rendszeresen működő klub.	Humán erőforrás	Nyugdíjas programok szervezése.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3.	Nappali ellátás biztosítása és egyéb szociális ellátás bővítése.	Nappali ellátás hiánya, valamint egyes szociális ellátás fejlesztésének hiánya.	A meghatározott ellátások biztosítása, meglévők folyamatos fejlesztése.	Kadarkúti - Nagybjomi Szociális Tükrével és Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdasági Programjával.	Nappali ellátás elhelyezésére alkalmas épület felkutatása, alkalmassági felmérése. A beruházáshoz szükséges pályázatok felkutatása, továbbá annak megvalósítása. A helyi szociális ellátások fejlesztése.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2021. 12.31.	Legalább 25 fő nappali ellátásának biztosítása. Helyi szociális ellátások fejlesztése.	Pályázati forrás	Feladatalapú támogatás
4.	Házi segítségnyújtás kiszélesítése	Egyre több ember számára válik szükségessé a házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás szolgáltatásának bővítése, eszközfeltételeinek fejlesztése (PI: gépjármű-beszerzés). A szolgáltatást igénybevevők számának emelkedése következtében szükséges szociális gondozók létszámának növelése.	Kadarkúti - Nagybjomi Szociális Tükrével és Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdasági Programjával.	Házi segítségnyújtás szolgáltatásának kibővítése, eszközfeltételeinek fejlesztése. (PI: Gépjárműbeszerzés)	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	Szolgáltatásfejlesztés, eszközbeszerzés, legalább plusz egy fő foglalkoztatásának lehetősége.	Pályázati forrás.	Feladatalapú támogatás és pályázati forrás.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
5.	Tanyagondnoki szolgálat bővítése	Tanyás térség mérete és elöregedés miatt az idősök egyéb szolgáltatási keretek közötti segítése szükséges	Tanyagondnoki szolgálat bővítése	Gazdasági program	Tanyagondnoki szolgálat fejlesztésével új gépjárműbeszerzése	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	Gépjárműbeszerzés	Pályázati forrás.	feladatalapú támogatás, saját forrás
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Akadálymentesítés biztosítása	A közintézmények csak részben akadálymentesítettek.	Akadálymentes közintézmények.	Helyi rendezési terv, Gazdasági program	Rámpák kialakítás, mozgáskorlátozottak részére kialakított illemhely, vakok és gyengén látók számára könnyebb tájékozódás, közlekedés a közintézményekben.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	Akadálymentes közintézmények	pályázati forrás	Pályázati forrás, esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések.
2.	Honlap fejlesztés	A település honlapjának fejlesztése a fogyatékkal élők - vakok és gyengénlátók - számára.	A település honlapja a vakok és gyengénlátók számára is elérhetővé váljon.	Gazdasági program	A honlap fejlesztéséhez szükséges pályázati lehetőségének felkutatása. Fejlesztési lehetőségek módjának megismerése esetleges elsajátítása	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2020.12.31.	Honlap elérhetőség a vakok és gyengénlátók számára.	pályázati-, technikai- pénzügyi- forrás	önerőből

A 2021-es felülvizsgálat során módosult tábla:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Energiagazdálkodás új utakon	Megújuló energiaforrások előnyben részesítése, ezáltal a lakosság energiaköltségeinek csökkentése	A településen a megújuló energiaforrások széles körű alkalmazása, ezzel a településen élő lakosság - kiemelt figyelemmel az esélyegyenlőségi program alanyaira - energiaköltségének csökkentése.		Amennyiben pályázati forrás lehetővé teszi - a településen a megújuló energiaforrások minél szélesebb körű alkalmazása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	2021. június 1. után telepített napelmelek száma a településen.	Megújuló energiaforrások hasznosítására kiírt pályázatok	
2	Belterületi vízrendezés	A településen a csapadékvíz elvezetése több helyen nem biztosított, ez - főleg szélsőséges időjárási viszonyok között - jelentős károkat okoz a lakosságnak.	A csapadékvíz elvezetésének biztosítása, vis major károk elkerülése.		A településen a csapadékvíz elvezetésének biztosítása, az árkok betonlemezzel történő megerősítése, átereszek biztosítása.	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	A betonlemezzel megerősített árkok hosszúsága méterben	Pályázati forrás	
3	Ökoturisztikai fejlesztések a településen	A település számára kitérési pont a turisztika, a lakosságnak jövedelmet generál, illetve a lakókörnyezet szebbé tételére ösztönöz	Kilátó építése		Ökoturisztikai fejlesztések megvalósítása a településen, falusi szálláshelyek bővítése	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	A településre látogató vendégek száma	Pályázati forrás	
4	Jó úton járunk	A településen a speciális településszerkezet miatt kiterjedt úthálózatot szükséges karbantartani és új útszakaszokat szilárd burkolattal ellátni.	A településen járható utak karbantartása, szilárd burkolattal történő ellátása		Aszfaltozás vagy zúzott kővel történő szórás	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Megújult utak hossza (km-ben)	Pályázati forrás	

5	Szövetkezeti bolt	A Petőrké-portéka létesítményének további fejlesztése, kóstoló kiépítése.	A helyi termékek számára továbbra is piac biztosítása, kulturált vásárlókörnyezet kialakítása		Szövetkezeti bolt kialakítása, kóstoló kiépítése	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)		Pályázati forrás	
6	Sport	A településen a tornacsarnokot a lakosság is használja, nem csak az általános iskolások, korszerűsítése indokolt	Tornacsarnok felújítása és energetikai korszerűsítése		A tornacsarnok tetőszerkezetének felújítása, mennyezeti hőszigetelés, kazáncsere	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)		Pályázati forrás	

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Szociális tűzifa program	Nehéz anyagi körülmények között élő családok nem tudják megvásárolni a téli tűzifát	A nehéz anyagi körülmények között élő családok fűtési költségeinek csökkentése.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjomri Kistérség Szociális Tükrével.	Téli tűzelő biztosítása a rászoruló családoknak	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	Legalább 30 család részére lakásfenntartási költségek csökkentése érdekében 1-2 m3 tűzifa biztosítása.	pályázati forrás és önerő	Rendszeres pályázati lehetőségekkel.
2	Szakképzettség megszerzése, esetleges átképzések, álláskeresésre felkészítő tanácsadás	Szakképzettség, tudás és ismeretbővítés, valamint felzárkóztatás hiánya. Magas munkanélküliek aránya	Nagyobb szakmai ismerettel, szakképzettséggel jobb elhelyezkedési lehetőségek biztosítása.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjomri Kistérség Szociális Tükrével. EFOP-1.5.3.-16-2017-00099 projekt	Szakképzettségre, felzárkóztatásra irányuló képzések felkutatása, lehetőség szerint szervezése	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	A településen legalább 10 fő szakképzettséghez való hozzáférése. Legalább 30 fő álláskeresésre felkészítő tanácsadáson való részvétel	Pályázati forrás	Az eredmény fenntartható, további pályázati forrásból bővíthető

II. Gyermekesélyegyenlősége

1	Egészséges ivóvízellátás	Több településrészen nincs vezeték ivóvíz, a jelenlegi fűrt kutak kiapadnak. A gyermekek egészséges nitrátmentes ivóvízellátása alapkövetelmény.	Bárdudvarnok teljes közigazgatási területén biztosítva legyen a vezetékes ivóvíz	Gazdasági program	Pályázati lehetőségek felkutatása az érintett témában.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	Ivóvízhálózat kiépítése az elmaradt településrészekben. Pályázati úton történő megvalósítás	Pályázati forrás	Pályázati forrás a kiépítésre, majd a fenntartás önerőből, a fejlesztés pedig szintén pályázati úton.
2	Szünidei gyermekétkeztetés	Nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek a szünidő alatt hiányosan táplálkoznak	A szünidő alatt is legalább egyszeri meleg ételhez jussanak a hátrányos helyzetű gyerekek	Költségvetés, gazdasági program szünidei gyermekétkeztetés normatív támogatása	Napi egyszeri meleg étel biztosítása valamennyi iskolai szünidőben a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a rendszeres	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 08. 31. (csütörtök) Az intézkedés fenntartása folyamatosan indokolt.	Az ellátást igénybe vevő gyermekek napi száma	Magyar Államkincstár által nyújtott normatív támogatás	Rendszeres pályázati lehetőségekkel.

					gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére.					
3	Közösségi tér kialakítása	Gyermekek szünidőben való felügyeletére nincsen lehetőség, és az idősek nappali ellátására sincsen megfelelő tér.	Iskolai és óvodai szünetekben a gyermekek napközbeni felügyelete, a fiatalok kulturált kikapcsolódása megoldott lenne, és az idősek nappali ellátására is lenne lehetőség.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjajomi Kistérség Szociális Tükrevel és Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdaság Programjával.	Közösségi tér elhelyezésére alkalmas épület kialakítása	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	30 gyermek és 20 idős személy nappali felügyeletének biztosítása.	Pályázati forrás	Pályázati forrásból és feladat alapú támogatásból.
4	Ösztöndíj pályázatok	Nehéz anyagi körülmények miatt nagyon sok gyermek tanulmánya alatt nehezen tudja megoldani fenntartási költségeinek fedezetét.	Kitörési lehetőség, biztosabb anyagi háttér a tanulmányi időszak alatt.	Összhang a Kadarkúti - Nagybjajomi Kistérség Szociális Tükrevel.	Ösztöndíj pályázatok	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	Az ösztöndíj pályázatokban résztvevő diákok száma	Pályázati forrás Bursa Hungarica	Rendszeres pályázati lehetőség.
5	Minibölcsőde létrehozása	Ebölcsődés korú gyermekek nappali elhelyezése nem megoldott.	Ebölcsődés korú gyermekek elhelyezésének biztosítása	Összhang Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdasági programjával.	Minibölcsőde létrehozása	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat)	Legfeljebb 7 fő kisgyermek elhelyezése a bölcsődében	Pályázati forrás	Feladat alapú támogatás, a fejlesztésre pályázati forrás
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Szűrővizsgálatok megszervezése	Aszűrővizsgálatokon való részvételi arány alacsony.	Magasabb részvételi arány a szűrővizsgálatokon.	Összhang a Kadarkúti Nagybjajomi Kistérségi Szociális Tükrevel, EFOP-1.5.3-16-2017-00099 projekt	Szűrővizsgálatok propagálása, tudatosítás, szervezés. Átfogó egészségügyi szűrő és állapotfelmérő vizsgálatok elvégzése, prevenció előadások tartása	Védőnői Szolgálat és a Családsegítő Szolgálat	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	Aszűrővizsgálatokon és prevenció előadásokon megjelent lakók száma	Humán erőforrás Kaposi Mír Oktató Kórházzal történő együttműködés	A vizsgálatok folyamatossága.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Időskorúak fokozott egészségügyi gondozása	Aszűrővizsgálatok valamennyi lakos számára elérhetőek, viszont nagyon kevesen élnek a lehetőséggel. Az idősebb korosztálynak alacsony a részvételi aránya.	Részvételi arány növelése.	Kadarkúti - Nagybjajomi Szociális Tükör	Meg kell vizsgálni, mely tényezők hátráltatják a szűrővizsgálatokon történő részvételt, azokra megoldást szükséges kidolgozni. Személyesebb és nyilvánosabb propagálás	Védőnői és Családsegítő szolgálat	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	50 fő időskorú évente legalább egyszer jusson el házi orvosi vizsgálatra.	Humán erőforrás	Háziorvossal, védőnővel való együttműködés

2	Nappali ellátás biztosítása és egyéb szociális ellátás bővítése.	Nappali ellátás hiánya, valamint egyes szociális ellátás fejlesztésének hiánya.	A meghatározott ellátások biztosítása, meglévők folyamatos fejlesztése.	Kádarkúti - Nagybjajomi Kistérségi Szociális Tükrevel és Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Gazdasági Programjával.	Nappali ellátás elhelyezésére alkalmas épület felkutatása, alkalmassági felmérése. A beruházáshoz szükséges pályázatok felkutatása, továbbá annak megvalósítása. A helyi szociális ellátások fejlesztése.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	Legalább 25 fő nappali ellátásának biztosítása. Helyi szociális ellátások fejlesztése.	Pályázati forrás	Feladatalapú támogatás
3	Házi segítségnyújtás kiszélesítése	Egyre több ember számára válik szükségessé a házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás szolgáltatásának bővítése, eszközfeltételeinek fejlesztése (P: gépjármű-beszerzés). A szolgáltatást igénybevevők számának emelkedése következtében szükséges szociális gondozók létszámának növelése.	Kádarkúti - Nagybjajomi Kistérségi Szociális Tükrevel és Bárdudvarnok Községi Gazdasági Programjával.	Házi segítségnyújtás szolgáltatásának kibővítése, eszközfeltételeinek fejlesztése. (P: Gépjárműbeszerzés)	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Részben valósult meg	Szolgáltatásfejlesztés, eszközbeszerzés, legalább plusz egy fő foglalkoztatásának lehetősége.	Pályázati forrás	Feladatalapú támogatás és pályázati forrás
4	Tanyagondnoki szolgálat bővítése	Tanyás térség mérete és elöregedés miatt az idősek egyéb szolgáltatási keretek közötti segítése szükséges.	Tanyagondnoki szolgálat bővítése	Gazdasági program	Tanyagondnoki szolgálat fejlesztésével új gépjármű beszerzése	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	Gépjárműbeszerzés	Pályázati forrás	Feladatalapú támogatás, saját forrás
5	Kegyelet	Ravatalozó felújítása, a temető megközelítésének és létesítményeinek akadálymentesítése, umafal létrehozása	Az idősek vagy mozgásukban korlátozottak is akadálymentesen tudják megközelíteni a temetőt.	Magyar Falu Program	Ravatalozó felújítása, korszerű halottihűtő berendezés, akadálymentesítés, umafal kialakítása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Akadálymentesen megközelíthető temetői létesítmények	Magyar Falu Program	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés biztosítása	A közintézmények csak részben akadálymentesítettek	Akadálymentes közintézmények	Helyi rendezési terv, Gazdasági program	Pámpák kialakítás, mozgáskorlátozottak részére kialakított illemhely, vakok és gyengén látók számára könnyebb tájékozódás, közlekedés a közintézményekben.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Részben valósult meg.	Akadálymentes közintézmények	Pályázati forrás	Pályázati forrás, esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések

2	Honlap fejlesztés	A település honlapjának fejlesztése a fogyatékkal élők - vakok és gyengénlátók - számára.	A település honlapja a vakok és gyengénlátók számára is elérhetővé válik.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat gazdasági programja	A honlap fejlesztéséhez szükséges pályázati lehetőségének felkutatása. Fejlesztési lehetőségek módjának megismerése esetleges elsajátítása.	Bárdudvarnok Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) Az intézkedés fenntartása folyamatos határidővel indokolt.	Honlap elérhetőség a vakok és gyengénlátók számára.	pályázati-, technikai- pénzügyi- forrás	önérőből
---	-------------------	---	---	---	---	-----------------------------------	--	---	---	----------

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

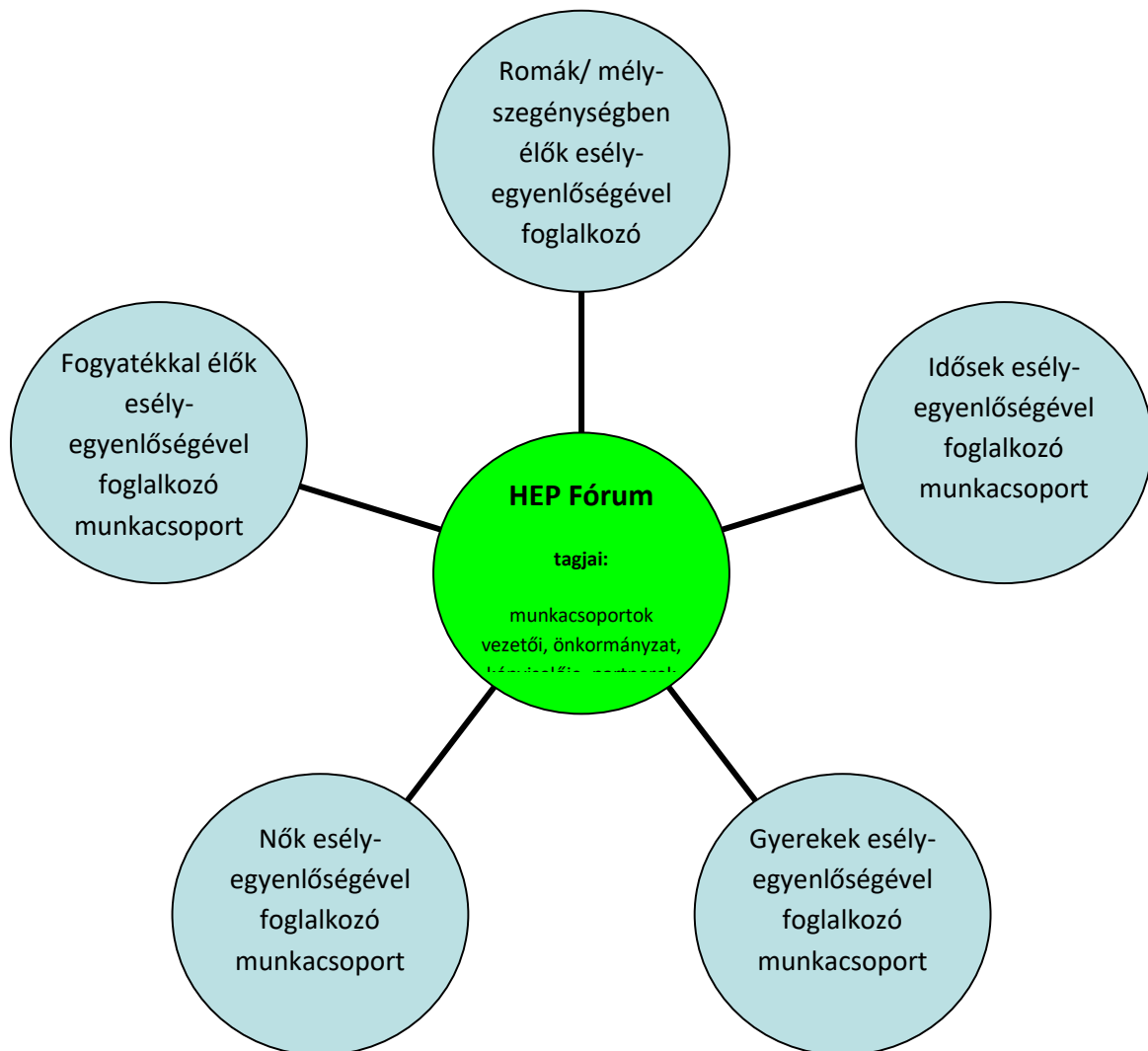
A HEP-ban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre. Fórum tagjai: Bárdudvarnoki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője, Bárdudvarnoki Közös Önkormányzati Hivatal szociális ügyintézője, az Alapszolgáltatási Központ Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Bárdudvarnoki területi irodájának munkatársa, Védőnői Szolgálat védőnője és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és Bárdudvarnoki Mesepalota Óvoda óvodavezetője.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település képviselő – testületét és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tiszttségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő - testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Bárdudvarnok község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Bárdudvarnok község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/**2019.**(.....) számú határozatával elfogadta.

Melléletek:

1. számú melléklet 4.4.12. táblázat
2. számú melléklet 7.1.2 táblázat

Bárdudvarnok, 2019.

Mester Balázs

Polgármester

A Bárdudvarnok Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

5. Felülvizsgálat elfogadásának módja és dátuma

- I. 2003. CXXV. törvény 31. § (4). bekezdése alapján a „ A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésében meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni , illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

- II. A 321/82011.(XII.27.) Kormányrendelet 6.§ (1) – (4) bekezdésében foglaltak alapján a „ (1). A települési önkormányzat vizsgálja felül a helyi esélyegyenlőségi programot.
(2). A felülvizsgálatnak ki kell terjednie
a) arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e,
b) a lejárt határidejű intézkedések teljesülésére és eredményeinek felmérésére.
(3) Ha a felülvizsgálat alapján szükséges, a települési önkormányzat
a) módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot, vagy
b) új helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.
(4) A felülvizsgálatot az SZGYF által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik.”

Dátum: 201.....

Mester Balázs
Polgármester

1. számú melléklet

**4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen
befejezettek a nappali oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	na
2012/2013	na
2013/2014	na
2014/2015	na
2015/2016	na
2016/2017	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

2 számú melléklet

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	na	na	na
2013	na	na	na
2014	na	na	na
2015	na	na	na
2016	na	na	na
2017	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

